۱۱۲۶
نشریه کارکنان صنعت نفت ایران ۴۸ صفحه شنبه ۱۵ مهر ۱۴۰۲

شرکت‌های فناورانه
به کمک صنعت نفت آمدند

روشنایی چاه‌های خاموش

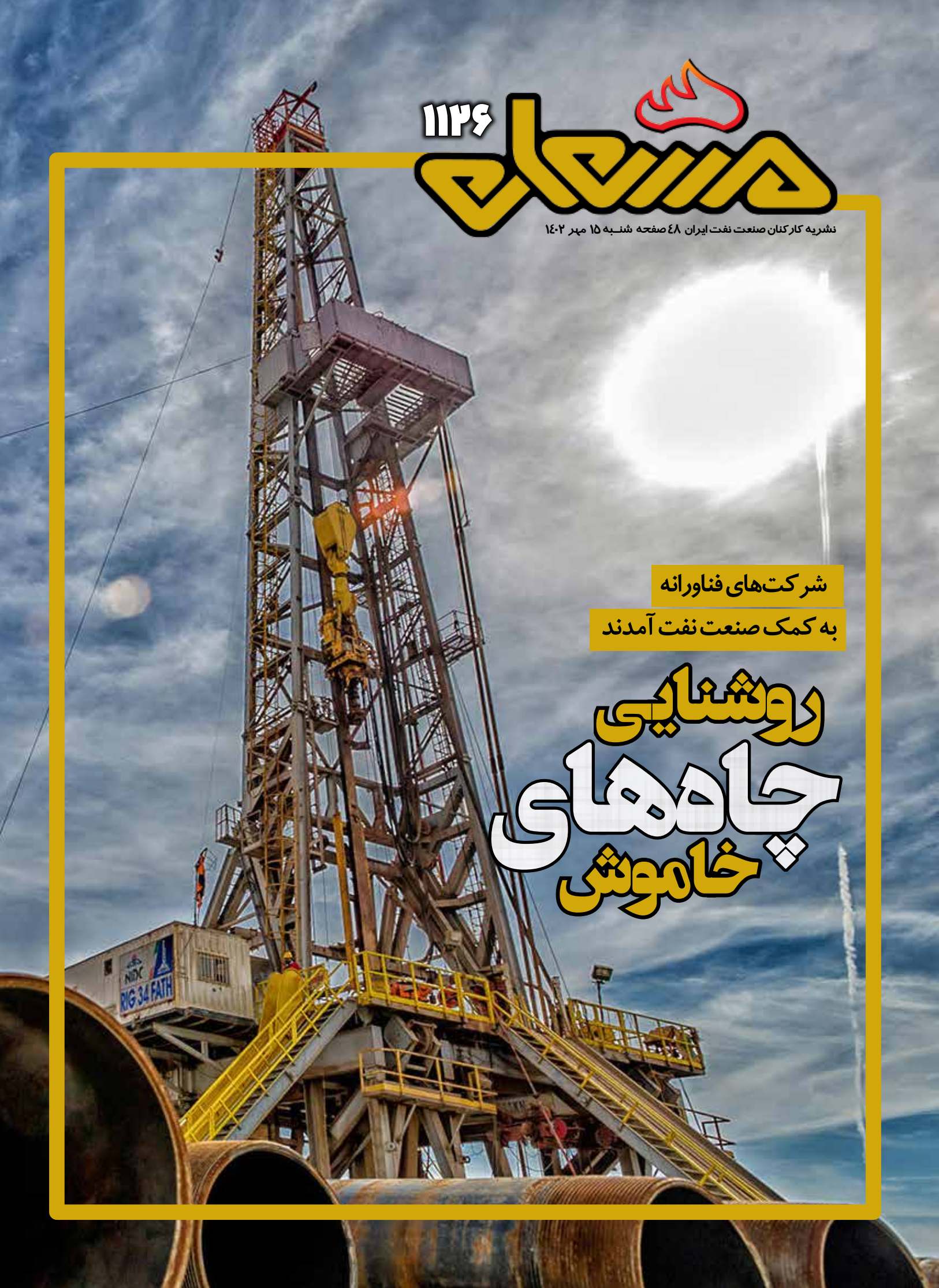

صبحگاه مشترک بسیجیان صنعت نفت

صبحگاه مشترک بسیجیان صنعت نفت، با حضور جواد اوجی، وزیر نفت در محوطه وزارت نفت بر گزار شد.

مشعل

شناسنامه

نشریه کارکنان صنعت نفت ایران

مدیر مسئول :
علی فروزنده

سردبیر:
حمیدرضا شاکری راد

دبیر تحریریه: سعید محمدبگی

همکاران تحریریه: مهدی مهرابی،
سمیه راهپیما، معصومه اصغری، مرجان طباطبایی،
سمانه اسدی، نیوشا روزبان

آتلیه و فنی

صفحه‌آرا: حسین گلپایگانی،بهاره افتخاری
ویراستاری: زهرا شهبازی، مرضیه بیگی فرانی
حروفچین: رقیه مصطفوی

هماهنگی و ارتباطات: عباس لطفی

عکس: واحد عکس اداره کل روابط عمومی وزارت نفت

نشریه‌مشعل‌رادر WWW.MASHAL.IR دنبال‌کنید

۳۸

معرفت
چگونه با شهدا رفیق شویم؟

۳۶

تاریخ و موزه نفت
تلمبه‌خانه دار خوین دیروز، امروز، فردا

۳۰

بین‌الملل
فرصت‌های همکاری ایران و کنیا

۲۸

پژوهش
ضرورت توسعه فناوری ال ان جی

۴۲

خانواده نفت
با گل و گیاه زندگی می‌کنم

شنبه ۱۵ مهر ۱۴۰۲

نشانی: تهران، خیابان طالقانی، رو به روی ساختمان مرکزی وزارت نفت
ساختمان شماره ۳۴ نفت-طبقه چهارم
تلفن: ۶۱۶۲۶۰۸۴
فکس: ۶۶۴۹۱۳۰۹
اداره کل روابط عمومی وزارت نفت
جمهوری اسلامی ایران

www.mashal.ir
MASHAL.MOP.IR
Email: mashal@mop.ir

از طریق اسکن بارکد «کیو آر» وارد سایت مشعل شوید.

تحقق طرح‌های زیست‌محیطی پتروپالایش اصفهان در دولت سیزدهم

روی ریل پیشرفت

مشعل | دولت سیزدهم از ابتدای آغاز به کار خود، تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام دولت قبل را در دستور کار قرار داده و توانسته بخوبی وعده‌های خود را عملی کند. یکی از آنها تبدیل پالایشگاه اصفهان به پتروپالایشی شدن و تکمیل زنجیره ارزش و راه‌اندازی واحد تصفیه نفت گاز است. پتروپالایش اصفهان، همسو با ارتقای کیفیت محصولات تولیدی، گام‌های موثری در تامین سوخت پاک و با کیفیت و جلوگیری از آلودگی‌های محیطی و هوایی برداشته و در این زمینه موفق به اجرا و راه‌اندازی واحد تصفیه نفت گاز شده است. از جمله اهداف این طرح، می‌توان به ارتقای کیفیت فراورده‌های نفتی و کاهش ترکیبات گوگردی با کاهش گوگرد از دیزل تولیدی ۱۰ هزار PPM به میزان ۱۰ PPM و تولید گازوییل یورو ۵ با ظرفیت ۱۰۰ هزار بشکه در روز اشاره کرد. این طرح در هفته اول مهر افتتاح شد و با اجرای آن می‌توان شاهد هوای پاکیزه در شهر اصفهان بود. در ادامه گزارشی از زوایای مختلف این طرح و دیگر اقدام‌های پالایشگاه اصفهان تهیه شده که در ادامه آن را می‌خوانید:

۲۰

گفت‌وگو با فرزند نفتی که قهرمان شوتوکان آسیاست

اگر حمایت شوم، می‌توانم به تیم ملی بروم

۴۶

نایب قهرمانی فرزند نفت در مسابقات جهانی کشتی فرنگی

۴۶

گپ و گفتی با جوان ترین رئیس واحدهای فنی و ستادی در خطوط لوله و مخابرات نفت‌منطقه‌اصفهان

موفقیت در سایه همدلی

وقتی یک دهه شصتی در سمت‌های بالایی همچون وزارت یا پایین‌تر، مسؤولیت قبول می‌کند، تمام دهه شصتی‌های هم‌دوره‌اش به او افتخار می‌کنند؛ گویی خود گوشه‌ای از پرچم خدمت به کشور را بالا گرفته‌اند. در شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه اصفهان، حدود سه سال پیش یکی از جوانان این دهه، مسؤولیت اداره تعمیرات خط این منطقه را پذیرفت و به عنوان رئیس تعمیرات خط، قبول مسؤولیت کرد یا بهتر بگویم این سمت به او داده شد.

۲۴

وزیر نفت خبر داد

کشف ۴ میدان جدید نفت و گاز در دولت سیزدهم

۴

مجتمع‌های پتروشیمی ملزم به استقرار سیستم مدیریت انرژی هستند

۴

شرکت‌های فناورانه به کمک صنعت نفت آمدند

روشنایی چاه‌های خاموش

۸

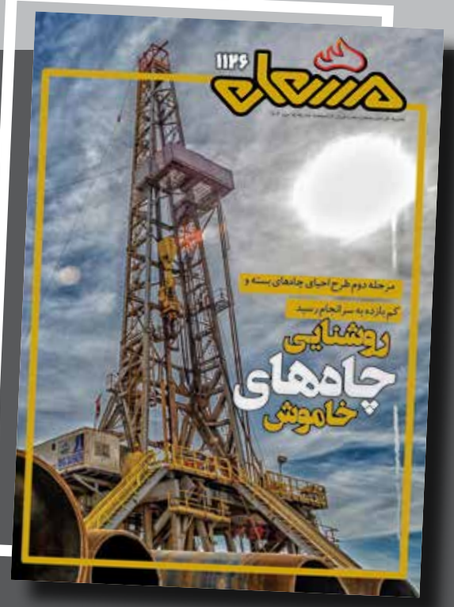

عکس جلد: مجتبی محسنی

وزیر نفت خبر داد

کشف ۴ میدان جدید نفت و گاز در دولت سیزدهم

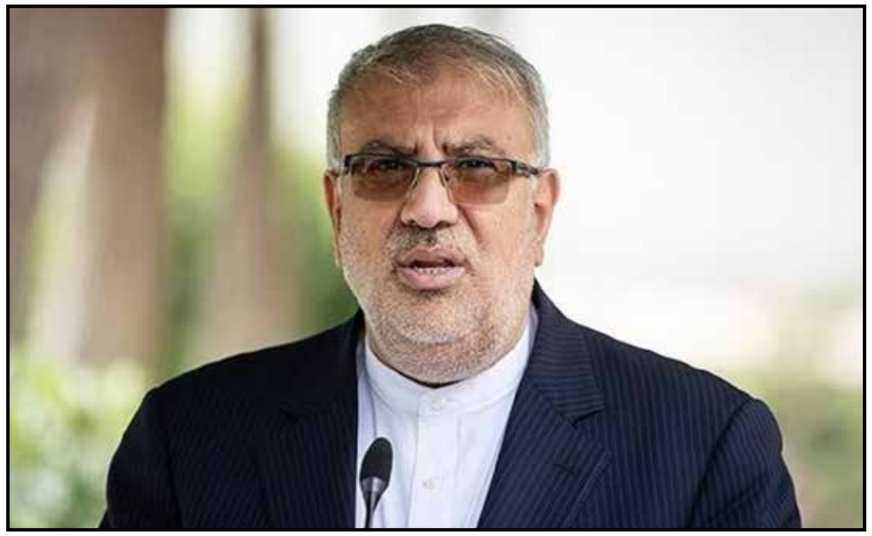

وزیر نفت با اشاره به کشف ۴ میدان جدید نفتی و گازی در دولت سیزدهم گفت: با کشف این میدان‌ها، ۲۶ میلیارد بشکه به نفت و گاز قابل استحصل ایران افزوده شده است. جواد اوجی در حاشیه نشست هیأت دولت و در جمع خبرنگاران از کشف چهار میدان جدید نفت و گاز در کشور خبر داد و اعلام کرد: چهار میدان نفتی و گازی با عملیات اکتشاف در سراسر کشور کشف شده که این اکتشاف‌ها، معادل ۲.۶ میلیارد بشکه هیدروکربور مایع قابل استحصال است. وی ادامه داد: این میدان‌ها شامل میدان گازی «چشمه‌شور» در شمال شرق کشور، میدان نفتی «هیرکان» در استان گلستان و میدان‌های نفتی «تنگو» و «گناوه» در استان بوشهر است. همچنین جواد اوجی دوشنبه، ۱۰ مهرماه در گفت‌وگوی تلویزیونی تصریح کرد: از آغاز به کار دولت سیزدهم تاکنون، حدود ۲۰ میلیارد دلار طرح‌های بالادستی و پایین‌دستی به بهره‌برداری رسیده که بیشتر آن‌ها طرح‌های نیمه‌تمام بودند. وی با اشاره به افتتاح واحد تصفیه نفت‌گاز پالایشگاه نفت اصفهان گفت: برای عمل به تکالیف مندرج در قانون هوای پاک روز جمعه (۷ مهرماه) واحد تصفیه گازوییل پالایشگاه نفت اصفهان با ظرفیت تولید روزانه ۱۶ میلیون لیتر و کیفیت یورو ۵ به ارزش ریالی ۶.۸ هزار میلیارد تومان و سرمایه‌گذاری ۵۱۱ میلیون یورو از سوی رئیس جمهوری افتتاح شد. وی افزود: با افتتاح واحد تصفیه گازوییل پالایشگاه نفت اصفهان، ۳۰۰ تن گوگرد جمع‌آوری می‌شود. وزیر نفت با تأکید بر اینکه افزایش کیفیت فراورده‌های نفتی و کاهش ترکیبات گوگردی در پالایشگاه‌های موجود، یکی از اولویت‌های وزارت نفت در دولت سیزدهم است، تصریح کرد: کیفی‌سازی فراورده‌های نفتی کشور در پالایشگاه‌های اصفهان، شیراز، تبریز و... در دستور کار قرار گرفته است. اوجی بیان کرد: ۳۰ محصول پالایشگاه نفت اصفهان از جمله تولید روزانه ۱۳ میلیون لیتر بنزین در این پالایشگاه، مطابق استاندارد جهانی است.

افزایش ۳۰۰ درصدی عملیات لرزه‌نگاری سه‌بعدی در دولت سیزدهم

وزیر نفت با بیان اینکه تحقق ضریب جایگزینی با توجه به اکتشاف‌های جدید، ۸۷ درصد در بخش هیدروکربور مایع بوده، تأکید کرد: این موضوع به آن معناست که اگر ۱۰۰ بشکه نفت خام و میعانات گازی در کشور تولید و به مصرف داخلی یا صادرات رسیده باشد، ۸۷ بشکه آن با اکتشاف‌های جدید جایگزین شده است. اوجی تصریح کرد: عملیات لرزه‌نگاری سه‌بعدی در دولت سیزدهم در مقایسه با چهار سال دولت دوازدهم ۳۰۰ درصد افزایش نشان می‌دهد. وی گفت: ایران در مقایسه با کشورهای منطقه مانند عربستان، عراق، کویت، امارات و قطر جایگاه نخست اکتشاف را به خود اختصاص داده، از سوی دیگر ضریب موفقیت اکتشاف در این دولت ۱۰۰ درصد است و هر چاهی که به‌منظور اکتشاف حفر شده، موفق بوده و به هیدروکربور رسیده است. وزیر نفت با اشاره به اینکه ۲۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری برای اجرای پروژه‌های نیمه تمام طی ۲ سال گذشته محقق شده، افزود: این پروژه‌ها بیشتر مربوط به رشد تولید و افزایش ارزش افزوده در کشور بوده است.

اوجی در پاسخ به پرسشی درباره سرقت دکل حفاری در خوزستان ادامه داد: این دکل نه متعلق به دولت و نه متعلق به اموال بابک زنجانی است و مربوط به یک شرکت بخش خصوصی است که چند سالی در همان منطقه رها شده بود.
وی تأکید کرد: کارگروهی از شرکت ملی نفت ایران و دستگاه‌های نظارتی برای انتقال اموال بابک زنجانی به نفت تشکیل شده که دستاوردهای خوبی را نیز به دنبال داشته است.

وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی تأکید کرد

همراهی وزارت نفت با فعالیت‌های گردشگری

وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی گفت: با برنامه‌ریزی صحیح و ظرفیت‌های کشور، صنعت گردشگری می‌تواند جای صنعت نفت را بگیرد تا درآمد اصلی کشور از نفت به گردشگری منتقل شود. عزت‌الله ضرغامی یکشنبه در آیین روز جهانی و هفته گردشگری با قدردانی از وزیر نفت برای حمایت‌های همه‌جانبه در اجرای پروژه‌های بهینه‌سازی در موتورخانه‌های اماکن گردشگری کشور اظهار کرد: هرچه در حوزه گردشگری از ایشان درخواست کردیم، همراهی کردند. با برنامه‌ریزی صحیح و ظرفیت‌های کشور، صنعت گردشگری می‌تواند جای صنعت نفت را بگیرد تا درآمد اصلی کشور از نفت به گردشگری منتقل شود.

وی ادامه داد: ما چنین ظرفیتی در داخل کشور داریم تا وزارت نفت بتواند نفسی بکشد، امروز در دولت هر زمان که با کمبود درآمد روبه‌رو می‌شوند، نگاهشان به سمت وزارت نفت است. بر اساس این گزارش، آیین روز جهانی و هفته گردشگری با حضور عزت‌الله ضرغامی، وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی و علی سلاجقه، رئیس سازمان حفاظت محیط زیست در محل وزارتخانه میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی برگزار شد.

بین‌الملل

براساس تازه‌ترین نظرسنجی رویترز

تولید نفت ایران به بالاترین سطح از سال ۲۰۱۸ رسید

تازه‌ترین نظرسنجی رویترز نشان می‌دهد، تولید نفت اوپک در پی افزایش تولید نفت خام ایران و نیجریه در ماه سپتامبر ۲۰۲۳ برای دومین ماه پیاپی افزایش یافت.
به گزارش خبرگزاری رویترز، براساس نظرسنجی روز دوشنبه (۱۰ مهرماه) این خبرگزاری، تولید نفت سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) در ماه سپتامبر برای دومین ماه پیاپی در پی افزایش تولید ایران و نیجریه افزایش یافت، در حالی که کاهش عرضه عربستان و دیگر اعضای ائتلاف تولیدکنندگان اوپک و غیراوپک (اوپک پلاس) در قالب توافق کاهش عرضه برای حمایت از قیمت و بازارهای جهانی نفت خام ادامه دارد.
تازه‌ترین بررسی رویترز نشان داد، تولید روزانه نفت خام اعضای اوپک در ماه سپتامبر با افزایش روزانه ۱۲۰ هزار بشکه‌ای نسبت به ماه اوت به ۲۷ میلیون و ۷۳۰ هزار بشکه رسید. تولید نفت اوپک در ماه اوت امسال، برای نخستین بار از فوریه گذشته افزایش یافته بود. افزایش عرضه اوپک در ماه سپتامبر تا حدود زیادی به مدد افزایش تولید نفت نیجریه به‌دلیل مقابله با سرقت نفت خام و ناامنی‌ها در مناطق عملیاتی پدید آمده است. تولید نفت خام ایران که با وجود تحریم‌های آمریکا در حال افزایش عرضه بوده به بالاترین سطح از سال ۲۰۱۸ رسیده است. براساس داده‌های حمل‌ونقل و منابع در نظرسنجی رویترز، نیجریه در ماه سپتامبر بدون هیچ‌گونه اختلال عمده در صادرات، افزایشی قابل توجه در صادرات را تجربه کرد و تولید خود را ۱۱۰ هزار بشکه در روز افزایش داد. نیجریه در نظر دارد تا سال آینده میلادی، بخش بیشتری از تولید نفت خود را احیا کند. نظرسنجی رویترز نشان داد، دومین افزایش بزرگ اوپک مربوط به ایران بوده است، به‌طوری که تولید نفت خام این کشور به ۳ میلیون و ۱۵۰ هزار بشکه در روز رسیده است. براساس نظرسنجی رویترز و ارقام جداگانه از اوپک، این بالاترین رقم از سال ۲۰۱۸ است؛ سالی که واشنگتن دوباره تحریم‌ها را علیه ایران اعمال کرد. براساس این نظرسنجی، تولید ۱۰ عضو اوپک که مشمول توافق کاهش عرضه اوپک پلاس هستند، ۸۰ هزار بشکه در روز افزایش یافت. عربستان و دیگر اعضای اوپک حاشیه خلیج‌فارس بشدت به توافق کاهش عرضه نفت و کاهش‌های داوطلبانه اضافه پایبند هستند. براساس این نظرسنجی، عربستان در ماه‌های اوت و سپتامبر تولید نفت خام خود را نزدیک به ۹ میلیون بشکه در روز نگه داشت. ریاض بتازگی تصمیم گرفت کاهش عرضه داوطلبانه روزانه یک میلیون بشکه‌ای خود را تا پایان سال جاری میلادی تمدید کند. عراق و امارات متحده عربی در ماه سپتامبر، تولید نفت خود را اندکی افزایش دادند، در حالی که عرضه نفت آنگولا به‌دلیل کاهش صادرات ۵۰ هزار بشکه در روز کاهش یافت. تولید اوپک هنوز حدود روزانه ۷۰۰ هزار بشکه کمتر از مقدار مورد نظر است؛ زیرا نیجریه و آنگولا ظرفیت تولید به‌اندازه سطح توافق شده را ندارند. نظرسنجی رویترز با هدف پیگیری عرضه نفت به بازارهای جهانی تهیه می‌شود. این نظرسنجی بر مبنای داده‌های حمل‌ونقل ارائه شده از سوی منابع خارجی، داده‌های مؤسسه ریفینیتیو ایکون، اطلاعات شرکت‌های رصدکننده حمل محموله‌های نفتی مانند پترولجستیک و کپلر و اطلاعات ارائه‌شده از سوی منابع شرکت‌های نفتی، اوپک و شرکت‌های مشاوره‌ای است.

در جریان بررسی لایحه برنامه هفتم توسعه کشور

سازوکار تسریع توسعه میدان‌های نفت و گاز تعیین شد

نمایندگان موضوع «هیأت نظارت بر منابع نفتی، مسؤول ارزیابی قراردادهای نفتی و گازی می‌شوند» را با ۱۲۹ رأی موافق تصویب کردند.

نمایندگان مجلس شورای اسلامی، سازوکارهای مورد نیاز برای مولدسازی ذخایر نفت و گاز کشور، سرعت‌بخشی به توسعه میدان‌های نفت و گاز و اصلاح رابطه مالی دولت با شرکت ملی نفت را تعیین کردند.
نمایندگان در نشست علنی نوبت عصر شنبه (۸ مهرماه) مجلس شورای اسلامی در جریان بررسی جزییات لایحه برنامه هفتم توسعه، با بند (الف) ماده ۱۵ این لایحه موافقت کردند.
براساس بند (الف) ماده ۱۵ برنامه هفتم توسعه به‌منظور مولدسازی ذخایر نفت و گاز کشور، سرعت‌بخشی به توسعه میدان‌های نفت و گاز و اصلاح رابطه مالی دولت با شرکت ملی نفت اقدام‌های زیر انجام می‌شود:
الف) وزارت نفت مکلف است درباره میدان‌های در حال بهره‌برداری یا دارای قرارداد توسعه فعلی، نسبت به عقد قرارداد مجزا با شرکت ملی نفت و دیگر شرکت‌های اکتشاف، تولید و بهره‌برداری نفت و گاز در قالب قرارداد بلندمدت به تفکیک میدان/مخزن نفت و گاز و در چارچوب شرایط عمومی، ساختار و الگوی قراردادهای بالادستی نفتی و گازی با تصویب شورای اقتصاد اقدام کند.

مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی

مجتمع‌های پتروشیمی ملزم به استقرار سیستم مدیریت انرژی هستند

مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی با تأکید بر راهبرد اجرای الزام‌های مدیریت انرژی در صنعت پتروشیمی گفت: هم‌اکنون در بیش از ۳۰ مجتمع پتروشیمی کشور، سیستم بین‌المللی مدیریت انرژی استقرار یافته و ضروری است دیگر پتروشیمی‌ها نیز به‌سمت استقرار این سیستم حرکت کنند.
مرتضی شاهمیرزایی در نشست هماهنگی نمایندگان کارگروه‌های تخصصی انرژی صنعت پتروشیمی با گرامیداشت یاد و نام شهدای گرانقدر دفاع مقدس و فرارسیدن هفته وحدت، ضمن تأکید بر ضرورت مدیریت انرژی در این صنعت اظهار کرد: اجرای این راهبرد از سوی شرکت ملی صنایع پتروشیمی ضمن صیانت از محیط زیست و کاهش ناترازی، منجر به افزایش ارزش افزوده حامل‌های انرژی در صنعت می‌شود. وی، مصرف غیراصولی انرژی را مصداق اسراف دانست و با تأکید بر اجرای الزام‌های قانونی

مصرف بهینه انرژی در صنعت پتروشیمی، یادآور شد: در زمینه کاهش یا حذف گازهای مشعل در صنعت نفت، اقدام‌های مطلوبی انجام شده که می‌توان به جمع‌آوری گازهای همراه نفت در غرب کارون برای تأمین بخشی از خوراک مورد نیاز صنعت پتروشیمی اشاره کرد. معاون وزیر نفت با بیان اینکه مدیریت منابع، پیش شرط مدیریت انرژی است، افزود: مدیریت منابع در دوران دفاع مقدس، یکی از عوامل مهم پیروزی انقلاب اسلامی بود و الگوگیری از آن دوران، برای پیشبرد اهداف در حوزه انرژی بسیار موثر است.
شاهمیرزایی تصریح کرد: هم‌اکنون در بیش از ۳۰ مجتمع پتروشیمی کشور، سیستم بین‌المللی مدیریت انرژی استقرار یافته و ضروری است دیگر پتروشیمی‌ها نیز به سمت استقرار این سیستم حرکت کنند. وی ادامه داد: رسالت مدیریت انرژی، برمبنای هم‌افزایی دانش، مدیریت منابع و اشتراک‌گذاری تجربه‌های موفق موجود در صنعت پتروشیمی و سایر صنایع موفق ملی و بین‌المللی و کاهش شدت مصرف انرژی تعریف شده است. مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی با تأکید بر حمایت و اجرای راهبرد مدیریت انرژی در صنعت پتروشیمی افزود: امیدوارم رعایت الزام‌های قانونی و نتایج ملموس و مثبت آن در صنعت پتروشیمی، به‌الگویی مناسب در دیگر صنایع تبدیل شود.

درخواست مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران در آیین معارفه مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران:

مجموعه پالایشی کشور از فهرست واگذاری‌ها خارج شود

مشعل | هفته گذشته در شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران، تغییری مدیریتی با رویکرد حرکت رو به جلو رخ داد و جعفر سالاری‌نسب با حکم جلیل سالاری، مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران به عنوان سکاندار و راهبر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران منصوب شد. در این مراسم، سالاری به عنوان سکاندار اصلی مجموعه پالایشی کشور از تلاش‌ها و زحمات مدیریت پیشین مجموعه پخش فرآورده‌های نفتی ایران تشکر و برای سالاری نسب نیز در سمت جدید خود آرزوی موفقیت کرد؛ اما به ذکر مطالبی هم در خصوص ضرورت خروج پالایشگاه‌های کشور از فهرست واگذاری‌ها پرداخت و به موضوعاتی از قبیل بنزین و حواشی قیمتی آن واکنش نشان داد. گزارش پیش‌رو اشاره‌ای دارد به این مراسم و موضوعات مطرح شده در آن.

«شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران نباید در فهرست واگذاری قرار گیرد»، این بخشی از صحبت‌های مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران در آیین تودیع و معارفه مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران بود که هفته پیش برگزار شد و وی را بر آن داشت بر این موضوع، تاکیدی موکد داشته باشد.

جلیل سالاری با تاکید بر خروج مجموعه پالایشی کشور از فهرست واگذاری‌ها گفت: شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران با وجود ظرفیت‌هایی که دارد و همچنین کار و تلاش جهادی که در دو سال اخیر در آن انجام شده است، به‌طور قطع با چالش‌هایی مواجه بوده است. وی با اشاره به آسیب‌شناسی موانع موجود در شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران تصریح کرد: به صراحت باید گفت، از آنجا که نمی‌توان شرکت را با نظام کارمزدی اداره کرد، از این‌رو باید به سمت توسعه‌ای شدن و اصلاح ساختار و اصلاح اساسنامه برویم و این اساسنامه باید بسرعت تصریح و آنچه در حوزه وظایف شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران و شرکت‌های تابعه آن تعریف شده است، محقق شود. سالاری همچنین از شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی به عنوان یکی از مهم‌ترین ارکان مجموعه پالایشی کشور یاد کرد و افزود: اقدام‌های توسعه‌ای در این شرکت متوقف شده بود. اگر بخواهیم مصرف سالانه ۴۳ میلیارد لیتر بنزین کشور را تأمین کنیم، بی‌شک به ذخیره‌سازی‌های راهبردی نیازمند هستیم. ضمن اینکه الگوی حمل نیز باید تغییر کند و زیرساخت‌های شبکه خطوط نیز گسترش یابد و به موازات آن، توسعه پالایشگاهی هم از موارد مهمی است که لازم است انجام شود. طبق قانون هوای پاک، باید این زیرساخت‌ها در کنار مدیریت مصرف تحقق یابد.

ضرورت توجه به حمل و نقل؛ مصرف روزانه ۱۲۰ میلیون لیتر بنزین غیرمنطقی است

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران با اشاره به اینکه برای اجرای قانون هوای پاک و تکالیف لحاظ شده در آن باید یکسری زیرساخت ایجاد شود و نیازمند مدیریت مصرف سوخت در کشور است، تصریح کرد: حدود ۷۰ درصد مصرف سوخت در بخش حمل‌ونقل، مربوط به خودروهای سواری است، این موضوع بیانگر آن است که در حوزه حمل‌ونقل عمومی اقدام خاصی انجام نشده و باید بیش از پیش به این بخش توجه شود. سالاری در بخشی دیگر از صحبت‌های خود به ضرورت اصلاح ساختار در صنعت خودروسازی کشور اشاره کرد و به مصرف روزانه ۱۲۰ میلیون لیتر بنزین در کشور واکنش نشان داد و آن را غیرمنطقی دانست. مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران تصریح کرد: حدود ۲۰ درصد سوخت در موتورسیکلت‌ها مصرف می‌شود که این یک سرمایه‌سوزی به شمار می‌آید، از این‌رو در حوزه تکمیل زنجیره ارزش در کشور لازم است اقدام‌هایی شود. وی با تاکید بر اینکه نباید بخشی از بنزین کشور که می‌تواند یک زنجیره بزرگ اشتغالزایی را ایجاد کند، در مسیر سوخت مصرف شود، اظهار کرد: این کار ناصوابی است که باید اصلاح شود. سالاری با بیان اینکه در مجموعه پالایشگاه‌ها در حوزه‌های محیط‌زیست، جمع‌آوری گازهای فلر و کیفی‌سازی فرآورده‌ها، همچنین طرح‌های ارائه شده از سوی شرکت‌های دانش‌بنیان و بومی‌سازی دانش فنی واحدهای تحت لیسانس به توفیق‌های خوبی رسیده‌ایم، اظهار کرد: هم‌اکنون به مرحله‌ای رسیده‌ایم که توانسته‌ایم به حوزه فراسرزمینی ورود کنیم و این توفیق‌ها در سایه تلاش و همدلی محقق شده است. مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران ادامه داد: ساختار نباید متصل به یک فرد باشد؛ بلکه باید اختیارات تفویض شود. مدیران مناطق که در عملیات خاکریز اول هستند باید مورد حمایت واقع شوند. تمامی مشکلات باید با یک کار جمعی و همچنین اصلاح ساختار در تامین منابع و اقدام‌های توسعه‌ای، حل و فصل شود.

واکنش به اعداد و ارقام واردات بنزین

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران با اشاره به طرح شایعه‌هایی درباره واردات بنزین در فضای مجازی به این اخبار نادرست و بی‌اساس واکنش نشان داد و افزود: گاه عنوان می‌شود که ۳۰ میلیون لیتر بنزین به کشور وارد شده است. تعجب می‌کنم این اعداد و ارقام از کجا آورده شده که پایه و اساس منطقی هم ندارد. واردات این مقدار بنزین به بیش از ۶ میلیارد لیتر ظرفیت ذخیره‌سازی نیاز دارد که ظرفیت کل مخازن ذخیره‌سازی ما به این مقدار نمی‌رسد. سالاری افزود: روزانه ۱۱۷ میلیون لیتر بنزین تولید می‌کنیم و میزان ظرفیت مخازن هم بالغ بر ۴.۵ میلیون لیتر است. چگونه می‌توانیم این حجم از بنزین را وارد کنیم. از این‌رو اطلاعاتی که در فضای مجازی در حوزه بنزین، مصرف سوخت، قیمت و سیاست‌های قیمتی و غیرقیمتی مطرح می‌شود، بیشتر نادرست است و اطلاعات صحیح باید از مجموعه‌های کارشناسی دریافت شود و به این اطلاعات نادرست نباید توجه کرد. وی در پایان ضمن تشکر از همه همکاران و دست‌درکاران مجموعه شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران عنوان کرد: در این دو سال خدمت انجام شده، همه عزیزان در عمل نشان دادند که مردان روزهای سخت هستند و کسب رتبه‌های نخست در حوزه‌های هوشمندسازی شرکت‌های تولیدی و نیز حوزه مسؤولیت‌های اجتماعی، خود گواهی بر این مدعاست که البته اینها کفایت نمی‌کند و باید بیش از این سعی و تلاش کرد.

عبور با درایت از بحران‌ها

جعفر سالاری‌نسب، مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی نیز در این آیین با قدردانی از زحمات مدیرعامل پیشین در دو سال گذشته و همچنین همکاری و تعامل کارکنان شرکت ملی پخش عنوان کرد: سوخت‌رسانی در شرایط عادی و بحرانی به نحو احسن انجام شد و ما توانستیم از آن سربلند بیرون بیاییم. وی افزود: در دو سالی که ارتباط نزدیک و تنگاتنگی با مدیرعامل پیشین شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران داشتم، کاملا واقف هستم که این مجموعه در چه شرایطی بود و اکنون در چه وضعی قرار دارد. تمامی این دستاوردها را مرهون زحمات شخص آقای نژادعلی هستیم. با درایت و تجربیات ایشان بود که توانستیم از همه بحران‌هایی که به آن دچار بودیم به سلامت عبور کنیم. مدیرعامل جدید شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی تصریح کرد: شرایط در برخی زمان‌ها به‌گونه‌ای بود که دیگر برنامه‌های روتین پاسخگو نبود و ما باید فرایند سوخت‌رسانی را به صورت روزانه اجرایی می‌کردیم، حتی در پاره‌ای مواقع به ناچار سوخت‌رسانی به نیروگاه‌ها را نیز یک‌به‌یک تامین می‌کردیم. سالاری‌نسب با اشاره به سرمای زمستان سال قبل نیز گفت: موج سرمای بی‌سابقه کشور که تا یک ماه تداوم داشت، شرایط را بحرانی‌تر کرده بود، تا جایی که سی‌ان‌جی نیز قطع و مجبور به عرضه بنزین بیشتر شدیم. خدا را شکر با مدیریت و زحمات دلسوزانه تک‌تک مدیران مناطق توانستیم سوخت زمستانی مورد نیاز را در همه بخش‌ها تامین و از این موج سرما عبور کنیم.

سرمایه‌گذاری روی نیروها و تفویض اختیار به مدیران مناطق

مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران در بخش دیگری از صحبت‌های خود به منابع انسانی به عنوان مهم‌ترین رکن و برنامه شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی در آینده اشاره و تصریح کرد: در نخستین اقدام سعی خواهم کرد یکسری از اختیارات را به دیگر همکارانم تفویض کنم و تمام بار مسؤولیت‌ها را بر دوش نکشم. معتقدم هر قدر بار مسؤولیت بر شانه مدیران سنگین‌تر باشد، برنامه‌ها درست و مناسب به مقصد نخواهد رسید. وی گفت: از آنجا که با کمبود نیروی انسانی متخصص روبه‌رو هستیم، هم باید روی نیروهای جوان سرمایه‌گذاری کنیم تا در آینده به نحو شایسته‌ای از دانش و تخصص آنان بهره ببریم و هم از نیروهای با تجربه نهایت استفاده را ببریم و اینگونه نباشد که تمام سمت‌ها و مسؤولیت‌ها در اختیار نیروهایی قرار بگیرد که تازه پشت میز نشسته‌اند و تجربه لازم و کافی را ندارند. امیدوارم در حوزه منابع انسانی، اتفاقات تازه و خاصی رخ دهد.

مهار ناترازی بنزین و نوسازی ناوگان حمل سوخت

علی‌اکبر نژادعلی، مدیرعامل پیشین شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی نیز در آیین تودیع خود، گزارش مبسوطی از اهم اقدام‌های انجام شده در دوران تصدی مسؤولیت در شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران در دو سال اخیر ارائه و تصریح کرد: طبق اساسنامه موجود، این شرکت در اصل تامین‌کننده و توزیع‌کننده فرآورده‌های نفتی است و با توجه به مدیریتی که در حوزه عملیات و تامین و توزیع شکل گرفت، ما توانستیم با همدلی و همکاری کارکنان مجموعه پخش و نیز ارگان‌های برون‌سازمانی ذی‌نفع، مدیریت تامین و توزیع فرآورده‌ها را به نحو مطلوبی به سرانجام برسانیم.

وی افزود: ناترازی بنزین و گازوییل که از اردیبهشت امسال به اوج خود رسید، شرایط سخت و طاقت‌فرسایی را برای من و همکارانم رقم زد. برگزاری نشست‌های مستمر و مداوم در ایام تعطیل و غیر تعطیل و همراهی و مساعدت همکاران سبب شد تا بتوانیم این ناترازی را مهار کنیم. به جرات می‌گویم که برخی از همکارانم در این دو سال، حتی یک روز هم مرخصی نرفتند و شبانه‌روز پای کار بودند.

مدیرعامل پیشین شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی در ادامه اظهارات خود به مهم‌ترین فعالیت‌های انجام شده در دو سال اخیر اشاره و بیان کرد: افزایش ناوگان حمل‌ونقل به میزان هزار دستگاه، همسان‌سازی کرایه‌های حمل‌ونقل در حوزه حمل مواد نفتی و کالا، اقدام‌های شبانه‌روزی در حوزه تدوین برنامه تداراکاتی برای تامین و توزیع فرآورده و حرکت به سمت هوشمندسازی، اجرای ۹۰ درصد تکالیف قانون بودجه به‌منظور بهبود نظام توزیع بنزین و نفت‌گاز، خروج شرکت از زیان‌ده بودن، تقلیل بدهی به شرکت‌های تامین و توزیع به میزان ۲۵۰ میلیارد تومان، تمرکز حساب‌های دریافتی و پرداختی، تسویه ۳ هزار میلیارد تومان بدهی مالیاتی در چند ماه اخیر نیز از دیگر اقدام‌های انجام شده در طول دو سال گذشته بوده است و اگر شرکت پخش با همین شیوه پیش برود قطعا امسال نیز جزو شرکت‌های سود ده خواهد بود.

حذف امضاهای طلایی و پلکانی کردن نرخ حق‌العمل

نژادعلی با اشاره به دیگر اقدام‌ها در حوزه بازرگانی و احداث مجوزها، حذف امضاهای طلایی و پلکانی کردن نرخ حق‌العمل مجاری عرضه برای نخستین بار در شرکت پخش افزود: تغییر الگوی قراردادها با فروشندگی‌ها، شفاف‌سازی فعالیت شرکت‌های برند، تنظیم شیوه‌نامه در این باره برای تعاملات آینده و شفاف‌سازی مالی با شرکت‌های هواپیمایی نیز در این شرکت اجرایی شد. وی شکل‌گیری سیستم صادرات فرآورده‌های نفتی و نصب و راه‌اندازی سیستم AS با نوین‌ترین بانک اطلاعاتی، شخصی‌سازی بیش از ۴ میلیون و ۵۰۰ هزار کارت هوشمند سوخت و ذخیره ۸۰۰ هزار تایی کارت هوشمند سوخت و به‌روز شدن فرآیند صدور این کارت‌ها، راه‌اندازی و پیاده‌سازی سامانه‌های جدید صدور مجوزها و تبدیل ناوگان، انقلاب بزرگ در حوزه تولید نرم‌افزار، مهندسی معکوس کارت‌های هوشمند سوخت و ارتقا و بهبود ساختار سازمانی را از دیگر برنامه‌های انجام شده در طول تصدی مدیرعاملی این شرکت نام برد.

شرکت‌های فناورانه به کمک صنعت نفت آمدند

روشنایی چاه‌های خاموش

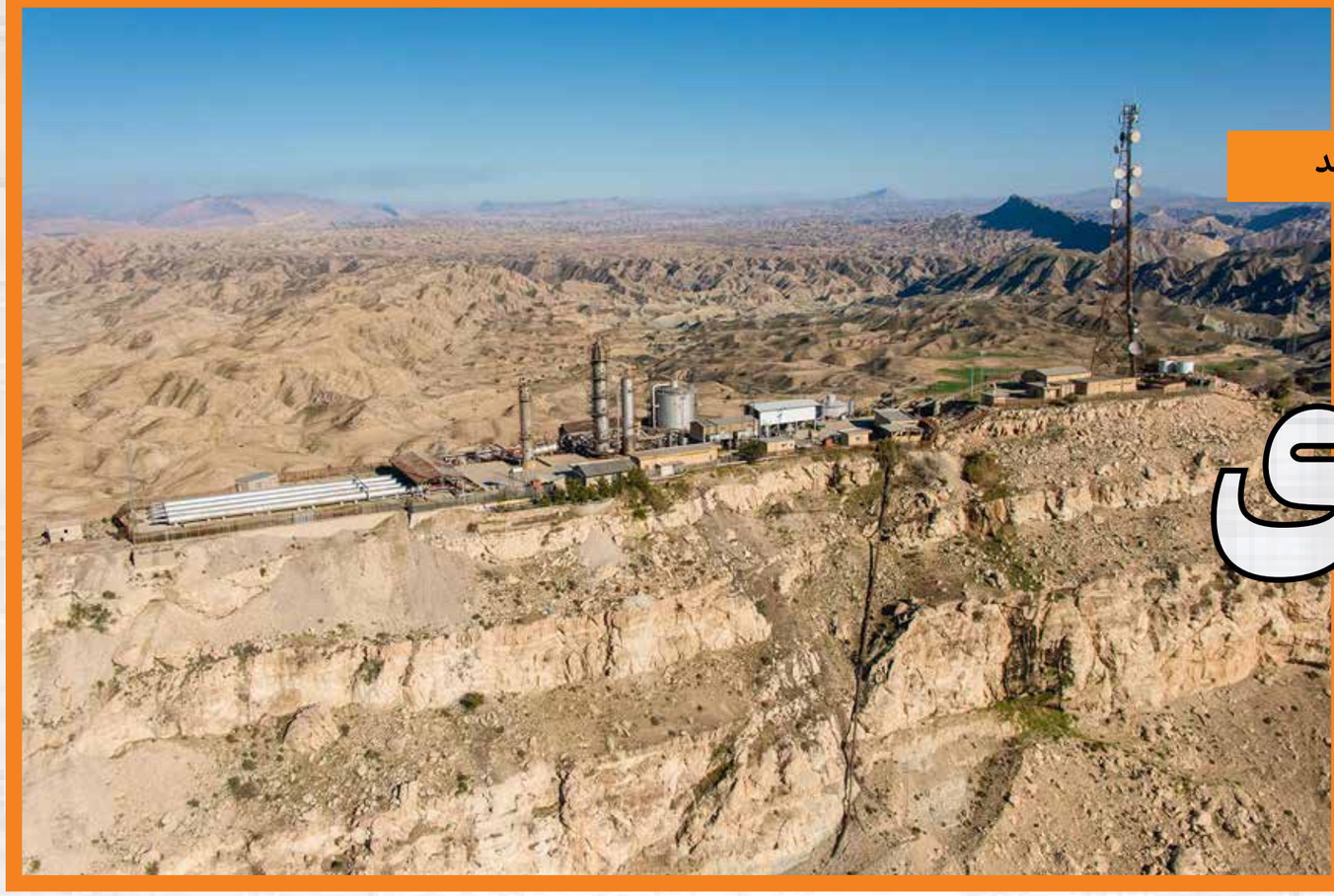

مشعل | چاه‌های بسته و کم بازده با برنامه ویژه وزارت نفت قرار است بار دیگر روزگار خوش تولید را به کمک فناوری تجربه کنند. استفاده از توان شرکت‌های فناورانه در فعال کردن چاه‌های کم بازده را می‌توان یکی از راهبردهای مطالعاتی شرکت ملی نفت ایران دانست. این مهم با روی کار آمدن دولت سیزدهم با هدف افزایش ظرفیت تولید و برداشت صیانتی از منابع هیدروکربوری در سال ۱۴۰۰در قالب فراخوان شرکت ملی نفت ایران به شرکت‌های فناور با محوریت احیای چاه‌های بسته و کم بازده کلید خورد. برگزاری رویداد ملی طرح احیای چاه‌های بسته و کم‌بازده نفتی که با امضای قراردادهای جدید با شرکت‌های فناورهمراه شد، فرصتی بود تا شرکت‌های فناوربا فرصت‌های صنعت نفت بیشتر آشنا شوند. این رویداد ملی که دوشنبه (۱۰مهر) درمرکز همایش‌های بین‌المللی وزارت نفت(کوشک) برگزارشد، همچنین فرصتی بود تا برخی شرکت‌های تابعه شرکت ملی نفت ایران به معرفی وتشریح فرصت‌های سرمایه‌گذاری دراین زمینه بپردازند

طرح احیای چاه‌های بسته و کم بازده نفت در مسیر اجرای بندهای ۱۴ و ۱۵ سیاست‌های اقتصاد مقاومتی ابلاغی مقام معظم رهبری، مبنی بر افزایش ذخایر نفت و گاز کشور و توسعه ظرفیت‌های تولید و برداشت صیانتی از منابع هیدروکربوری کشور و مستند به قانون وظایف و اختیارات وزارت نفت، همچنین قانون اساسنامه شرکت ملی نفت ایران با هدف اشتغال زایی، تحقق اقتصاد دانش‌بنیان و بهره‌گیری از توان جوانان مستعد و نخبه، احیای چاه‌های بسته و کم بازده نفت با استفاده از روش‌های فناورانه در دستور کار قرارگرفته است.

بازگشت سرمایه میلیاردی

امیرمقیسه، معاون مدیرسرمایه‌گذاری و کسب و کار شرکت ملی نفت ایران، درحاشیه رویداد ملی طرح احساس چاه‌های بسته و کم بازده نفت در گفت‌وگو با هفته‌نامه «مشعل» در توضیح دستاوردها و روند اجرای این طرح با اشاره به اینکه جامعه فناورها به طرح احیای چاه‌های بسته و کم‌بازده نفتی اعتماد کردند، این موضوع را ارزشمند و بیانگر آن خواند که طرح، جذابیت‌های لازم را داشته است.

طبق اعلام مقیسه، براساس مانیفست اولیه طرح احیای چاه‌های بسته و کم‌بازده نفتی ۷۵۰ چاه است که در مرحله نخست احیای حدود ۱۰۰ چاه در برنامه قرار دارد.

او با اشاره به اینکه میانگین سرمایه‌گذاری برای هر احیای چاه حدود یک میلیون دلار درنظر گرفته شده است، افزود: این طرح درآمد زیادی نصیب کشورخواهد کرد و فکر می‌کنیم با ادامه کار، طبق پیش بینی‌ها برای ۷۵۰ چاه، بالغ بر سه میلیارد دلار درآمد کسب شود.

الگویی جدید و جسورانه

مدیرسرمایه‌گذاری و کسب و کار شرکت ملی نفت ایران با بیان این که تاکنون ۱۲ قرارداد در قالب طرح احیای چاه‌های بسته و کم‌بازده نفتی به امضا رسیده است، درباره الگوی قراردادی احیای چاه‌های بسته و کم بازده اظهارکرد: این نوع قرارداد، اولین الگوی سرمایه‌گذاری جسورانه در بخش بالادست صنعت نفت است که شرکت ملی نفت ایران در جزییات طراحی دخالتی نخواهد داشت.

به گفته او، مدل جدید قراردادی برای طرح احیای چاه‌های بسته و کم‌بازده نفتی مشابه قرارداد IPC والبته سبک تر از آن است که بخش فناور بتواند تعهد خود را اجرایی کند.

بنابر توضیحات مقیسه، نکته اصلی این است که مدل قراردادی با شرکت‌های فناور در قالب طرح احیای چاه‌های بسته و کم‌بازده نفتی، جدیدترین الگوی قراردادهای بالادست صنعت نفت برمبنای سرمایه‌گذاری خطرپذیر و با تکیه بر توان شرکت‌های فناور ایرانی است که با استقبال مناسب شرکت‌های فناور همراه بوده است.

مدیرسرمایه‌گذاری و کسب و کار شرکت ملی نفت ایران اشاره می‌کند که مصوبات شورای اقتصاد هم ظرفیت‌های حمایتی خوبی را برای شرکت‌های فناور ایجاد کرده که در این طرح عهده دار طرح‌های اجرای چاه شوند.

مقیسه می‌گوید: فکر می‌کنم با آغاز عملیات اجرایی، زمان زیادی طولی نکشد که ثمرات اجرایی آنها را شاهد باشیم. در مصوبه شورای اقتصاد هم ظرفیت بازبینی در اعداد و ارقام پیش بینی شده است که متناسب با افزایش قیمت‌های نفت بتوانیم دستمزد آنها را تعدیل کنیم.

میانگین تولید ۱۵۵۰ بشکه در روز

علی براتی، معاون مدیرنظارت بر تولید نفت و گاز در میدان‌های مشترک ضمن سخنانی در رویداد ملی طرح احیای چاه‌های بسته و کم بازده نفتی، میانگین فعلی تولید چاه‌های نفتی کشور را روزانه هزار و ۵۵۰ بشکه اعلام کرد و گفت: با احیای چاه‌های کم‌بازده در سال‌های آتی این میانگین افزایش خواهد یافت.

او با اعلام آخرین وضعیت آماری چاه‌های تولید نفت خام کشور به حدود ۴ هزار حلقه چاه اشاره و اظهار کرد: از این میزان چاه‌های نفت موجود در کشور ۶۴ درصد فعال (بدون درنظرگرفتن کاهش تکلیفی)، یک درصد در حال تعمیر، ۱۸ درصد بسته، ۲ درصد معلق و ۱۵ درصد متروکه هستند و حدود ۱۵ درصد از چاه‌ها می‌توانند در فضای طرح احیای چاه‌ها مطرح شوند.

براتی افزود: در فاز اول چاه‌هایی که ۱۰۰ در صد از تولید مطمئن بودیم، در برنامه قرار داده و ریسک مخزنی آن را کاهش دادیم.

او با بیان اینکه بیش از دو سال است که شرکت ملی نفت ایران طرح احیای چاه‌های کم بازده نفتی کشور را با همکاری شرکت‌های دانش‌بنیان داخلی پیش می‌برد و تاکنون چند چاه برای کار به این شرکت‌ها واگذار شده است، افزود: هم‌اکنون هزینه افزایش تولید یک بشکه نفت در میدان‌های جدید بیش از هزار دلار است، در حالی که در این طرح با هزینه‌های بسیار کمتر، برداشت از چاه‌های مرده و کم‌بازده را افزایش می‌دهد.

وی با اشاره به وجود تأسیسات فرآورش و انتقال در جوار چاه‌های کم‌بازده نفتی گفت: به محض افزایش تولید در این چاه‌ها، این افزایش تولید بدون فوت وقت در داخل مصرف یا صادر می‌شود.

فرصت استثنایی برای دانش بنیان‌ها

معاون مدیرنظارت بر تولید نفت و گاز در میدان‌های مشترک، توسعه نرم‌افزارهای کاربردی و دانش‌فنی بومی در صنعت نفت را دیگر مزیت طرح احیای چاه‌های کم‌بازده نفتی در ایران خواند و افزود: سال‌هاست که فناوری در مراکز علمی داخلی تولید می‌شود و در کتابخانه‌ها خاک می‌خورد و به‌صورت عملی وارد صنعت نفت نمی‌شود. به عبارت دیگر، این طرح فرصتی استثنایی برای شرکت‌های دانش‌بنیان داخلی است.

براتی گفت: بسیاری از طرح‌های احیای چاه‌های نفتی دکل‌محور نیست و این به معنای هزینه کمتر در تولید است؛ بنابراین قرار نیست شرکت‌ها همان روش گذشته را دنبال کنند و انتظار ما این است هزینه‌ها کاهش یابد.

وی اظهار کرد: امروزه شرکت‌های بزرگ نفتی جهان گروه‌ها و شرکت‌های مختص ازدیاد برداشت دارند و ما در این زمینه راه زیادی در پیش داریم.

طبق اعلام براتی، در این طرح تهیه مدل اقتصادی و فنی به عهده شرکت ملی نفت ایران است و مدیریت‌های مختلفی مانند مدیریت سرمایه‌گذاری و کسب و کار، مدیریت نظارت بر تولید، مدیریت پژوهش و فناوری، پارک فناوری و نوآوری نفت و گاز و مدیریت برنامه ریزی تلفیقی درگیر کار بوده اند.

او گفت: در همکاری با شرکت‌های بهره برداری برای چاه‌های کم بازده تهیه متن قرارداد به عهده مدیریت سرمایه‌گذاری و کسب و کار و ابعاد فنی به عهده مدیریت نظارت بر تولید است، همچنین راهبری طرح در قالب موافقت نامه ای از طرف مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران به پارک فناوری و نوآوری نفت و گاز واگذار شده است. براتی افزود: براین اساس امضای قرارداد با شرکت‌های فناور از طریق پارک و به نیابت از شرکت ملی نفت ایران و نماینده اجرایی طرح و ناظر فنی عملا شرکت‌های بهره بردار خواهند بود.

فرصت‌های تولید در اروندان

عیسی نویری، رئیس پژوهش و توسعه شرکت نفت و گاز اروندان در مراسم طرح احیای چاه‌های بسته و کم‌بازده نفتی بر اولویت قرارگرفتن احیای چاه‌های مخزن سروک میدان آزادگان تاکید کرد و گفت: عمده‌ترین چاه‌های معرفی‌شده برای احیا در مخزن سروک میدان نفتی آزادگان جنوبی با ضریب بازیافت ۴.۴ درصد است.

رئیس پژوهش و توسعه شرکت نفت و گاز اروندان ماموریت این شرکت را توسعه و تولید صیانتی نفت و گاز از مخازن هیدروکربوری مستقر در غرب رودخانه کارون با شاخص بازیافت نهایی (Ultimate Recovery) و فرآورش و ارسال فراورده‌های طبیعی نفتی به مبادی مصرف و صادرات خواند.

وی با اشاره به چشم‌انداز این شرکت برای دستیابی به تولید ۹۰۰ هزاربشکه نفت خام در روز گفت: نفت درجای این شرکت بیش از ۹۶ میلیارد بشکه و نفت قابل برداشت ۸،۳ میلیارد بشکه است.

نوبری میادین حوزه غرب کارون را در بخش میدان‌های توسعه یافته و در حال بهره برداری شامل دارخوین، آزادگان جنوبی، آزادگان شمالی، یاران و یادآوران، در بخش میدان‌های توسعه نیافته شامل جفیر، سپهر، سوسنگرد، بندکرخه، سهراب و اروند و در بخش چاه‌های اکتشافی شامل میدان‌های امید، مشتاق، خرمشهر، مینو، آرمان و مهر اعلام کرد.

وی با برشمردن چالش‌های تحت الارضی میدان‌ها به تشکیل رسوبات آسفالتین در ستون چاه، افت فشار مخزن - افت فشار سازندی و نبود طراحی تکمیل چاه‌ها برای استفاده از فناوری‌های فرازآوری اشاره و تصریح کرد: در صورت به کارگیری فناورهای نو در چاه‌های کم‌بازده شرکت نفت و گاز اروندان، به افزایش تولید قابل‌ملاحظه دست خواهیم یافت. برای نمونه چاه شماره ۱۰۰ آزادگان سال ۱۳۹۹ آغاز به تولید کرد، اما به‌سرعت دچار افت فشار و کم‌بازده شد و در صورت به‌کارگیری فناوری یا روشی برای بهبود افت فشار تحتانی و موفقیت طرح، پیش‌بینی می‌شود تولید چاه حدود ۳۰۰ درصد افزایش یابد.

چاه‌های کاندید شرکت نفت فلات قاره

سعید عطاری، رئیس مهندسی بهره‌برداری شرکت نفت فلات قاره ایران نیز با معرفی شرکت نفت فلات قاره ایران به عنوان یکی از بزرگ ترین شرکت‌های تولید کننده نفت و گاز دریایی جهان که وظیفه استخراج،بهره برداری و صادرات از میدان‌های نفتی و گازی کشور در بیش از ۱۸۰۰ کیلومتر از گستره آبهای خلیج فارس و دریای عمان را دارد، گفت: در حال حاضر فعالیت‌های عملیاتی شرکت نفت فلات قاره ایران در ۶ منطقه بهرگان، خارگ، لاوان، سیری، کیش و قشم و با پشتیبانی دفاتر خدماتی در شیراز، بوشهر، بندرلنگه، اصفهان، اهواز و ستاد تهران انجام می‌شود.

او با برشمردن میادین شرکت نفت فلات قاره شامل ۱۲۳ مخزن و ۵۱ میدان، به ۷۷ مخزن و ۱۹ میدان توسعه یافته، ۴ مخزن گازی و ۳ میدان توسعه یافته، ۲ میدان نفتی (آرش و اسفندیار) و یک میدان گازی در حال توسعه افزود: میدان‌های نفتی و گازی توسعه نیافته حوزه مسئولیتی این شرکت نیزشامل ۱۹ مخزن و ۱۰ میدان نفتی و همچنین ۱۸ مخزن و ۱۶ میدان گازی است.

عطاری با اشاره به خلاصه وضعیت چاه‌های شرکت نفت فلات قاره ایران، مجموع کل چاه‌های این شرکت را ۷۵۷ حلقه مشتمل بر ۶۳۸ حلقه چاه نفتی، ۵۴ حلقه تعداد جاه‌های تولید گاز، ۶۳ حلقه تعداد چاه‌های تزریق آب و ۲ حلقه چاه‌های تزریق گاز اعلام کرد.

او با این توضیحات گفت: ۱۸ حلقه چاه شرکت نفت فلات قاره ایران کاندید طرح احیای چاه‌های بسته و کم بازده هستند که عمده مشکلات چاه‌های کم بازده تولید آب، گاز، ماسه، خواص سنگ مخزنی ضعیف و آسیب سازندی در اطراف چاه است.

او با اعلام چالش‌های اجرای روش‌های چاه محور مواردی همچون نامشخص بودن محل ورود آب در چاه‌های افقی،مسیر چاه، نوع تکمیل چاه، محدود بودن فضا برای استقرار تجهیزات را برشمرد.

نماینده شرکت نفت فلات قاره ایران گفت: مهم ترین چالش‌های تحت الارضی میدان‌های این شرکت شامل افت فشار در برخی از مخازن و لزوم اجرای برنامه‌های تزریق آب، کیفیت پایین خواص مخزنی و ضریب بازیافت بسیار پایین در برخی از مخازن از جمله مخزن ایلام، الوند و میدان‌های فروزان، رسالت و رشادت و نیازمند فناوری‌های جدید برای انجام روش‌های IOR/EOR است. او همچنین افزایش روند آبدهی در چاه‌ها و به تبع آن افت فشار سر چاهی و تولید نسبتا زیاد چاه‌ها و لزوم به کارگیری برنامه‌های کنترل آبدهی یا فرازآوری مصنوعی را از چالش‌های پیش رو خواند. عطاری تولید گاز اضافی در تعدادی از چاه‌ها و لزوم به کارگیری برنامه‌های کنترل تولید گاز،ظرفیت تشکیل رسوبات معدنی، مچالگی لوله جداری و مغزی چاه‌ها دشواری عملیات حفاری و تولید ماسه و لزوم به کارگیری روش‌های نوین تعمیر چاه‌های مشکل داررا از دیگر چالش‌ها برشمرد.

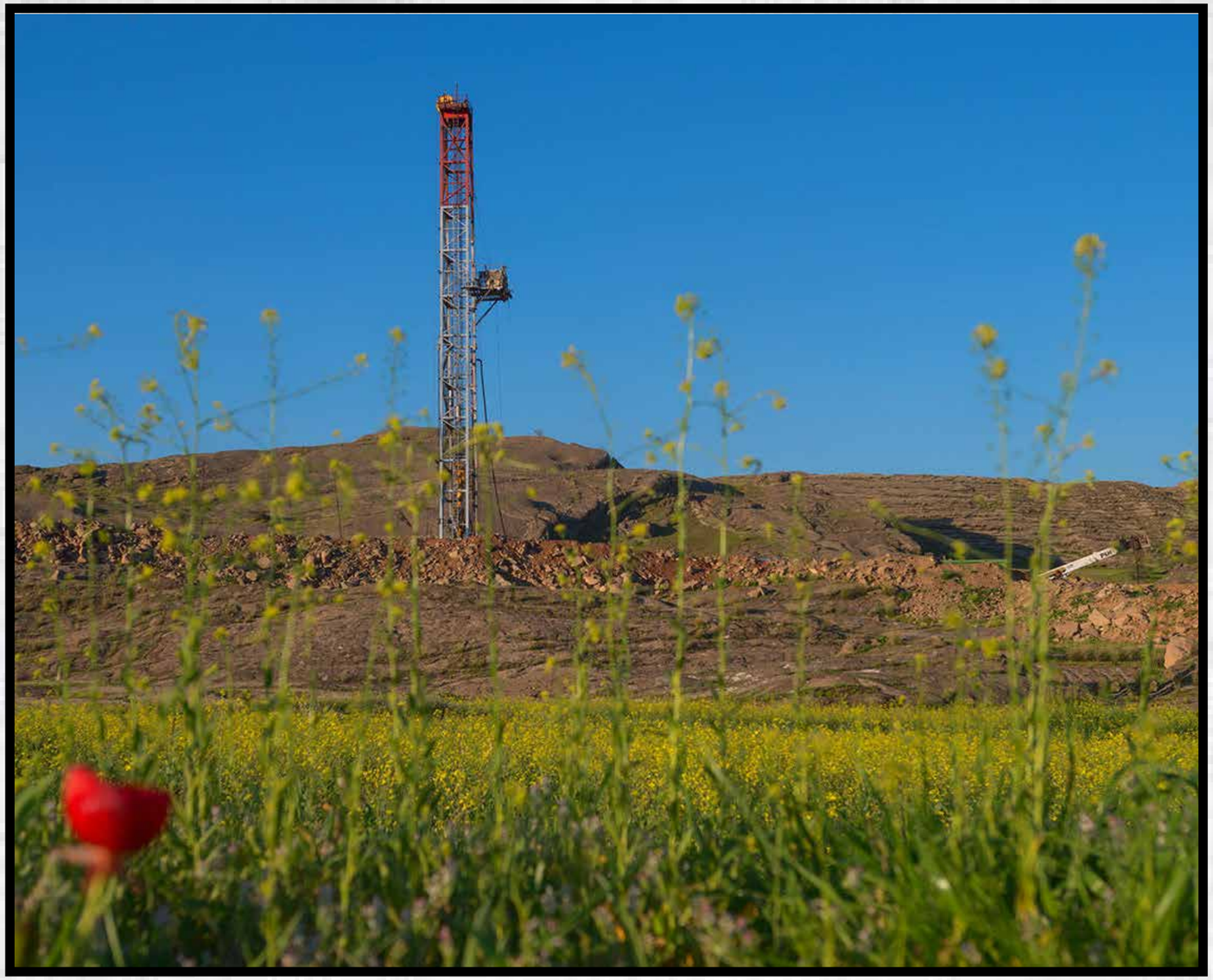

چالش‌های نفت‌خیز جنوب در چاه‌های کم‌بازده

سفیان، نماینده شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب هم با معرفی ماموریت و ظرفیت‌های شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب در پهنه ۴۰۰ هزار کیلومتر مربع و گستردگی عملیاتی این شرکت در هفت استان کشور گفت: شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب دارای ۴۱ میدان نفتی، ۱۷ میدان مستقل گازی، پنج شرکت تابعه و ۴۰ هزار پرسنل تولیدکننده ۸۰ درصد نفت و ۱۶ درصد گاز تولیدی کشور است. سفیان با ارائه آمار کلی مناطق نفت‌خیز جنوب تعداد کل چاه‌های این شرکت را ۴ هزار، چاه‌های فعال ۳ هزار، تعداد کل چاه‌های تولیدی نفت ۲ هزار و ۲۵۰، تعداد کل چاه‌های تولیدی نفت فعال ۲ هزار اعلام کرد و به دبی تولیدی نفت ۳ میلیون بشکه‌ای در روز اشاره کرد. نماینده شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب در ادامه فعالیت‌های چاه محور در پنج سال گذشته این شرکت را شامل ۶۰۰ عملیات تعمیری و توسعه ای با دکل، بیش از ۲۵۰۰ عملیات لوله مغزی، بیش از ۷۰۰ نمودارگیری و مشبک کاری و همچنین آزمایش چاه‌ها، اسیدکاری گسترده و تزریق پذیری خواند. سفیان در بیان معرفی چالش‌ها مواردی همچون یکپارچگی چاه، انگیزش چاه‌ها، فرازآوری مصنوعی، لوله مغزی سیار، هرز روی گل حفاری، تولید ماسه را برشمرد و با دسته بندی مخازن براساس چالش‌های اصلی به تولید آب اضافی در ۳۳ مخزن، تولید گاز اضافی در ۱۰ مخزن، تشکیل آسفالتین ۱۴ مخزن، افت فشار تحتانی ۱۵ مخزن، افت فشار جریانی ۱۹ مخزن، یکپارچگی چاه ۱۰ مخزن و مشکل تولید ماسه در ۳ مخزن اشاره کرد. به گفته او، شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب برای چالش‌های مخازن راهکارهایی همچون روش‌های انگیزش مختلف چاه‌های نفت و گاز، پایش دائمی و هوشمندسازی چاه‌ها و مخازن، روش‌های مختلف کنترل شن، تزریق مواد شیمیایی کنترل شن، ابزار مربوط به بررسی یکپارچگی چاه و همچنین تجهیزات سطح الارضی برای فشارافزایی در مسیر تولید نفت را در حال پیگیری دارد. سفیان در ادامه با اعلام فهرست میدان‌ها و چاه‌های انتخابی در گستره عملیاتی شرکت ملی مناطق نفتخیر جنوب به میدان اهواز، رگ سفید، پارسی، گچساران و مارون اشاره کرد و چالش اصلی در حال پیگیری را تجهیزات سطح الارضی برای فشارافزایی در مسیر تولید نفت پمپ چندفازی و جت پمپ سطحی اعلام کرد. نماینده شرکت نفت مناطق مرکزی ایران هم در رویداد ملی طرح احیای چاه‌های بسته و کم بازده نفتی گفت: برای این طرح براساس غربالگری اولیه ۱۰۰ حلقه چاه نفتی و گازی را کاندید کردیم که در نهایت ۲۷ حلقه چاه انتخاب شد و اکنون ۱۰ حلقه باقی مانده که شامل یک چاه در دهلران، ۷ چاه نفت شهر، ۲ چاه در سروستان است.

براساس مانیفست اولیه طرح احیای چاههای بسته و کم مبازده نفتی

750

چاه است که در مرحله نخست احیای حدود

100

چاه در برنامه قرار دارد

رییس پارک فناوری نفت و گاز در آیین قرارداد احیای چاه های بسته و کم بازده تأکید کرد:

نتیجه بخشی حتی برای یک چاه

مشعل | وزارت نفت دولت سیزدهم رویکردهای تحول آفرینی را با پیگیری طرح‌های دانش‌بنیان در دستور کار قرار داده است. یکی از این پروژه‌ها که به عنوان بزرگ ترین طرح دانش‌بنیان صنعت نفت مطرح است، طرح احیای چاه‌های کم‌بازده و بسته بوده است. توجه به شرکت‌های دانش‌بنیان از موارد مهمی است که در دو سال اخیر در وزارت نفت اهمیت یافته است، به‌طوری که این وزارتخانه با افزایش تعداد همکاری با دانش‌بنیان‌ها از ۱۵۰ به ۵۵۰ شرکت، گامی مهم در مسیر نقش آفرینی این شرکت‌ها در صنعت نفت برداشته است. پارک نوآوری و فناوری نفت و گاز به عنوان متولی اصلی اجرای طرح احیای چاه‌های بسته و کم بازده چند روز قبل «رویداد ملی طرح احیای چاه‌های بسته و کم بازده نفتی» را با حضور شرکت‌های دانش‌بنیان و نمایندگان شرکت‌های نفتی و مسئولان اجرایی در مرکز همایش‌های بین‌المللی صنعت نفت (کوشک) برگزار کرد و طی آن چهار قرارداد به منظور احیای چاه‌های بسته و کم بازده امضا شد. گزارش حاضر نیز اشاره دارد به این موضوع و آنچه مدیران و مجریان این بخش به آن پرداخته‌اند.

از هنگام شروع طرح احیای چاه‌های کم‌بازده و بسته نگاه‌های مثبت و حمایتی به این طرح زیاد نبود، اما پس از فراخوان این طرح در ۱۴۰۰ و پیگیری‌های بخش‌های مختلف در این مورد، قرارداد چاه‌های مرحله اول امضا شد.

چندی قبل فراخوان مرحله سوم احیای چاه‌های بسته و کم بازده منتشر شد که نشان می‌دهد وزارت نفت فرآیندی دانش‌بنیان و امیدوار کننده را برای افزایش ظرفیت تولید نفت از چاه‌های نفتی شروع کرده است که در آینده نه چندان دور، شاهد نتایج آن خواهد بود.

در آیینی که هفته گذشته با عنوان رویداد ملی احیای چاه‌های بسته و کم بازده در مرکز همایش‌های بین‌المللی وزارت نفت (کوشک) برگزار شد، چهار قرارداد احیای چاه بسته و کم بازده به نتیجه و امضا رسید. با این چهار قرارداد که احیای پنج چاه بسته و کم بازده (سه چاه در شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب و دو چاه در شرکت نفت مناطق مرکزی) را شامل می‌شود، تعداد قراردادهای منعقد شده در این زمینه به ۱۲ مورد افزایش یافته است.

تعامل با نخبگان

محمد اسماعیل کفایتی، رئیس پارک نوآوری و فناوری نفت و گاز در مراسم رویداد ملی احیای چاه‌های بسته و کم بازده با ارائه گزارشی از روند پیگیری‌ها و رسیدن به مرحله امضای قرارداد چاه‌های بسته و کم بازده گفت: دو سال پیش در زمان آغاز طرح احیای چاه‌های کم‌بازده بسیاری به دلیل ریسک بالای این طرح آن را ناشدنی می‌دانستند، اما امروز شاهد آن هستیم که با اعتماد شرکت ملی نفت ایران به پژوهشگران و شرکت‌های دانش‌بنیان داخلی این طرح به بزرگ‌ترین طرح دانش‌بنیان صنعت نفت ایران تبدیل شده است. وی به موفقیت این طرح اشاره کرد و گفت: در مرحله اول فراخوان ۵۰ شرکت دانش‌بنیان و در مرحله دوم ۸۰ شرکت ایرانی دیگر شرکت و تعدادی هم پروپوزال ارائه کردند که در حال بررسی است. از نظر ما حتی اگر یک چاه را نیز احیا کنیم، به موفقیت دست یافته‌ایم و با توجه به برآوردها احتمال احیای چاه‌ها بسیار زیاد است. البته بزرگ‌ترین مزیت طرح احیای چاه‌های کم‌بازده نفتی، تعامل نخبگان کشور با صنعت نفت است و این مهم بدون حمایت و پیگیری‌های وزیر نفت و مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران مقدور نیست. کفایتی ادامه داد: تاکنون در قالب طرح احیای چاه‌های کم‌بازده، هشت قرارداد امضا و از این تعداد سه قرارداد تنفیذ و چاه‌ها واگذار شده است، ضمن آنکه ۶ چاه جدید در قالب هشت قرارداد قبلی برای احیا به شرکت‌های طرف قرارداد واگذار شده است. به تازگی نیز مناقصه ۹ چاه جدید کم‌بازده دیگر برای واگذاری به شرکت‌های دانش‌بنیان برگزار شده چرا که بعضی از چاه‌ها بیش از یک متقاضی داشته است. رئیس پارک نوآوری و فناوری نفت و گاز همچنین در پاسخ به خبرنگار «مشعل» درباره روش‌هایی که شرکت‌های دانش‌بنیان برای احیای چاه‌های بسته و دیربازده پیشنهاد کرده‌اند، گفت: روش و شیوه شرکت‌ها از جمله تزریق پلیمر برای چاه‌هایی است که مسئله اصلی آنها ورود آب است، روش مناسبی است. این مشکل در تعداد زیادی از چاه‌های تولیدی فراوانی دارد و نتایج این طرح می‌تواند برای چاه‌های دیگر مفید باشد.

وی با اعلام اینکه چاه‌های بسته و کم بازده دیگری از شرکت‌های تولیدی در حال بررسی است و به زودی چاه‌های جدید هم اعلام می‌شوند، گفت: از آنجایی که این چاه‌ها در مناطق خشکی قرار دارند، برآورد هزینه‌ای شرکت‌ها برای هر چاه ۷۰۰ هزار تا یک میلیون دلار است.

در ادامه این رویداد شرکت‌های دانش‌بنیان به معرفی روش‌های احیای چاه‌ها و معرفی شرکت‌های خود پرداختند و پس از آن امضای قراردادها انجام شد. آنطور که کفایتی می‌گوید برای چاه‌های خشکی که شامل این چاه‌ها هم می‌شود، حداقل هزینه‌ها حدود ۱ میلیون دلار برای احیای هر چاه خواهد بود.

معرفی چاه‌های کم بازده و بسته، همچنین تشریح شرایط سرمایه گذاری برای شرکت‌های دانش‌بنیان بخش دیگری رویداد ملی احیای چاه‌های بسته و کم بازده بود که از سوی شرکت‌های فلات قاره، مناطق نفت‌خیز جنوب و اروندان به آن پرداخته شد.

۴ قرارداد برای احیای ۵ چاه بسته و کم بازده

قرارداد احیای چاه شماره ۲۳ میدان نفتی نفت شهر بین پارک فناوری و نوآوری نفت و گاز و شرکت توسعه و مدیریت پروژه‌های نفت و گاز پترو ویژن پاسارگاد به مبلغ ۳ دلار و ۹۸ سنت به ازای هر بشکه نفت خام استاندارد اضافی تولیدی به امضا رسید. این قرارداد بین محمد اسماعیل کفایتی، مدیرعامل پارک فناوری و نوآوری نفت و گاز و پرهام زمان‌پور، مدیرعامل شرکت توسعه و مدیریت پروژه‌های نفت و گاز پترو ویژن پاسارگاد امضا شد.

احیای چاه ۲۸ میدان نفتی دهلران

قرارداد احیای چاه ۲۸ میدان نفتی دهلران بین پارک فناوری و نوآوری نفت و گاز و شرکت ناموران پویش بالادستی به مبلغ ۲ دلار و ۳۲ سنت به ازای هر بشکه استاندارد نفت خام اضافی تولیدی بین محمد اسماعیل کفایتی و حورا احمدی، مدیرعامل شرکت ناموران پویش بالادستی به امضا رسید.

احیای چاه شماره ۱۰ میدان نفتی نفت شهر

قرارداد احیای چاه ضماره ۱۰ میدان نفتی نفت شهر بین پارک فناوری و نوآوری نفت و گاز و شرکت خدمات فنی میدان‌های آسماری به مبلغ ۳ دلار و ۹۸ سنت به ازای هر بشکه نفت خام اضافی تولیدی بین محمد اسماعیل کفایتی و مهدی انوشه‌پور، مدیرعامل شرکت خدمات فنی میدان‌های آسماری به امضا رسید.

احیای چاه‌های شماره ۷۲ و ۱۱۵ میدان نفتی رگ‌سفید ۱

قرارداد احیای چاه‌های ۷۲ و ۱۱۵ میدان نفتی رگ‌سفید ۱ بین پارک فناوری و نوآوری نفت و گاز و شرکت کاوش و تولید مهر انرژی به مبلغ یک دلار و ۲۸ سنت و یک دلار و ۲۰ سنت به ازای هر بشکه نفت خام استاندارد اضافی تولیدی به امضا رسید. این قرارداد بین محمد اسماعیل کفایتی و کامران فتاحی گاکیه، مدیرعامل شرکت کاوش و تولید مهر انرژی منعقد شد.

فعالیت‌های مدیریت دیسپچینگ شرکت ملی گاز ایران تشریح شد

گام‌های استوار برای تامین پایدار گاز

مشعل زمستان سال ۱۴۰۱ را شاید بتوان از سخت‌ترین آزمون‌های کارکنان صنعت گاز برشمرد. زمستانی که یادآور سال ۸۶ بود با این حال مدیریت و تلاش شبانه روزی مجموعه شرکت ملی گاز ایران در بخش‌های مختلف شرایطی را فراهم کرد که تجربه تلخ آن سال رقم نخورد. تازه‌ترین آمارها نشان می‌دهد با وجود محدودیت‌های مقطعی گازرسانی که در زمستان سال گذشته ثبت شد، بخش‌های صنایع و نیروگاهی، گاز بیشتری نسبت به سال پیش از آن (۱۴۰۰) دریافت کرده‌اند؛ موضوعی که کمتر به آن پرداخته شد.

بر پایه گزارش‌ها، بخش صنایع به ویژه فولادهای احیا، سال ۱۴۰۰ حدود ۳۵ میلیارد مترمکعب گاز دریافت کرده بودند که این میزان سال گذشته با افزایش ۱۳ میلیارد مترمکعبی به ۴۸ میلیارد مترمکعب رسید. در حوزه کارخانه‌های سیمان نیز این میزان افزایش یافت.

سعید عقلی، سرپرست مدیریت دیسپچینگ شرکت ملی گاز ایران در نشست خبری که هشتم مهرماه امسال برگزار شد، گزارشی از فعالیت‌های این مدیریت در بخش‌های مختلف ارائه کرد که در ادامه می‌آید. هم‌اکنون بیش از ۷۰ درصد سبد انرژی کشور از طریق گاز تامین می‌شود. پیش از این، گاز تنها به عنوان سوختی برای تامین انرژی در فصول سرد سال بود؛ در حالی که در فصول گرم سال نیز جایگاه ویژه‌ای برای آن تعریف شده است.

1 تولید ۹۳ درصد برق کشور با گاز

سرپرست مدیریت دیسپچینگ شرکت ملی گاز ایران گفت: در فصل گرم امسال معادل فصل سرد فعالیت داشته ایم و ۹۳ درصد سوخت تولید برق کشور از گاز تامین شد و این مهم به این دلیل که همزمان با تامین گاز، عملیات تعمیرات اساسی و اضطراری پالایشگاه‌ها، تاسیسات تقویت فشار گاز، خطوط انتقال گاز و... نیز در جریان است، فعالیت ویژه‌ای را می‌طلبد. هم‌اکنون همکارانم در بخش‌های مختلف در حال به پایان رساندن تعمیرات اساسی هستند و پالایشگاه‌ها با ظرفیت کامل وارد مدار شده‌اند. وی با بیان اینکه تامین گاز در مناطق مختلف حتی نقطه صفر مرزی در جریان است، اعلام کرد: در سال‌های آینده زیرساخت‌های گازرسانی در استان سیستان و بلوچستان تکمیل می‌شود. به گفته این مقام مسئول، مدیریت، بهره‌برداری و نگهداری از ۳۹ هزار کیلومتر خطوط انتقال گاز، ۴۳۰ هزار کیلومتر شبکه توزیع و پالایش ۸۵۰ میلیون مترمکعب در روز، یک عملیات ویژه است تا بتوان گاز مورد نیاز همه بخش‌ها را در فصول مختلف تامین کرد. عقلی تاکید کرد: تامین گاز بخش خانگی خط قرمز شرکت ملی گاز ایران به شمار می‌آید و در فصل سرد حتی در روستاهای دورافتاده این سوخت تامین می‌شود تا مردم از خدمت صادقانه‌ای که شرکت گاز فراهم کرده بهره‌مند شوند.

2 افزایش ۱۶ درصدی گازرسانی به نیروگاه‌ها

وی با ارائه گزارشی از تامین گاز مورد نیاز بخش نیروگاهی در ۶ ماه امسال گفت: ۶ ماه امسال با همکاری و تدابیر ویژه‌ای که وزارت نفت، شرکت ملی گاز ایران و شرکت پالایش و پخش فراورده‌های نفتی ایران اندیشیدند، شاهد افزایش ۱۶ درصدی گازرسانی به نیروگاه‌ها نسبت به مدت مشابه سال گذشته بودیم.

سرپرست مدیریت دیسپچینگ شرکت ملی گاز ایران با بیان اینکه ۸۸ روز بیشتر از برنامه مصوب، گاز به این بخش تحویل شد، ادامه داد: این برنامه کمک کرد ذخایر راهبردی ما در حوزه سوخت‌های مایع به سطح مناسب رسیده و دوبرابر سال گذشته شود. این موضوع اطمینان و امید خوبی برای زمستان پیش رو فراهم کرده که بتوانیم سوخت مورد نیاز بخش‌های مختلف اقصی نقاط کشور را تامین کنیم. دوبرابر کردن ذخایر راهبردی نفت و گاز کمک می‌کند که سوخت نیروگاه‌ها را از طریق سوخت مایع تامین کنیم.

3 افزایش ۲ برابری ذخیره‌سازی گاز

وی یادآور شد: در مخازن شوریجه و سراجه دوبرابر سال گذشته گاز ذخیره کرده‌ایم. در فصل گرم سال روزانه ۱۷ میلیون مترمکعب گاز به این مخازن تزریق شده است. این میزان نسبت به سال گذشته اطمینان خاطر بیشتری به وجود می‌آورد و در پایداری شبکه گاز کشور تاثیرگذار خواهد بود.

به گفته عقلی، ایران سومین تولیدکننده گاز جهان است و روزانه ۸۵۰ میلیون مترمکعب گاز تولید می‌کند. این میزان معادل ۶ میلیون بشکه نفت است و از این رقم به راحتی نباید گذشت. باید بهره‌وری را افزایش دهیم. بهره‌وری؛ بهینه‌سازی و صرفه‌جویی نیست بلکه به معنای استفاده بهتر از سوخت تولیدی است.

سرپرست مدیریت دیسپچینگ شرکت ملی گاز ایران یادآور شد: بخش تجاری روزانه ۵۰ میلیون مترمکعب گاز و بخش کشاورزی نیز در اوج مصرف روزانه ۵۲ میلیون مترمکعب گاز تحویل می‌گیرد که افزایش بهره‌وری در این بخش به ایجاد امنیت غذایی ویژه و مهار تورم کمک می‌کند.

4 واردات ۷/۵ میلیون مترمکعب گاز

عقلی اظهار کرد: هم‌اکنون واردات گاز از ترکمنستان در جریان است. در مقطعی تا ۱۰ میلیون مترمکعب گاز وارد کردیم و تست عملیاتی آن تیرماه انجام شد؛ هم اکنون نیز حدود ۷.۵ میلیون مترمکعب گاز وارد می‌کنیم. به گفته وی، مقدار سوآپ گاز نیز بستگی به جمهوری آذربایجان دارد و بر اساس قرارداد در جریان است. صادرات گاز به ترکیه و عراق، همچنین تعهدات سوآپ گاز به ارمنستان و نخجوان نیز بر اساس قرارداد انجام می‌شود.

5 ناگفته‌های زمستان ۱۴۰۱

سرپرست مدیریت دیسپچینگ شرکت ملی گاز ایران گفت: سال گذشته شرایط خاصی پیش آمد و از شمال تا جنوب کشور درگیر سامانه سرد شد. به عنوان مثال در استان فارس دمای منهای ۱۲ درجه را تجربه کردیم و در شمال و شمال غرب کشور نیز دمای منهای ۲۰ درجه ثبت شد. زمستان سال گذشته با سرمای فراگیر و بلندمدت مواجه شدیم. پارسال، آزمون بسیار بزرگی برای همکارانم در شرکت ملی گاز ایران و وزارت نفت رقم خورد و تجارب بسیار خوبی در پی داشت. وی تاکید کرد: سال گذشته در بخش خانگی حدود ۶ درصد افزایش مصرف پیش‌بینی شده بود با این حال با اصلاح الگوی مصرف در آزمایه شاهد کاهش یک درصد پیش‌بینی مصرف گاز بودیم. این کاهش مصرف در بهمن ماه نیز تداوم داشت.

عقلی یادآور شد: افزون بر ذخیره‌سازی در دو مخزن شوریجه و سراجه، بسته‌های سرمایه‌گذاری برای ذخیره‌سازی روزمینی نیز در نظر گرفته شده است.

6 تدوین برنامه ویژه در صنعت گاز

عقلی گفت: سال گذشته تجربیات خوبی در مدیریت دیسپچینگ کسب شد. امسال نیز با برنامه بسیار مناسبی که با همکاری وزیر نفت و مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران تدوین شد، توانستیم تعمیرات اساسی را به گونه‌ای برنامه‌ریزی کنیم که ذخایر گازوییل و گاز و مخازن ذخیره‌سازی افزایش یابند. رکوردهای جدیدی در این حوزه ثبت و این برنامه برای نخستین بار در صنعت گاز اجرایی شد. سرپرست مدیریت دیسپچینگ شرکت ملی گاز ایران درباره بخشی از فعالیت‌های برای تامین پایدار گاز شرق کشور گفت: تاسیسات تقویت فشار گاز آرادان و خط لوله انتقال گاز محمدیه - پارچین از جمله برنامه‌های تکمیل رینگ شرقی کشور است که پایداری شبکه گاز این مناطق را افزایش می‌دهد. وی تاکید کرد: در فصل گرم سال جاری روزانه ۳۲۰ میلیون مترمکعب گاز به نیروگاه‌ها تحویل شد و امسال نیز در صورت ایجاد محدودیت مقطعی در فصل سرد سال، روزانه ۹۰ میلیون مترمکعب با گاز و مابقی با سوخت مایع تامین می‌شود. نکته قابل توجه اینکه فراورده‌های نفتی و سوخت مایع مصرفی نیروگاه‌ها با نرخ گاز تحویل این بخش می‌شود.

برای نخستین بار در صنعت گاز رقم خورد

ثبت دستورالعمل ترموگرافی

مشعل | کارکنان منطقه ۷ عملیات انتقال گاز ایران بار دیگر در حوزه‌های خودکفایی و اقتصاد مقاومتی دستاوردی جدید داشته و دستورالعمل ترموگرافی تجهیزات الکتریکی و مکانیکی را به عنوان یک دستورالعمل استاندارد تدوین کردند.
این دستورالعمل که افزون بر تایید یه شرکت انتقال گاز ایران، مورد تایید هیئت مدیره شرکت ملی گاز ایران نیز قرار گرفته، با کد استاندارد IGS-O-MN-۰۰۶ به شرکت‌های تابعه صنعت گاز ابلاغ شده است. به زبان ساده، ترموگرافی که گاهی اوقات با نام‌های دیگری همچون تصویر برداری حرارتی و ترموویژن شناخته می‌شود، یکی از روش‌های تست غیر مخرب NDT است.
در ادامه گفت‌وگو با سید حمیدحسینی، رئیس برنامه‌ریزی و روش‌های تعمیراتی منطقه ۷ عملیات انتقال گاز ایران را می‌خوانیم.

از چه سالی وارد صنعت گاز شده‌اید و در چه سمت‌هایی فعالیت داشته‌اید؟
از سال ۸۶ وارد شرکت ملی گاز ایران شدم و از بدو تشکیل منطقه ۷ عملیات انتقال گاز ایران در سمت مسئول آموزش، کارشناس خدمات مهندسی، کارشناس ارشد آزمایش ارتعاش و آنالیز روغن، کارشناس ارشد برنامه‌ریزی تعمیرات و از سال ۱۴۰۰ نیز به عنوان رئیس برنامه‌ریزی و روش‌های تعمیراتی مشغول به فعالیت هستم.

مهم‌ترین فعالیت‌های واحد برنامه ریزی و روش‌های تعمیراتی چیست؟
مهم ترین اقدام‌ها و فعالیت‌های این واحد بر اساس وظایفی که دارد شامل مدیریت پروژه‌ها و بودجه‌ای سرمایه‌ای، نظارت و کنترل برنامه‌های نگهداری و تعمیرات، راهبری سیستم مدیریت مکانیزه نگهداری و تعمیرات (سامانه IPCMMS)، تهیه آمار و گزارش‌های عملکردی منطقه، پایش وضعیت تجهیزات شامل فرآیندهای آنالیز روغن، آنالیز ارتعاشات و ترموگرافی، سامان دهی و مدیریت آرشیو فنی تجهیزات خطوط لوله و تاسیسات است. راهبری سیستم اطلاعات مکانی (GIS) نیز در منطقه ۷ به عهده واحد برنامه‌ریزی قرار دارد.

در خصوص ارتقای فرآیندهای مرتبط با واحد برنامه‌ریزی، کار مهم و شاخصی در منطقه ۷ انجام شده است؟
در حوزه به کارگیری تکنیک ترموگرافی در پایش وضعیت تجهیزات با توجه به اهمیت موضوع، ابتدا نیازسنجی کاملی در سطح شرکت ملی گاز ایران و حتی وزارت نفت انجام دادیم که مشخص شد در این زمینه هیچ گونه دستورالعمل واحدی وجود ندارد. پس از آن به این فکر افتادیم که یک دستورالعمل در سطح شرکت انتقال گاز ایران تدوین کنیم که پس از تائید مدیر برنامه‌ریزی و مدیر عامل شرکت انتقال گاز ایران، به عنوان دستورالعمل ترموگرافی تجهیزات برقی و مکانیکی شرکت انتقال گاز به ۱۰ منطقه عملیاتی ابلاغ شد.

این دستورالعمل در سطح شرکت ملی گاز ایران هم به ثبت رسیده است؟
بله. پس از اعمال تغییرات مورد نیاز متن در کمیته تدوین استانداردهای شرکت ملی گاز ایران در طول جلسات متعدد و در نهایت تائید هیئت مدیره این شرکت، به عنوان یک دستور العمل و کد استاندارد IGS تدوین و به شرکت‌های تابعه ملی گاز نیز ابلاغ شد و در کمیته مدیریت دارایی‌های فیزیکی به عنوان اقدامی که از سوی منطقه ۷ عملیات انتقال گاز ایران انجام شده به ثبت رسیده است.

لطفا درباره ترموگرافی توضیحاتی ارائه کنید.
ترموگرافی که گاهی اوقات با نام‌های دیگری همچون تصویر برداری حرارتی و ترموویژن شناخته می‌شود، یکی از روش‌های تست غیر مخرب NDT است. هر جا که در تجهیزات، انتقال حرارت سطحی داشته باشیم، با در نظر گرفتن ملاحظاتی می توانیم از روش ترموگرافی برای پایش وضعیت تجهیزات استفاده کنیم. این روش بر مبنای انتقال حرارت کار می کند و هر گاه افزایش و یا کاهش حرارت سطح داشته باشیم، می توان از آن استفاده کرد و تجزیه و تحلیل حرارتی انجام داد. اساس تکنیک ترموگرافی تشخیص خرابی در مراحل اولیه از طریق تغییر در الگوی توزیع دمای سطحی است.
این روش بر پایه محاسبه میزان شدت اشعه مادون قرمز ساطع شده از سطح جسم استوار است که به وسیله دوربین ترموگرافی انجام می‌شود. این تکنیک یک روش اصلی در تشخیص خرابی‌های برقی است و یک روش کمکی برای تشخیص خرابی‌ها در تجهیزات مکانیکال به شمار می‌رود. در مدارات الکتریکی، افزایش دما در اجزای معیوب عموما به دلیل اتصالات سست و معیوب، اتصال کوتاه، اضافه بار، آنبالانسی جریان و نصب نادرست قطعات ایجاد می شوند. در تجهیزات دوار نیز افزایش دمای اجزای معیوب عمدتا به دلیل وجود اصطکاک ناشی از روغن کاری نامناسب، نصب نادرست (غیرهم محور و دارای انحراف) اجزای دوار و بارهای مکانیکی غیرعادی ایجاد می‌شود. این روش در ارتقای سطح سلامت تجهیزات موثر بوده و قابلیت اطمینان را افزایش می دهد.
در دستورالعمل تهیه شده، به صورت کامل روش انجام ترموگرافی را توضیح دادیم و همکاران عزیز می توانند از این دستورالعمل برای ارتقای سلامت تجهیزات استفاده کنند.

تدوین دستورالعمل چقدر زمان برد؟
استانداردهای مختلف را باید مطالعه می کردم و همه ملاحظات اجرایی و ایمنی در نظر گرفته می‌شد و این حدود یک سال زمان برد. از سوی دیگر، در کمیته تدوین استاندارد شرکت ملی گاز ایران، ادبیات استاندارد و بحث نگارش بسیار حائز اهمیت است که ویرایش‌های مورد نیاز با همفکری در این کمیته طی جلسات مختلف و متعدد انجام شد.

چند دستورالعمل در شرکت انتقال گاز ایران داریم؟
در خصوص ترموگرافی تا کنون صرفا یک دستورالعمل در سطح شرکت ملی گاز ایران تدوین شده است و در خصوص بقیه دستورالعمل‌ها در بخش‌های دیگر آمار دقیقی ندارم. واقعیت این است که هر منطقه تعدادی دستورالعمل دارد، شرکت انتقال گاز ایران و شرکت ملی گاز ایران هر یک دستورالعمل‌های مختلفی دارند؛ بنابراین نمی‌توان آمار دقیقی را اعلام کرد.

در خصوص ارتباط موضوع با بحث مدیریت دارایی‌های فیزیکی توضیحاتی بفرمایید.
در مدل اجرایی مدیریت دارایی‌های فیزیکی شرکت ملی گاز (IG-PAM) که بر مبنای مدل مفهومی IAM طراحی شده است، در بخش فعالیت‌های چرخه عمر، قسمتی تحت عنوان نگهداری و تعمیرات بر پایه شرایط (CBM) داریم شامل ابزارهایی همچون آنالیز روغن، آنالیز ارتعاشات و ترموگرافی که نقش مهمی در سلامت تجهیزات ایفا می کند. مدیریت دارایی‌های فیزیکی یک مفهوم کلی در سازمان است و بخش‌هایی از آن مربوط به فعالیت‌های واحد برنامه ریزی است و در نگاه کلی، همه ارکان یک سازمان در گیر مدیریت دارایی‌های فیزیکی هستند.

در پایان اگر نکته‌ای را لازم می‌دانید، توضیح دهید.
امیدوارم که این دستورالعمل مورد استفاده و بهره برداری کارکنان شرکت ملی گاز ایران قرار گیرد و توصیه می کنم همکارانی که به تدوین دستورالعمل در س شرکت ملی گاز ایران علاقه مند هستند، به کمیته‌های تخصصی در این زمینه کمک کنند تا سلامت تجهیزات و قطعات تضمین شود.

بررسی طرح پتروشیمی هنگام با هدف ارزآوری بیشتر برای کشور

سوآپ اوره

مشعل | صنعت پتروشیمی در دوره جدید با تحولی متفاوت روبه رو شده است. از یک سو پروژه‌ها به سمت صنایع پایین دستی و تکمیل زنجیره ارزش سوق داده شده‌اند و از سوی دیگر تکمیل پروژه‌های نیمه تمام در دستور کار قرار گرفته‌اند. در این میان هلدینگ‌های پتروشیمی با اهتمام بیشتری برنامه‌های اجرایی خود را در دستور کار قرار داده و بسیاری از پروژه‌های آنها در نوبت بهره‌برداری قرار گرفته‌اند. طرح آمونیاک و اوره پتروشیمی هنگام به عنوان یکی از پروژه‌های نیمه تمام از دوره‌های قبل، در دو سال اخیر در مسیر اجرایی شدن قرار گرفته و حالا چند ماه تا بهره‌برداری و رسیدن به مرحله ارزآوری فاصله دارد؛ طرحی که می‌تواند در مسیری همچون سوآپ، ارزآوری قابل توجهی برای کشور به ارمغان بیاورد.

هلدینگ خلیج فارس، به عنوان مجموعه‌ای که بیش از ۶۰ پروژه را در دستور کار دارد، در دو سال گذشته، برنامه‌ریزی دقیقی برای اجرایی شدن پروژه‌های در دستور کار خود داشته است و به گفته حسن نشان‌زاده مقدم، معاون برنامه‌ریزی و کسب و کار این هلدینگ، برنامه‌ریزی هدفمندی برای تکمیل طرح‌های نیمه تمام در دستور کار قرار گرفته است تا با تصمیم‌گیری به موقع و رایزنی با حوزه‌های مختلف، همچنین استفاده از ظرفیت شرکت‌های توانمند داخلی، موانع و مشکلات طرح‌های در دست اجرا مرتفع شود و طبق مصوبات بازدیدها و زمانبندی تعیین شده، این طرح‌ها به بهره‌برداری برسند.

«هنگام» در نوبت افتتاح

پتروشیمی هنگام واقع درمنطقه ویژه اقتصادی پارس جنوبی برای ظرفیت ۷۲۶ هزار تن آمونیاک و ظرفیت تولید یک میلیون و ۱۵۵ هزار تن اوره در سال برنامه‌ریزی شده است. قرارداد این پروژه از سال ۱۳۸۷ منعقد شد و قرار بود تجهیزات و لیسانس این پروژه توسط شرکت‌های دانمارکی و ایتالیایی تامین شود، اما با فشارهای سیاسی و تحریم‌ها، این قراردادها فسخ و پروژه متوقف ماند. درسال ۱۳۹۵ هلدینگ خلیج فارس بخش زیادی از سهام این پروژه و در ادامه پتروشیمی نوری نیز به عنوان یکی از شرکت‌های تولیدی اصلی صنعت پتروشیمی، سهام این طرح را خریداری کردند. به این ترتیب پروژه جان تازه گرفت؛ به طوری که در زمره طرح‌های پتروشیمی است که برای افتتاح آن در سال جاری برنامه ریزی شده است.

مرتضی شاهمیرزایی، مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی پیش از این اعلام کرده بود: فاز یک پتروشیمی هنگام (واحد آمونیاک) به همراه ۹ پتروشیمی دیگرامسال در نوبت افتتاح قرار دارند.

عبدالعلی علی عسکری، مدیرعامل شرکت صنایع پتروشیمی خلیج فارس هم چندی قبل و درنمایشگاه هفدهم ایران پلاست از برنامه این مجموعه برای افتتاح این پتروشیمی درسال جاری خبر داد.

پیش‌تر هم، حسن نشان‌زاده، معاون برنامه‌ریزی و توسعه کسب وکار شرکت صنایع پتروشیمی خلیج فارس با اشاره به برنامه این مجموعه برای حل مشکلات پروژه‌های نیمه تمام، تاکید کرده بود که با ارائه پیشنهادهایی لازم است هرچه زودتر پیش‌راه‌اندازی و راه‌اندازی خط لوله و تأسیسات مشعل، مخازن ذخیره‌سازی آمونیاک، خط لوله صادرات آمونیاک و آماده‌سازی پایانه پتروشیمی برای تسریع در فرآیند راه‌اندازی واحد تولید آمونیاک پتروشیمی هنگام آماده شوند.

پتروشیمی‌های دیگر تولیدکننده اوره و آمونیاک به دلیل بعد مسافت برای صادرات محدودیت دارند و ما می‌توانیم به جهت کمی فاصله، این خلأ را برای آنها پرکرده و با سوآپ محصولات پتروشیمی امکان صادرات با هزینه کمتر را برای آنها فراهم کنیم

سود بیشتر با تولید سریع‌تر

مدیرعامل پتروشیمی هنگام درباره آخرین مراحل اجرایی پروژه پتروشیمی هنگام، گفت: واحد آمونیاک این پتروشیمی در آبان امسال وارد مدار تولید می‌شود، اما واحد اوره با توجه به مسائلی مرتبط با تأمین راکتور احتمالا در ابتدای سال آینده آماده بهره‌برداری خواهد بود.

غلامرضا جمشیدی ادامه داد: چنانچه موفق شویم واحد اوره زودتر از موعد تحویل داده می‌شود؛ در غیر این صورت در ابتدای سال آینده آماده خواهد شد.

جمشیدی به دو مزیت صادراتی پتروشیمی هنگام یعنی نزدیکی به آب‌های آزاد و امکان صادرات و دسترسی به اسکله صادراتی اشاره کرد و گفت: پتروشیمی‌های دیگر تولیدکننده اوره و آمونیاک به دلیل بعد مسافت برای صادرات محدودیت دارند و ما می‌توانیم به جهت کمی فاصله، این خلأ را برای آنها پرکرده و با سوآپ محصولات پتروشیمی امکان صادرات با هزینه کمتر را برای آنها فراهم کنیم.

مدیرعامل پتروشیمی هنگام با اشاره به سابقه اجرای این پروژه از ۱۲ سال قبل که به دلایل مختلفی متوقف مانده بود، تصریح کرد: در دولت سیزدهم و اهتمام جدی برای راه‌اندازی پروژه‌های نیمه‌تمام وجود داشت و شاهد حمایت و سرعت در اجرای این پروژه بودیم و خوشبختانه این پروژه به‌زودی به جایگاه واقعی خود و قله موردنظر خواهد رسید. وی با بیان اینکه صنعت اوره امروز تا ۹۰ درصد کاتالیست‌های موردنیاز خود را از داخل کشور تأمین می‌کند، افزود: پتروشیمی هنگام نیز بیش از ۹۰ درصد از کاتالیست موردنیاز را از داخل کشور تأمین خواهد کرد و افزون بر آن، با ارتباطی که بین ما و دانش بنیان‌ها برقرار شده، حدود ۵۰۰ قطعه‌ای که قبلاً برای واحدهای اوره و آمونیاک ازخارج کشور وارد می‌شد، بومی‌سازی می‌شود.

جمشیدی اظهار امیدواری کرد که حمایت‌های صورت‌گرفته برای اجرای پتروشیمی هنگام ادامه یابد، زیرا این پروژه تأثیر زیادی بر اشتغال و اقتصاد منطقه و استان و کشور خواهد داشت و عملکرد آن به نفع دیگر اوره سازهای کشور خواهد بود.

وی در پاسخ به خبرنگار «مشعل» درباره روند رفع موانع برای تامین راکتور مورد نیاز واحد اوره گفت: این پروژه را به صورت **EPCF** به پیمانکار واگذار کرده بودیم و تهیه متریال پروژه هم به عهده پیمانکار بوده است.

مدیرعامل پتروشیمی هنگام با بیان اینکه با هماهنگی و همراهی هلدینگ خلیج فارس تلاش می‌شود تا این سفارش گذاری زودتر اجرایی شود اما به شکل همزمان و درکنار این سفارش گذاری به دنبال راه‌ها و کانال‌های دیگری برای تامین راکتور هستیم، افزود: از طریق شرکت‌های داخل مثل ماشین‌سازی اراک و شرکت‌های خارجی دیگر مذاکره را شروع کرده‌ایم. با توجه به درآمد نهایی که از محل فروش اوره داریم هر اندازه بتوانیم زمان تحویل راکتور را کوتاه کنیم، نتیجه و درآمد بیشتری حاصل خواهد شد.

جمشیدی با تاکید بر اینکه برنامه زمانبندی واحد اوره شهریور ۱۴۰۳ است، افزود: هرچقدر این واحد را زودتر تمام کنیم برای ما ارزش جایگزین دارد و محصول اوره تولیدی ارز قابل توجهی را برای شرکت و صنع پتروشیمی و کشور به همراه دارد.

دسترسی به آب و اسکله، ویژگی منحصر به فرد «هنگام»

وی با اشاره به تجربه و سابقه خود به عنوان رئیس کارگروه اوره کشور گفت: پتروشیمی هنگام علاوه بر تامین منابع مورد نیاز اوره و آمونیاک، یک ویژگی منحصر به فرد به جهت موقعیت جغرافیایی هم دارد و آن دسترسی به آب و اسکله صادراتی است. یکی از موضوع‌های مهم در حمل محصولات در داخل کشور و برای صادرات دسترسی به اسکله و کشتی، هزینه انبارداری و باربری است.

هرچقدر مجتمع به آب نزدیک باشد، مزیت بیشتری برای شرکت مورد نظر دارد چرا که هزینه انبارداری و بار نمی‌دهند و در روند بارگیری هم این هزینه‌ها اهمیت زیادی دارد.

جمشیدی با بیان اینکه در اسکله پتروشیمی هنگام شرایط خوبی برای صادرات محصولات داریم و حتی کشتی‌های پانامکس ۶۰ هزار تنی هم امکان بارگیری دارند، افزود: با توجه به اینکه تمام شرکت‌های اوره ساز کشور سالانه تعهدی به جهاد کشاورزی دارند و باید بخشی یا تمام اوره خود را به جهاد کشاورزی بدهند، این شرکت‌ها می‌توانند میزان مورد نیاز تعهد را از طریق سوآپ با پتروشیمی هنگام تامین کنند و دیگر نیاز به حمل و بارگیری و اسکله و انبارداری در بنادر نداشته باشند. در این روند تمام موارد مربوط به سهام داری و سود و نحوه فروش را هم رعایت می‌کنیم.

وی با تاکید بر اینکه پیش از این در شرکت ملی صنایع پتروشیمی هم چنین روالی را برای تولید کنندگان اوره و آمونیاک داشتیم، گفت: گاهی این اتفاق بین شرکت‌های اوره ساز مثل شیراز، کرمانشاه، لرگان و یا پردیس پیش می‌آید، اما باید تقویت شود و بتوانیم از ظرفیت دو پتروشیمی هنگام و پردیس که به آب و اسکله‌های اختصاصی دسترسی دارند، استفاده کنیم.

تحقق طرح‌های زیست‌محیطی پتروپالایش اصفهان در دولت سیزدهم

روی ریل پیشرفت

مشعل | دولت سیزدهم از ابتدای آغاز به کار خود، تکمیل طرح‌های نیمه تمام دولت قبل را در دستور کار قرار داده و توانسته بخوبی وعده‌های خود را عملی کند. یکی از آنها تبدیل پالایشگاه اصفهان به پتروپالایشی شدن و تکمیل زنجیره ارزش و راه‌اندازی واحد تصفیه نفت گاز است. پتروپالایش اصفهان، همسو با ارتقای کیفیت محصولات تولیدی، گام‌های موثری در تامین سوخت پاک و با کیفیت و جلوگیری از آلودگی‌های محیطی و هوایی برداشته و در این زمینه موفق به اجرا و راه‌اندازی واحد تصفیه نفت گاز شده است. از جمله اهداف این طرح، می‌توان به ارتقای کیفیت فراورده‌های نفتی و کاهش ترکیبات گوگردی با کاهش گوگرد از دیزل تولیدی ۱۰ هزار PPM به میزان ۱۰PPM و تولید گازوییل یورو ۵ با ظرفیت ۱۰۰ هزار بشکه در روز اشاره کرد. این طرح در هفته اول مهر افتتاح شد و با اجرای آن می‌توان شاهد هوای پاکیزه در شهر اصفهان بود. در ادامه گزارشی از زوایای مختلف این طرح و دیگر اقدام‌های پالایشگاه اصفهان تهیه شده که در ادامه آن را می‌خوانید:

ضرورت توسعه پالایشگاه اصفهان برای دریافت و تامین سوخت پاک و با کیفیت، جلوگیری از آلودگی‌های محیطی و هوایی و لزوم تکمیل زنجیره ارزش در ارتقای کیفیت فراورده‌های نفتی، موجب ساخت پالایشگاه جنوبی در سال ۱۳۹۳ شد که پس از بررسی‌های عملیاتی، فنی و مهندسی پیچیده و همسو با فناوری‌های روز دنیا، از سوی متخصصان داخلی طی مدت ۸ سال به پایان رسید. سرمایه‌گذاری شرکت پالایش نفت اصفهان در این طرح، به میزان ۶.۸ هزار میلیارد تومان، به‌اضافه ۵۱۱ میلیون یورو و تامین ۹۰ درصد کالای مورد نیاز از سوی سازندگان داخلی انجام شده است. در ادامه مسیر توسعه زیرساخت‌های اقتصادی در توسعه این طرح ۴۲ میلیون نفر اشتغالزایی شده که با بهره‌برداری رسمی روزانه ۳۰۰ تن گوگرد جداسازی و با به‌کارگیری ۱۷ هزار مدرک مهندسی و احجام اصلی طرح حدود ۵ میلیون مترمکعب عملیات خاکی، ۳۲۱ هزار مترمکعب بتن‌ریزی، ۱۸ هزار تن اسکلت فلزی، نصب ۱۹ هزار تن تجهیزات، لوله‌کشی به میزان ۲ میلیون اینچ قطر و ۴ هزار و ۲۰۰ کیلومتر کابل‌کشی انجام شده که تنها بخش کوچکی از عملیات گسترده ساخت این ابر پروژه ملی محسوب می‌شود. ضمن آنکه همزمان با عملیات راه‌اندازی، تست PMI (آنالیز شیمیایی) در ۷۱ هزار نقطه به اجرا درآمد و ۲ هزار و ۳۰۰ نقطه معیوب شناسایی و برای تثبیت ظرفیت تولید و جلوگیری از حوادث غیرقابل جبران اصلاح شد. پالایشگاه اصفهان در این برهه زمانی و با تصور اینکه کشورمان با وجود تحریم‌ها و تهدیدهای مستمر نمی‌تواند به توسعه و پیشرفت دست یابد، با تدبیر در هزینه‌های سنگین اعتباری و مالی و همسو با اهداف مسؤولیت‌های اجتماعی در صیانت از محیط‌زیست و با ارتقای کیفیت تولید فراورده‌های نفتی با حمایت‌های ویژه دولت سیزدهم، وزیر نفت و شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی ایران، واحد تصفیه گازوییل، یوتیلیتی و آفسایت و تولید ۱۶ میلیون لیتر سوخت دیزل پاک را به کشورمان تقدیم می‌کند. مدیرعامل پالایشگاه نفت اصفهان مرداد امسال، از پیشرفت ۹۷ درصدی این واحد و راه‌اندازی پیش از موعد آن (۱۶ ماه زودتر از برنامه) خبر داده بود. محسن قدیری گفته بود: با راه‌اندازی این واحد، ظرفیت تولید روزانه ۲۰ میلیون لیتر گازوییل بر اساس استانداردهای بین‌المللی و در آینده‌ای نزدیک نیز تولید روزانه ۲۶ میلیون لیتر گازوییل با کیفیت یورو ۵ در این پالایشگاه فراهم شده و تاکنون سودآوری این واحد برای پالایشگاه اصفهان حدود ۱۹.۵ هزار میلیارد تومان بوده است. حدود ۸۰ درصد تجهیزات طرح ملی تصفیه گازوییل پالایشگاه نفت اصفهان، از سوی تولیدکنندگان داخلی تهیه و ساخته و از طریق شرکت‌های نارگان، چگالش و مپنا تأمین شده است. با توجه به تحریم‌ها و همکاری نکردن شرکت‌های خارجی، خدمات مهندسی تفصیلی این طرح که یکی از بخش‌های پیچیده و دشوار اجرای پروژه بوده، از سوی شرکت‌های داخلی نارگان، چگالش و مپنا اجرایی شده است.

استفاده از ظرفیت ۱۵۰ شرکت دانش‌بنیان

رئیس‌جمهوری، در زمینه بهره‌برداری رسمی از واحد تصفیه گازوییل پتروپالایش اصفهان، دلیل اجرای این طرح بزرگ ملی را مدیریت تولید و مصرف در نفت، گاز و پتروشیمی کشور دانست و گفت: مدیریت این دو بخش، سبب تولید محصول با کیفیت، رفع ناترازی و رونق صادرات فراورده‌های نفتی خواهد شد که عواید آن، بخش‌های دیگری را تقویت می‌کند.

ابراهیم رئیسی این اقدام بزرگ پتروپالایش اصفهان را در تولید روزانه ۱۶ میلیون لیتر گازوییل پاک و کیفی‌سازی تولید در صنعت نفت را از اهداف محوری دولت و سبب رفع آلایندگی و ارتقای سلامت مردم بیان کرد. از رمزهای موفقیت پتروپالایش اصفهان در طرح احداث واحدهای تصفیه گازوییل، یوتیلیتی و آفسایت پالایشگاه اصفهان را می‌توان استفاده از ظرفیت ۱۵۰ شرکت دانش‌بنیان برشمرد. رئیس‌جمهوری در این زمینه گفت: همت بلند دست‌درکاران این طرح در به سرانجام رساندن آن ۱۶ ماه زودتر از موعد مقرر، نوید دهنده موفقیت‌های بزرگ در آینده است.

تولید روزانه ۱۰۰ هزار گازوییل یورو ۵

جواد اوجی ، وزیر نفت نیز در زمینه طرح احداث واحدهای تصفیه گازوییل، یوتیلیتی و آفسایت پالایشگاه اصفهان با سرمایه‌گذاری ۸.۶ هزار میلیارد تومان به علاوه ۵۱۱ میلیون یورو گفته است: این طرح در زمینی به مساحت ۴۲۰ هکتار با هدف ارتقای کیفیت محصولات پالایشگاه به سطح استانداردهای جهانی و رعایت هرچه بیشتر ضوابط محیط‌زیستی به بهره‌برداری رسیده است. به گفته اوجی، در این طرح حجم گوگرد گازوییل تولیدی از ۱۰ هزار ppm به کمتر از ۱۰ ppm کاهش یافته که از نظر استانداردها بر اساس مشخصات استاندارد یورو ۵ است و با اجرای آن، همه گازوییل تولیدی پالایشگاه اصفهان، یورو ۵ و مطابق با استانداردهای روز دنیا در اختیار مردم قرار خواهد گرفت. از مزایای طرح احداث واحد تصفیه گازوییل، می‌توان به تولید روزانه ۱۰۰ هزار بشکه گازوییل (۱۶ میلیون لیتر در روز) مطابق با استاندارد یورو ۵، جلوگیری از انتشار ۳۰۰ تن گوگرد در روز، کاهش حجم گوگرد گازوییل تولیدی پالایشگاه از ۱۰۰ هزار PPM به کمتر از ۱۰ PPM، به‌کارگیری ۱۲۰۰ نفر در این واحد، ایجاد سود سالانه ۲۶۳ میلیون دلار و بازگشت هزینه‌های طرح پس از گذشت چهار سال اشاره کرد.

افتتاح ۶۷ طرح کلان در امسال

طرح «احداث واحد تصفیه گازوییل» از جمله طرح‌های نیمه‌تمامی بود که دولت سیزدهم آن را به سرانجام رساند؛ اما طرح‌های نیمه‌تمامی هم وجود دارند که افزایش ظرفیت تولید نفت، گاز، پتروشیمی و پالایش کشور را در آینده‌ای نزدیک به همراه خواهند داشت. به گفته وزیر نفت، در سال ۱۴۰۲ افتتاح ۶۷ طرح کلان و نیمه‌تمام به ارزش ۱۵.۱ میلیارد دلار، همچنین آغاز عملیات اجرایی ۱۵ طرح کلان جدید با سرمایه‌گذاری ۱۴.۳ میلیارد دلار نیز در دستور کار وزارت نفت قرار گرفته که تاکنون ۷ میلیارد دلار پروژه به بهره‌برداری رسیده، افتتاح شده یا آماده افتتاح است. تمام این طرح‌ها، اثری مستقیم بر افزایش ظرفیت تولید نفت، گاز، پتروشیمی و پالایش کشور دارند. برخی از این طرح‌ها مانند پالایشگاه فاز ۱۴ و طرح فاز ۱۱ در پارس جنوبی، پالایشگاه هویزه خلیج‌فارس و فاز دوم پالایشگاه آبادان در خوزستان، پتروشیمی گچساران در کهگیلویه و بویراحمد به‌صورت رسمی به بهره‌برداری خواهند رسید.

توسعه فعالیت‌های زیست‌محیطی

بهره‌برداری از طرح‌های کیفی‌سازی فراورده‌های نفتی تولیدی، کمک قابل توجهی به بهبود وضع محیط‌زیستی کشور و نیز کاهش انتشار آلاینده‌ها خواهد کرد. مجموعه اقدام‌های صنعت نفت در زمینه محیط‌زیست، محدود به تولید فراورده با کیفیت نیست؛ بلکه در زمینه جمع‌آوری گازهای مشعل، امسال ان‌جی‌ال ۳۰۰ یا پالایشگاه هویزه به بهره‌برداری رسید و تا پایان سال نیز ۲۱ مشعل در منطقه شرق کارون جمع‌آوری خواهد شد. در این زمینه، تفاهمنامه همکاری «توسعه زیست‌بوم فناوری زنجیره‌های ارزش صنعت نفت» بین معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری و هلدینگ پتروپالایش اصفهان با حضور رئیس‌جمهوری در هفته نخست مهرماه امضا شد.

براساس این تفاهمنامه «ایجاد و توسعه زیست‌بوم نوآوری و افزایش عمق بومی‌سازی فناوری‌های کلیدی» تسهیل و حمایت خواهد شد. همچنین ارتقای بهره‌وری صنعت پتروپالایش و توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر شامل «توسعه زیرساخت افزایش بهره‌وری و مدیریت پسماند صنعت پتروپالایش» و «ایجاد ارزش‌افزوده زیرساخت‌های پتروپالایش و تولید انرژی پاک» در دستور کار قرار خواهد گرفت. تامین مالی این تفاهمنامه نیز از سوی صندوق نوآوری و شکوفایی انجام می‌شود.

احداث پالایشگاه‌های جدید، ضرورتی انکارناپذیر

بخش قابل توجهی از افزایش تولید و تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام که به آنها اشاره شد، در زمینه ارتقای ظرفیت پالایشی و کیفی‌سازی فراورده‌های نفتی بوده است. توسعه ظرفیت پالایش و پتروپالایش نفت خام و میعانات گازی کشور نزدیک به ۳.۲ میلیون بشکه در روز است و نفت و میعانات گازی تولیدی خود را اکنون به‌صورت نفت خام صادر می‌کند.

وزیر نفت در این باره گفته، خام‌فروشی افزون بر اینکه ما را از ایجاد ارزش‌افزوده بی‌نصیب می‌کند، در سال‌های اخیر پاشنه آشیل کشور و سبب آسیب‌پذیری آن از ناحیه تحریم‌ها شده است. افزون بر این، با توجه به شدت مصرف انرژی در کشور، به‌منظور تأمین امنیت انرژی و پوشش کامل نیاز داخلی به فراورده‌های نفتی، احداث پالایشگاه‌های جدید ضرورتی انکارناپذیر است که مکرر مورد تأکید رهبر معظم انقلاب و ریاست جمهوری نیز بوده است.

اجرای طرح‌های پالایشی و پتروپالایشی

همسو با بحث افزایش ظرفیت، طرح‌های پالایشی و پتروپالایشی در کشور نیز در حال اجراست. به‌گونه‌ای که از ابتدای استقرار دولت سیزدهم، توجه ویژه‌ای به این امر شده و اقدام‌های متعددی در طول یک سال و نیم گذشته انجام شده است. در چارچوب قانون حمایت از توسعه صنایع پایین‌دستی نفت خام و میعانات گازی با استفاده از سرمایه‌گذاری مردمی، هشت طرح پالایش و پتروپالایش میعانات گازی و نفت خام با ظرفیت یکهزار و ۴۶۰ بشکه در روز و سرمایه‌گذاری ۲۸.۶ میلیارد دلار در دست پیگیری و اجراست.

همچنین بر اساس ماده ۵۹ قانون اصلاح الگوی مصرف انرژی، افزایش کیفیت فراورده‌های نفتی و کاهش ترکیبات گوگردی به‌صورت جدی در دستور کار وزارت نفت دولت سیزدهم قرار گرفته و در این خصوص ۱۱ طرح بهینه‌سازی و ارتقای کمی و کیفی فراورده‌های تولیدی پالایشگاه‌های موجود ذیل قانون حمایت از توسعه صنایع پایین‌دستی نفت خام و میعانات گازی با مجموع سرمایه‌گذاری ۶.۷ میلیارد دلار در حال اجراست.

وزیر نفت در این باره، از امضای مشارکت‌نامه و تامین مالی ساخت پتروپالایشگاه شهید سلیمانی و پالایشگاه مروارید مکران در مجموع با ظرفیت ۶۰۰ هزار بشکه در روز نفت خام سنگین و سرمایه‌گذاری بیش از ۱۸ میلیارد دلار با بانک‌ها و هلدینگ‌های بزرگ داخلی خبر داده است. به گفته اوجی، فعال‌سازی پالایش فراسرزمینی به ظرفیت ۱۴۰ هزار بشکه در روز با کشور ونزوئلا و مذاکره و امضای قرارداد با دیگر کشورها، همسو با هدف توسعه صادرات نفت خام و میعانات کشور و تکمیل زنجیره ارزش نیز انجام شده که در استمرار این اقدام‌ها هم طرح واحد تصفیه گازوییل، یوتیلیتی و آفسایت پالایشگاه اصفهان به بهره‌برداری رسیده است.

تبدیل شدن به پالایشگاه سبز

پالایشگاه اصفهان، به دلیل پتروپالایشی شدن، طرح‌های دیگری نیز در دستور کار دارد که از آن جمله می‌توان به طرح احداث واحد ۸۱ هزار بشکه‌ای گوگردزدایی از ته‌مانده برج‌های تقطیر (RHU) پالایشگاه اصفهان با سرمایه‌گذاری ۱.۶ هزار میلیارد تومان به‌علاوه ۶۴۲ میلیون یورو ذیل قانون حمایت از تولید اشاره کرد. این طرح، حدود ۴۴ درصد پیشرفت فیزیکی داشته که با بهره‌برداری از آن تا پایان دولت سیزدهم، روزانه ۷۲ هزار بشکه نفت کوره کم گوگرد برای خوراک واحد RFCC تولید خواهد شد. وزیر نفت با اشاره به این مطلب گفت: همسو با تکمیل زنجیره ارزش، طرح تولید بنزین و پروپیلن (RFCC) با سرمایه‌گذاری ۱۱۰۰ میلیون یورو در پالایشگاه اصفهان با پیشرفت فیزیکی حدود ۱۰ درصد در حال اجراست. ظرفیت خوراک این واحد ۹۱ هزار بشکه در روز است که بیش از ۸۰ درصد آن از واحد RHU تأمین می‌شود. محصولات این واحد، روزانه ۸ میلیون لیتر بنزین و ۶۰۰ هزار لیتر گازوییل است. همچنین گاز مایع از دیگر تولیدات این واحد است که به‌عنوان خوراک واحدهای پتروشیمی استفاده خواهد شد. به گفته اوجی، با بهره‌برداری از مجموعه طرح‌های پالایشگاه اصفهان، می‌توان گفت که این پالایشگاه به پالایشگاه سبز تبدیل می‌شود که این امر در هوای پاک استان اصفهان تأثیر بسزایی خواهد داشت.

وی تأکید کرد: در مجموع ما به‌دنبال این هستیم که تا پایان دولت ۶ طرح کیفی‌سازی پالایشگاه‌های شیراز، تهران، تبریز، لاوان، RHU اصفهان و شازند با سرمایه‌گذاری ۱.۸ میلیارد دلار را تا پایان دولت سیزدهم به بهره‌برداری برسانیم. در پایان باید گفت: طرح‌های صنعت نفت، بخصوص در صنعت پالایش، به دست جوانان متخصص و پرورش نیروهای کارآمد به اجرا درآمده است. با بهره‌مندی از ظرفیت پالایشگاه‌ها و اجرای پروژه‌ها به‌طور حتم روزهای امیدبخش‌تری برای کشورمان رقم خواهد خورد. در این میان، شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانند به کمک صنعت نفت و شرکت‌های پالایشی بیایند که با این رویکرد، تحریم‌ها را خنثی و در مسیر توسعه و آبادانی کشور گام بر خواهیم داشت.

از رمزهای موفقیت پتروپالایش اصفهان در طرح احداث واحدهای تصفیه گازوییل، یوتیلیتی و آفسایت پالایشگاه اصفهان را می‌توان استفاده از ظرفیت ۱۵۰ شرکت دانش‌بنیان برشمرد

گپ و گفتی با جوان ترین رئیس واحدهای فنی و ستادی در خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه اصفهان

موفقیت در سایه همدلی

سویا رضایی | وقتی یک دهه شصتی در سمت‌های بالایی همچون وزارت یا پایین‌تر، مسؤولیت قبول می‌کند، تمام دهه شصتی‌های هم‌دوره‌اش به او افتخار می کنند؛ گویی خود گوشه‌ای از پرچم خدمت به کشور را بالا گرفته‌اند. در شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه اصفهان، حدود سه سال پیش یکی از جوانان این دهه، مسؤولیت اداره تعمیرات خط این منطقه را پذیرفت و به عنوان رئیس تعمیرات خط، قبول مسؤولیت کرد یا بهتر بگوییم این سمت به او داده شد.

آن زمان، بسیاری بودند که به توانایی این جوان شک داشتند؛ شک از این منظر که چطور فردی ۳۷ ساله می‌تواند راهبردی‌ترین خط لوله کشور را سروسامان دهد؛ اما انگیزه بالای وی در خدمت‌رسانی و سربلندی در این آزمون سخت، روسفیدی را برای مدیران وقت که این مسؤولیت را به او واگذار کرده بودند، به ارمغان آورد و بر همه تردیدها خط بطلان کشید.

این جوان دهه شصتی غلامرضا گودرزی، رئیس تعمیرات خط شرکت خطوط لوله و مخابرات منطقه اصفهان است که عنوان جوان‌ترین رئیس واحدهای فنی و ستادی این منطقه را با خود دارد. در ادامه گفت و گوی مشعل با غلامرضا گودرزی را بخوانید.

» در ابتدا خودتان را معرفی کنید.

متولد اهواز و اصالتا بختیاری از شهرستان کوهرنگ روستای فانی‌آباد در نزدیکی چشمه دیمه هستم. ۳۳ سال در اهواز زندگی کردم، در همانجا تشکیل خانواده دادم و یک پسر ۹ ساله دارم.

با توجه به شرایط کاری از ۸ سال پیش به اصفهان مهاجرت کردم و ادامه خدمت به صنعت نفت را در شرکت خطوط لوله و مخابرات منطقه اصفهان پیش بردم. پدرم همیشه انگیزه و الگوی من در کارم بود. او ۲۷ سال در شرکت گاز استان خوزستان خدمت کرد و چون سال‌ها در سمت کارگری و سال‌های پایانی در سمت کارمندی در شرکت فعالیت داشتند، همواره یکی از آرزوهایم رسیدن به رده‌های بالای سازمان بود تا آرزویی را که برای او بیان کرده بودم، محقق سازم.

شاید بد نباشد در اینجا خاطره‌ای از کودکی‌ام بگویم؛ در اهواز، خطوط لوله روگذر شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب از داخل و حاشیه برخی مناطق شهر اهواز عبور می‌کند. یکی از بازی‌های دوران ۷ سالگی‌ام همراه با دوستان، مسابقه دویدن روی لوله‌های نفت با دمپایی ابری انگشتی بود که بعد از دویدن مسافتی هر کسی که می‌افتاد، بازنده بود. در آن دوران گروه‌های تعمیراتی خط لوله مناطق نفت‌خیز جنوب را می‌دیدم که برای تعمیر لوله‌ها می‌آمدند. افرادی با روحیاتی متفاوت؛ هم خشن و هم شوخ‌طبع، خوش‌تیپی آنها با عینک‌های خاص ریبون نگاه اطرافیان را به خود جلب می‌کرد. ساعت‌ها آرام و ساکت کنار آنها می‌ایستادم و نگاه می‌کردم و در ذهنم آرزوی فورمن شدن (سرکارگر) در این تخصص را بارها مرور می‌کردم.

» کمی از شرکتی که در آن کار می‌کنید، برایمان بگویید.

شرکت خطوط لوله و مخابرات منطقه اصفهان، یکی از مناطق راهبردی شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران در بین مناطق دوازده‌گانه این شرکت است. گستره این منطقه سه استان خوزستان، چهارمحال‌وبختیاری و اصفهان را دربر دارد و انتقال نفت خام و فراورده‌های نفتی از آن با بهره‌گیری از یکهزار و ۱۰۰ کیلومتر خط لوله انجام می‌شود.

خط لوله انتقال نفت مارون ـ اصفهان که به دلیل گذر از ارتفاعات سخت‌گذر رشته کوه‌های زاگرس و رودخانه‌های متعدد و همجواری با دو سد عظیم کارون ۳ و ۴، پس از آلاسکا به عنوان دومین خط لوله سخت‌گذر انتقال نفت خام در دنیا به شمار می‌رود، از این منطقه می‌گذرد.

» چطور شد که وارد شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران شدید؟

در سال ۱۳۸۷ از طریق آزمون ورودی شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی ایران وارد شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه خوزستان شدم و در واحد تعمیرات خط، فعالیت خود را شروع کردم؛ البته قبل از آن به مدت دو سال در واحد ساختمان و تأسیسات شرکت گاز استان خوزستان مشغول به فعالیت بودم. بعد از هفت سال کار در منطقه خوزستان، به منطقه اصفهان انتقالی گرفتم و به مدت ۲ سال هم در مرکز انتقال نفت شماره ۶ مارون در سمت بهره‌بردار، خدمت‌رسانی کردم و در نهایت به واحد تعمیرات خط رفتم و بعد از ۶ سال به عنوان رئیس واحد، هدایت گروه تعمیرات خط را به عهده گرفتم. در زمان دانشجویی‌ام به واسطه برادر بزرگ‌ترم در پروژه‌های خطوط لوله نفت و گاز کار می‌کردم و به نوعی آمادگی ذهنی برای حضور در این صنعت را داشتم.

» شما، عنوان جوان‌ترین رئیس واحدهای فنی و ستادی در خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه اصفهان را در کارنامه کاری خود دارید. یک جوان دهه شصتی که در حال حاضر مسؤولیت یکی از خطیرترین واحدهای منطقه را دارد، چطور به این مرحله رسیده است؟

همکاران من در واحد تعمیرات خط، همگی به دلیل سابقه و تجربه کاری بالا، این موقعیت را دارند که نه تنها مسؤولیت واحد؛ بلکه حتی در مسؤولیت‌های بالاتر ایفای نقش کنند. آنچه امروز به عهده من گذاشته شده، ایجاد شرایط و موقعیت برای کار و فعالیت بیشتر است و آنچه پذیرش مسؤولیت‌ها را متفاوت می‌سازد، به نوع نگاه و چگونگی مواجه شدن با انواع مشکلات و چالش‌ها بستگی دارد.

کمبود نیروی انسانی، دست‌وپنجه نرم کردن با انواع چالش‌های حیطه کاری، روبه‌رو شدن با محدودیت‌های نظارتی و پاسخگویی به نهادهای نظارتی، همچنین پذیرفتن مسؤولیت جان نیروی انسانی و مدیریت آنها با انواع سلیقه‌ها و رفتارهای شخصیتی و از همه مهم‌تر شرایط بد اقتصادی، دست به دست هم داده تا پذیرش مسؤولیت را برای برخی کارکنان کمی دشوار کند.

شاید امثال من وظیفه اصلی و کاریمان، هماهنگ شدن با مواردی باشد که گفتم، بنابراین ضمن قبول این مسؤولیت، سعی داریم برآیندی بهینه از خودمان در سازمان ارائه کنیم.

» در اهمیت نقش و وظیفه شما همین بس که حفظ و ایمن‌سازی راهبردی‌ترین خطوط لوله کشور یعنی مارون- اصفهان که دومین خط لوله سخت گذر دنیا بعد از آلاسکاست، تحت مدیریت شماست. این وظیفه خطیر را چطور انجام می‌دهید؟

من تجربه کار در منطقه خوزستان و مشارکت در عملیات متعدد مناطق دیگر را دارم و با توجه به تفاوت شرایط و گستردگی خط لوله اصفهان به لحاظ وسعت با دیگر مناطق، به نظرم تنها روشی که می‌توان این حجم از کار را کنترل کرد، برنامه‌ریزی‌های کوتاه‌مدت، بلندمدت و منظم در تمام زمینه‌های کاری است.

کار ما شامل سه بخش اصلی، عملیاتی، ستادی و کارگاهی است که قسمت عملیاتی آن شامل ۴ بخش عملیات خاکی، پایش خطوط، تعمیرات پیشگیرانه و تعمیرات حاصل از حادثه یا فرسودگی است. فعالیت‌های ستادی ما شامل پاسخگویی به استعلامات حریم و تلاقی‌های خطوط، رفع تعارض به حریم خط، به‌روزرسانی اطلاعات واحد و موجودی کالاها و اقلام مورد نیاز است. بخش کارگاهی شامل، به‌روزرسانی تمامی تجهیزات و ابزار، همچنین به‌روزرسانی و ساخت اتصالات در مواقع بحران است که با برنامه‌ریزی می‌توانیم در مواقع بحران، بدون هدر رفت وقت و با پیش‌بینی‌های انجام شده در مسیر رفع مشکل گام برداریم.

در صورت برنامه‌ریزی‌های منظم و پیوسته برای تمام این موارد می‌توان طی یک سال به حداقل ۸۰ درصد اهداف واحد دست یافت. وقتی مسؤولیت خط لوله‌ای استراتژیک مانند اصفهان را به عهده‌داری، باید همواره این موضوع ملکه ذهنت باشد که هیچگاه و در هیچ زمینه‌ای حق غافلگیر شدن نداری. چه در تعداد نفرات و برنامه‌ریزی برای حضور آنان در مواقع بحرانی و چه در نحوه اجرای کار.

در واقع، موارد کاری پیش‌بینی شده قرار است حداقل یک سال کاری شما را پشتیبانی کند. پس باید از الان مواد و اقلام آن آماده شود؛ چون ممکن است سیستم، هر لحظه تصمیم به اجرای آن بگیرد. بنابراین باید هر لحظه، آمادگی اجرای عملیات پیش‌بینی شده و نشده وجود داشته باشد.

» منطقه اصفهان از نظر انجام عملیات متعدد و سنگین در زمینه ایمن‌سازی خطوط لوله انتقال مواد نفتی زبانزد است که خوشبختانه در کوتاه‌ترین زمان انجام شده است. در این باره توضیح دهید؟

کاملا درست است. خوشبختانه منطقه اصفهان، اقدام‌های چشمگیری انجام داده که حاصل برنامه‌ریزی و حمایت مدیر و معاونان منطقه و تلاش یکایک کارکنان در حوزه تعمیرات خط، خوردگی، نقلیه، ایمنی، بهره‌برداری مراکز، برنامه‌ریزی تعمیرات و واحدهای ستادی و پشتیبانی است.

همچنین درباره واحد تعمیرات خط باید بگویم که به منظور انجام عملیات از قبل برنامه‌ریزی شده مانند قطع و وصل و تعویض منیفولد مراکز یا اجرای خط جدید بین مراکز یا عملیات حادثه‌ای مانند نشتی، ترکیدگی، انشعاب‌های غیرمجاز، نشست مشترک درون واحدی با حضور نفرات ارشد واحد، مسؤولان تعمیرات و نگهداری خطوط لوله و نفرات درگیر در آن عملیات برگزار می‌شود تا همه جوانب کار اعم از نحوه اجرای کار، چیدمان تجهیزات و نفرات، تایم کاری، متریال مورد نیاز، نحوه ایمن‌سازی خط، روش تخلیه خط، خاکبرداری و... بررسی و سنجیده شود. در نهایت نیز بهترین خروجی و تصمیم درون واحدی که برگرفته از نظرات نفرات حاضر در نشست است، ملاک عمل قرار گیرد تا بتوانیم با تشریک مساعی، بهترین نتیجه ممکن را برای واحد رقم بزنیم.

» چه احساس و تجربه‌ای در عملیات تعویض ۴ کیلومتر از خط لوله مارون که در پی حادثه شکستگی خط لوله انتقال نفت خام در منطقه سرخون باید انجام می‌شد، داشتید؟

نقطه اوج تجربیاتم در این ۱۵ سال را در پروژه تعویض چهار کیلومتر از خط لوله ۳۰ اینچ مارون ـ اصفهان در تنگ گندمکار سرخون استان چهارمحال و بختیاری می‌دانم. اتفاقی که نه تنها نخستین تجربه اجرای یک پروژه بود، بلکه وجود حساسیت‌های اجتماعی، محیط زیستی و منابع طبیعی یک استان متوجه و متمرکز بر آن بود.

منطقه اصفهان، اقدام‌های چشمگیری انجام داده که حاصل برنامه‌ریزی و حمایت مدیر و معاونان منطقه و تلاش یکایک کارکنان در حوزه تعمیرات خط، خوردگی، نقلیه، ایمنی، بهره‌برداری مراکز، برنامه‌ریزی تعمیرات و واحدهای ستادی و پشتیبانی است

فشارهایی که در آن مقطع از سوی استانداری چهارمحال به شرکت خطوط لوله و مخابرات وارد می‌شد، همچنین اجرای پروژه در محدوده‌ای با تنوع عوارض طبیعی زمین شامل رودخانه‌های فصلی، دائمی، مسیر سنگلاخی، شیب‌های تند و ریزشی بودن مسیر، ما را با پروژه‌ای روبه‌رو کرده بود که شاید در کمیت تنها عدد ۴ را یدک می‌کشید؛ اما در واقع مشکلات یک پروژه ۲۰۰ کیلومتری را داشت. همچنین محدودیت نفرات، ماشین‌آلات و اینکه باید با امکانات محدود شرکتی انجام می‌شد و دامنه زمانی کوتاه که این پروژه باید در ۴ ماه (با توجه به شروع فصل سرما در استان چهارمحال و بختیاری) به اتمام می‌رسید، همه اینها کار را حساس کرده بود.

اما در نهایت خدا را شاکرم که در آن مقطع زمانی و با همکاری و دلسوزی تمامی کارکنان فنی، عملیاتی و ستادی منطقه اصفهان، این پروژه فراتر از حد انتظار و تصور افراد درگیر با آن انجام شد و این درس را به من داد که کارهای ناشدنی و غیرممکن را هم می‌توان انجام داد، آن هم با از خود گذشتگی، تمرکز و مسؤولیت‌پذیری در مسیر اعتلای کشور و ایستادن بر قله‌های پیشرفت و استقلال صنعتی.

» شما به عنوان فرمانده عملیات ایمن‌سازی خطوط لوله که گاهی با نشتی همراه بوده و گاهی با سرقت، گروهی در حدود ۵۰ نفره را مدیریت می‌کنید. چطور تلاش می‌کنید این کار را با کمترین استرس و اشتباه انجام دهید؟

همانگونه که اشاره کردم، وقتی می‌دانید که در شرایط و موقعیت‌هایی متنوع قرار می‌گیرید و تعداد کارکنان واحدها با تخصص‌های متفاوت زیاد است، باید آنقدر از نظر ابزار و روش انجام کار کامل و مطمئن باشی که در هنگام شروع یا اجرای کار دنبال پیدا کردن روش کار مناسب یا متخصص نگردی و سردرگم نشوی و زمان را از دست ندهی، چراکه این سردرگمی و هدررفت زمان، باعث ایجاد استرس و اشتباه در کار می‌شود. با توجه به تمامی این موارد، عملیات زمانی منتج به نتیجه مطلوب می‌شود که با دوستی، همدلی و یک هدف مشترک میان کارکنان همراه باشد.

» یکی از خصوصیات بارز شما، حضورتان در تمامی عملیات مراکز انتقال نفت مارون- اصفهان است. در این خصوص توضیح بدهید.

من از سال ۱۳۸۴ در صنعت نفت مشغول کار هستم. در تمامی این سال‌ها یک تجربه بزرگ به دست آورده‌ام؛ اینکه زمانی فردی در کسوت رئیس، مدیر یا مسؤول، می‌تواند موفق عمل کند که به اصطلاح پای کار باشد. اگر امروز در چهارمین سال حضورم در واحد تعمیرات خط به عنوان رئیس این مجموعه، شاهد انجام تمامی کارهای عملیاتی، پایش‌ها و عملیات حادثه‌ای به نحو احسنت و در کوتاه‌ترین زمان ممکن هستم، حاصل حضور و پای کار بودن، همدلی، همکاری و حمایت همه کارکنان واحد است.

اعتقاد دارم هر فرد، در شرایط اجتماعی و کاری هرگونه که رفتار می‌کند، در زندگی خصوصی‌اش هم به همان‌گونه است. یعنی این نیست که شما در محیط کار یک فرد بی‌نظم و بی‌حوصله با کارایی پایین باشی؛ اما در زندگی خصوصی متفاوت و یا برعکس.

من هم دقیقا همانگونه که دوستان و همکاران در محیط کار می‌بینند و می‌شناسند، در رابطه با همسر و فرزندم رفتار می‌کنم. ایجاد تنش در کار ما همیشگی است. این هنر ماست که آن را به محیط خانه و خانواده انتقال ندهیم.

تلاش می‌کنم فرد متعادلی باشم و با نوسانات کاری و اخلاقی افراد پایین‌دست و بالادست، دچار نوسان و بی‌ثباتی نشوم و روحیه‌ام را از دست ندهم؛ البته در برخی مواقع این مسأله اجتناب‌ناپذیر است؛ اما در محیط خانواده همیشه یکسان رفتار می‌کنم.

» اوقات فراغت خود را در چه زمینه‌ای سپری می‌کنید. اهل ورزش هستید یا تفریح؟

قبلا اهل ورزش فوتسال بودم که با تیم‌های مناطق خوزستان و اصفهان ۶ دوره قهرمانی را تجربه کردم؛ اما در حال حاضر به دلیل مشغله زیاد، تنها اوقات فراغتم، وقت گذراندن برای تفریح پسرم است.

» و سخن آخر...

همه ما در شرایط و موقعیت‌های متفاوتی از زندگی شخصی و اجتماعی هستیم و هیچگاه نباید فراموش کنیم که در چه شرایطی بودیم و اکنون وضع ما به چه صورت است. وقتی می‌خواهیم حرفی بزنیم یا تصمیمی بگیریم، باید بر اساس شرایط فعلی‌مان باشد و یادمان نرود که زمانی در کجای زندگی و تاریخ ایستاده بودیم.

گذری بر پنجمین دوره ارزیابی آمادگی جسمانی آتش‌نشانان وزارت نفت

مسابقه‌ای از جنس آتش

مشعل | آتش‌نشان‌ها سربازان گمنامی هستند که جان خود را به خطر می‌اندازند تا زندگی همنوعانشان را نجات دهند. این افراد همیشه آماده حضور در عملیات هستند و به آمادگی جسمانی و سرعت عمل در شرایط بحرانی نیاز دارند. به همین منظور آمادگی جسمانی و مهارتی آنها به روش‌های مختلف از جمله برگزاری المپیاد آتش‌نشان ارزیابی می‌شود.
همزمان با پاسداشت روز ایمنی، در هفته نخست مهر امسال، پنجمین دوره ارزیابی آمادگی جسمانی آتش‌نشانی در صنعت نفت به میزبانی پتروشیمی بندر امام، در مجتمع آفتاب برگزار شد. در این دوره ۱۶ گروه آتش‌نشانی شامل ۱۲۸ آتش‌نشان منتخب صنعت نفت در ۶ بخش ارزیابی شامل سه بخش انفرادی و سه بخش گروهی به رقابت پرداختند و مهارت‌های آنها از سوی تیم‌های داوری مورد ارزیابی قرار گرفت. رویداد ارزیابی آمادگی جسمانی آتش‌نشانان، ابتدا در سطح چهار شرکت اصلی و تابعه برگزار شد و چهار تیم از نفرات برتر هر شرکت به سطح مسابقات وزارت نفت راه پیدا کردند.

در پنجمین دوره این المپیاد سراسری صنعت نفت، ۱۲۸ آتش‌نشان از بخش‌های مختلف صنعت نفت گرد هم آمدند تا در میدان رقابت، همدلی و بودن در کنار یکدیگر را به نمایش بگذارند. در این نمایش سراسر مهارت و آمادگی جسمانی، مظاهر انصاری، مدیرکل بهداشت، ایمنی و محیط زیست وزارت نفت نیز حضور داشت و درباره اهداف برگزاری پنجمین دوره ارزیابی آمادگی جسمانی آتش‌نشان‌های وزارت نفت توضیحاتی داد.

مدیرکل بهداشت، ایمنی و محیط زیست وزارت نفت با اشاره به اینکه هدف از برگزاری این‌گونه رویدادها، ارتقای آمادگی جسمانی و مهارتی آتش‌نشان‌ها در رویارویی با حوادث در شرایط مختلف است، افزود: همدلی، نکته مهم دیگری است که در چنین رخدادهایی میان شرکت‌کنندگان شکل می‌گیرد و تقویت می‌شود و این موضوع در کل صنعت نفت وجود دارد.

مظاهر انصاری تصریح کرد: تیم‌های شرکت‌کننده از بخش‌های مختلف صنعت نفت (نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی) نیز افزون بر قدرت و مهارت، توانستند هدف مهم دیگر این المپیاد را که همدلی است به نمایش بگذارند. او با تاکید بر حضور با انگیزه آتش‌نشانان حاضر در این دوره از رقابت‌ها افزود: آتش‌نشان‌ها در هر جا که حادثه و خطری صنعت نفت را تهدید کند، از جان مایه می‌گذارند و در صف مقابله با آتش قرار می‌گیرند.

شهدا باید الگوی همه باشند

سیروس ناصریان، رئیس اداره ایمنی، بهداشت و محیط زیست پتروشیمی بندر امام نیز در پنجمین دوره ارزیابی آتش‌نشانان وزارت نفت با ابراز خرسندی از میزبانی این رویداد بزرگ تصریح کرد: موضوع مهمی که ارزش این رویداد را بیشتر می‌کند، مزین شدن پنجمین دوره ارزیابی به نام بزرگ شهدای صنعت نفت و ۹ شهید آتش‌نشان پتروشیمی بندر امام است. وی گفت: شهدا، گرانمایه‌ترین دارایی خود را که جانشان بود، فدا کردند تا یک حادثه به یک فاجعه تبدیل نشود. از این رو شهدا همواره باید الگوی همه ما باشند. ناصریان در بخش دیگری اظهار کرد: ارزیابی، آمادگی، تخصصی بودن این رویداد، هر یک فلسفه خود را دارد و این دوره هم می‌تواند سبب ارتقای سطح علمی - تخصصی آتش‌نشانان و تبادل علم و تجربه میان آنها شود.

استقلال تیم داوری

شهرام احمدی، معاون ایمنی و آتش‌نشانی اداره کل بهداشت، ایمنی و محیط زیست وزارت نفت هم مهم‌ترین هدف این رویداد را ارزیابی آمادگی عملیاتی و حرفه‌ای گری آتش‌نشانان بیان و اظهار کرد: تلاش بر این بوده که هر دوره نسبت به دوره قبل، حرفه‌ای‌تر برگزار شود و مایلیم شرکت‌های تابعه نیز به برگزاری دوره‌های تخصصی برای ارتقای آتش‌نشانان روی آورند و به سوی استاندارد ملی ثبت شده پیش بروند. او استقلال تیم داوری را از وجه تمایز این دوره با دوره‌های پیشین خواند و افزود: این مسابقات با بهترین کیفیت و استقلال کامل تیم داوری برگزار و تیم داوری نیز از مرجع رسمی کشوری در این رقابت‌ها حضور داشت.

رقابت ۱۶ تیم برتر

مدیرعامل شرکت پتروشیمی بندر امام هم در حاشیه برگزاری پنجمین دوره ارزیابی آتش‌نشانان وزارت نفت گفت: با توجه به تعامل خوبی که با مدیریت اچ‌اس‌ای وزارت نفت وجود دارد و با هدف خدمت به اچ‌اس‌ای صنعت نفت، پتروشیمی بندر امام این میزبانی را پذیرفت. انصاری نیک افزود: در این دوره به همت وزارت نفت و مدیریت اچ‌اس‌ای آن، میزبان ۱۶ تیم برتر از چهار شرکت اصلی نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی بودیم و این میزبانی بسیار ارزشمند بود.

وی تصریح کرد: این دوره، یک فرصت بود تا آتش‌نشانان صنعت نفت بتوانند با رقابت در رشته‌های آمادگی جسمانی - عملیاتی، مهارتی و تخصصی خود را بسنجند تا در زمان حوادث احتمالی، از هر حیث برای مقابله با حادثه و تهدید، آماده باشند. انصاری نیک با تاکید بر حفظ این آمادگی برای آتش‌نشانان صنعت نفت تصریح کرد: برگزاری پنجمین دوره آمادگی جسمانی آتش‌نشانان موقعیتی بسیار ارزشمند است و از اینکه میزبان برگزاری آن و خدمت‌رسان همکاران آتش‌نشان خود در بخش‌های مختلف صنعت نفت بودیم، بسیار خرسندیم. وی گفت: یکی دیگر از ویژگی‌های مهم این دوره، مزین بودن آن به نام شهدای وزارت نفت و ۹ شهید خدمت پتروشیمی بندر امام بود که جانشان را در مقابله با حوادث آتش در پتروشیمی بندر امام فدا کردند. مدیرعامل شرکت پتروشیمی بندر امام در بخشی دیگر با تاکید بر اینکه این شرکت تلاش کرده است به دوران شکوفایی خود بازگردد، اظهار کرد: با توجه به اینکه امسال پنجاهمین سالگرد تاسیس پتروشیمی بندر امام است و ما در دهه اخیر افولی را در بخشی از عرصه‌ها در پتروشیمی بندر امام شاهد بودیم، قصد داریم با تمرکز و با برنامه‌ریزی راهبردی هم در حوزه تولید و هم در حوزه مدیریت اچ‌اس‌ای و افزایش و بهبود شاخص‌های کلان بنگاهی بازگشت به دوره‌ای بهتر داشته باشیم و تولدی دوباره را بعد از پنجاهمین سالگرد در عرصه‌های مختلف در پتروشیمی بندر امام شاهد باشیم. انصاری نیک گفت: این هدف را تحت راهبرد «بندر امام نوین» پیگیری می‌کنیم تا شاخص‌های مختلف، بویژه تنوع محصولات و افزایش تولید را پیش ببریم و در کنار آن نیز مسؤولیت‌های اجتماعی، اچ‌اس‌ای و بهبود شرایط و تعامل با محیط زیست را دنبال کنیم. مدیرعامل شرکت پتروشیمی بندر امام با بازگشت پتروشیمی بندر امام به حوزه‌های حرفه‌ای را از دیگر اهداف «بندر امام نوین» برشمرد و افزود: با توجه به اینکه مسائل فرهنگی و ورزشی برای کارکنان و خانواده‌های آنها ایجاد روحیه می‌کند، ضمن اینکه اهداف بلندی هم برای بندر امام نوین داریم، فکر می‌کنیم پرداختن به ورزش و مسائل فرهنگی، بستری برای موفقیت است. حتما این عرصه‌ها را نمایش خواهیم داد و برنامه‌های متنوعی برای توسعه ورزش و رقابتی داریم.

انتخاب داوران از انجمن آتش‌نشانان کشور

عطاالله قاسمی، رئیس ایمنی و آتش‌نشانی مجتمع گاز پارس جنوبی نیز به خبرنگار «مشعل» گفت: قبل از برگزاری المپیاد نشست‌های متعددی با محوریت ساخت تجهیزات آیتم‌های المپیاد، استفاده از سالن‌های ورزشی، همچنین استخر و البسه و پشتیبانی‌های تغذیه‌ای و... مطرح و آماده‌سازی شد، ضمن آنکه پشتیبانی‌های مادی و معنوی نیز برای آنها انجام دادیم تا روحیه و انگیزه لازم را داشته باشند. به گفته او از چهار ماه قبل از برگزاری المپیاد اعضای تیم تمرین‌های خود را به صورت متمرکز آغاز کردند و در این مدت هر زمانی که نیاز بود، به تیم عملیات کمک می‌کردند. قاسمی برگزاری پنجمین ارزیابی آمادگی جسمانی آتش‌نشان‌ها را بهتر از سال‌های گذشته به لحاظ امکانات رفاهی و داوری‌های منسجم و یکپارچه خواند و افزود: در گذشته تیم داوری فقط از مجموعه‌های نفت و گاز بودند و این امر موجب ایجاد سوءتفاهم در انتخاب نفرات برتر بود؛ اما امسال، داورها از انجمن آتش‌نشانان کشور انتخاب شدند، ضمن آنکه حضور مدیر اچ‌اس‌ای وزارت نفت و روسای اچ‌اس‌ای چهار شرکت اصلی، انگیزه‌ای برای افراد شرکت‌کننده بود.

وی اظهار کرد: در رویداد بزرگداشت آتش‌نشان‌ها به‌گونه‌ای برنامه‌ریزی شد تا از نفرات برگزیده با حضور مدیر اچ‌اس‌ای شرکت ملی گاز، مدیران پالایشگاه‌ها و مدیرعامل مجتمع گاز پارس جنوبی تقدیر شود.

پنجمین دوره ارزیابی آمادگی عملیاتی و تخصصی آتش‌نشانان وزارت نفت با حضور ۱۶ تیم تابع وزارت نفت شامل شرکت‌های نفت و گاز پارس، سازمان منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس، شرکت بهره‌برداری نفت و گاز زاگرس جنوبی، شرکت بهره‌برداری نفت و گاز شرق، همچنین مجتمع گاز پارس جنوبی (پالایشگاه دوازدهم، پالایشگاه دهم و پالایشگاه یازدهم)، همچنین شرکت پالایش گاز شهید هاشمی‌نژاد، شرکت پالایش نفت اصفهان، شرکت پالایش نفت امام خمینی (ره) شازند، شرکت پالایش نفت کرمانشاه، شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی ایران، شرکت پتروشیمی بندر امام خمینی (ره)، شرکت پتروشیمی زاگرس، شرکت پتروشیمی سبلان و شرکت پتروشیمی کاویان از چهارم تا هفتم مهر ۱۴۰۲ در مجموعه آفتاب شرکت پتروشیمی بندر امام برگزار شد.

این دوره از مسابقات با قهرمانی تیم پالایشگاه دهم، نائب قهرمانی تیم پالایشگاه یازدهم مجتمع گاز پارس جنوبی و با کسب مقام سومی توسط تیم نفت و گاز پارس پایان یافت.

آتش‌نشان‌ها در هر جا که حادثه و خطری صنعت نفت را تهدید کند، از جان مایه می‌گذارند و در صف مقابله با آتش قرار می‌گیرند

ضرورت توسعه فناوری ال ان جی

تولید و تجاری سازی؛ مسیری که پژوهشگاه صنعت نفت می پیماید

مشعل | پژوهشگاه صنعت نفت به‌عنوان بازوی علمی و فناوری صنعت نفت، طی حداقل ۶ دهه اخیر توانسته است سهم قابل توجهی در افزایش تولید داخلی، کاهش وابستگی به شرکت‌های خارجی و خام فروشی در محصولات اولیه داشته باشد. این مجموعه تلاش کرده تا در مسیر ایجاد ارزش افزوده از راه تولید و تجاری‌سازی فناوری، با رویکرد اصل انجام پژوهش برای توسعه و داخلی‌سازی فناوری‌های جدید اقدام کند. این مجموعه‌داری چند پردیس مستقل است که هر کدام، پژوهشکده‌های تخصصی را در خود جای داده‌اند و امور تخصصی صنعت نفت، گاز و پتروشیمی را رصد و پیگیری می‌کنند. یکی از این پژوهشکده‌ها، پژوهشکده توسعه فناوری‌های فراورش و انتقال گاز است که در سال‌های اخیر پروژه‌های مختلفی را به ثمر رسانده و دانش‌های فنی آنها در بخش‌های مختلف صنعت نفت در حال استفاده است.

پژوهشکده‌ای فعال

پژوهشگاه صنعت نفت در چند دهه اخیر توانسته است در تولید محصولات ارزشمندی نظیر دانش فنی و تجهیزات و قطعات مورد نیاز صنعت نفت، اختراع و در نهایت ارائه مقاله‌های معتبر در سطح بین‌الملل، رسالت واقعی پژوهشگاه را اجرایی کند و نه تنها در داخل کشور، نیاز شرکت‌ها و زیرمجموعه‌های صنعتی بخصوص صنعت نفت را تامین کند؛ بلکه در دوره‌های مختلف زمانی که شرکت‌های خارجی حضور نداشتند یا به دلیل تحریم‌ها ایران را ترک کردند، توانست نیاز صنعت به تولیدات خارجی و دانش فنی را تا حد زیادی تامین و جبران کند. پژوهشکده توسعه فناوری‌های فراورش و انتقال گاز به‌عنوان یکی از زیرمجموعه‌های فعال و پرکار پژوهشگاه، با هدف تحقیق و توسعه در بهره‌برداری بهینه و کسب دانش فنی در زمینه‌های تبدیل، تصفیه و انتقال گاز طبیعی، در سال ۱۳۷۷ تاسیس شده است. این پژوهشکده در حال حاضر از چهار گروه پژوهشی تشکیل شده است. پژوهشکده گاز در زمینه پروژه‌های تحقیقاتی، پایلوتی، نیمه‌صنعتی، صنعتی و ارائه خدمات علمی و آزمایشگاهی فعالیت می‌کند. تاکنون دو واحد صنعتی، هفت واحد نیمه‌صنعتی و ۵۰ سیستم بنچ و آزمایشگاهی در پژوهشکده به مرحله عملیات رسیده است. همچنین تاکنون ارائه دانش فنی و طراحی ۱۰ واحد صنعتی برای پالایشگاه‌ها در این پژوهشکده انجام شده است. ارائه بیش از پنجاه پتنت داخلی و خارجی، ۳۰۰ مقاله در مجلات داخلی و خارجی و چهارصد مقاله ارائه‌شده در درس گروه‌های بین‌المللی و داخلی، از دیگر دستاوردهای علمی این پژوهشکده به شمار می‌رود. این پژوهشکده دارای چهار گروه فناوری‌های تبدیلات گاز، فناوری‌های تصفیه گاز، فناوری‌های بازیابی و تبدیل آلاینده‌های گاز و گروه طراحی مهندسی فناوری‌های گاز است که هر کدام سرگرم پروژه‌های کاربردی و اثرگذار هستند.

از جمله پروژه‌های اجرایی شده این پژوهشکده می‌توان به تدوین دانش فنی واحدهای بازیابی گوگرد (SRU)، فرایند تبدیل گاز به مایع (GTL)، واحد تولید هیدروژن (HPU)، اولین فناوری ایرانی شیرین سازی گاز (پارسی سول)، آنالیز کمی و کیفی ترکیبات گوگردی و جیوه با روش IMS و بنزین بازیافتی پتروشیمی خارک اشاره کرد.

همکاری دانشجویان در پروژه‌ها

با این حال درباره عملکرد این پژوهشکده با حمید گنجی، رئیس پژوهشکده توسعه فناوری‌های فراورش و انتقال گاز پژوهشگاه صنعت نفت گفت‌وگو کردیم. او درباره این مجموعه توضیح داد و گفت: پژوهشکده روی فرایندهایی که مربوط به پالایشگاه‌های گازی و فراورش گاز است، کار می‌کند و ما در این سال‌ها تمام فناوری‌های مورد نیاز پالایشگاه‌های گازی را بومی کرده‌ایم. فناوری‌هایی از جمله شیرین سازی گاز، نم‌زدایی و مرکاپتان‌زدایی از گاز و همچنین بازیافت گوگرد و در سال‌های اخیر پروژه‌های صنعتی را برای این واحدها اجرایی کرده‌ایم. یکی از آخرین پروژه‌ها، طرح توسعه پالایشگاه بندرعباس بود که واحد تولید هیدروژن و آمین و SRU (بازیافت گوگرد) و فرایندهای دیگر آن را اجرا کردیم. وی درباره گروه‌های فعال در این پژوهشکده هم گفت: چهار گروه فعال داریم که یکی از آنها گروه تبدیلات گازی است و برای تبدیل گاز طبیعی به سوخت مایع کار می‌کند. گروه دیگری هم روی فرایند تبدیل گاز به محصولات دیگر مثل متانول کار می‌کنند. گروه فناوری تصفیه گاز پژوهشکده برای واحدهای شیرین سازی گاز مورد استفاده قرار می‌گیرد. در این زمینه دانش فنی تولید یک حلال را داریم که به ثبت رسیده است. گنجی با بیان اینکه پژوهشکده ما خدمات فناورانه را به صنعت نفت و گاز ارائه می‌کند، افزود: این مرکز به‌عنوان یک مرجع در کشور و برای آنالیز و تست حلال‌های آمین مورد استفاده قرار می‌گیرد. گروه دیگر هم گروه SRU است که برای بازیافت گوگرد اقدام می‌کند و بومی‌سازی آن با همکاری پژوهشکده کاتالیست انجام شده است. کاتالیست این تبدیل، بومی‌سازی شده و شرکت‌های داخلی آن را تولید می‌کنند. رئیس پژوهشکده توسعه فناوری‌های فراورش و انتقال گاز پژوهشگاه صنعت نفت با اشاره به گروه دیگر این مجموعه، یعنی گروه طراحی و مهندسی که مهندسی همه فرایندهای مربوط به پروژه‌های پژوهشکده را انجام می‌دهد، افزود: حدود ۷۰ نفر از اعضای این پژوهشکده، نیروی رسمی پژوهشکده هستند؛ اما در طرح میزبانی پژوهشگاه صنعت نفت، ۲۰ دانشجو در مقطع کارشناسی ارشد و دکترا با پژوهشکده ما همکاری داشتند که فارغ‌التحصیل شده یا در آستانه آن هستند؛ اما هر ماه تعدادی دیگر از دانشجوها برای پروژه‌های مختلف جذب می‌شوند. وی افزود: سیستم آنالیز و دستگاه‌هایی که در پژوهشکده وجود دارد، مورد نیاز دانشجویان در پروژه‌هاست و آنها تمایل زیادی برای همکاری با ما دارند. درعین‌حال با شرکت‌های دانش‌بنیان زیادی همکاری داریم که این شرکت‌ها، بخش زیادی از عملیات تجاری‌سازی پروژه‌ها را اجرایی می‌کنند. به‌عنوان نمونه، شرکت دانش‌بنیان «فناور پارس» در ارتباط با پژوهشکده، دستگاه آنالیز ترکیبات گوگردی را در قرارداد ۱۰ ساله، تجاری‌سازی کرده است.

ضرورت سرمایه‌گذاری برای توسعه فناوری ال ان جی

گنجی با اشاره به پروژه‌های فعال و در دست بررسی این مجموعه گفت: یکی از پروژه‌های ما تبدیل گاز به ال ان جی است که چندی قبل هم قرارداد آن را با پتروشیمی خراسان منعقد کردیم. در واقع پتروشیمی خراسان می‌خواهد در تابستان ال ان جی تولید کنند تا در زمستان که گاز قطع می‌شود، از این محصول بهره برده و مجموعه آنها تعطیل نشود. در واقع می‌خواهند از ال ان جی برای مصرف محدود پیک‌زایی در زمستان بهره ببرند. رئیس پژوهشکده توسعه فناوری‌های فراورش و انتقال گاز پژوهشگاه صنعت نفت با تاکید بر اینکه متولی این پروژه‌ها پژوهشکده است که در ارتباط با شرکت‌های دانش‌بنیان پروژه را پیش می‌برد، گفت: تفاهمنامه‌های دیگری هم برای توسعه فناوری ال ان جی در دست داریم تا این فناوری را توسعه دهیم؛ چون از رقیبمان قطر، خیلی عقب هستیم و باید برای صادرات این محصول برنامه‌ریزی بیشتری صورت گیرد. در پژوهشکده گاز دانش این فناوری را بومی کرده‌ایم؛ اما به سرمایه‌گذار نیاز داریم تا در سطح گسترده به نتیجه برسد. وی با بیان اینکه در حال حاضر هم شرکت فولاد ارفع برای اوج مصرف خود در زمستان برنامه تامین ال ان جی را دارد و چند پتروشیمی دیگر هم، چنین نیازی را اعلام کرده‌اند، گفت: برای صادرات ال ان جی مذاکراتی با مجموعه ایران ال ان جی داشته‌ایم؛ البته این شرکت، یک واحد صادراتی را به همراه چینی‌ها در قشم در دست دارند و پژوهشگاه به‌عنوان مشاور در این پروژه فعالیت می‌کند که امیدواریم زودتر به نتیجه برسد.

فرصت‌های همکاری ایران و کنیا در بخش انرژی

در حال حاضر بیش از ۷۵ درصد از انرژی مصرفی در کنیا به واسطه منابع تجدیدپذیر که عمدتاً شامل انرژی زمین‌گرمایی و برق‌آبی است، تولید می‌شود. دولت کنیا قصد دارد تا سال ۲۰۳۰ به انرژی ۱۰۰ درصد پاک روی آورد. هدف کنیا در برنامه چشم‌انداز ۲۰۳۰ خود در بخش انرژی، افزایش سرمایه‌گذاری در انرژی‌های تجدیدپذیر است. تمایل این کشور به استفاده از انرژی پاک تحت تأثیر عوامل متعددی از جمله نیاز به کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای و نیاز فوری به تأمین انرژی قابل اعتماد و مقرون‌به‌صرفه برای جمعیت رو به رشد خود بوده است. بر این اساس در برنامه‌های این کشور ۹ برابر کردن ظرفیت تولید انرژی از نیروگاه‌های زمین‌گرمایی پیش‌بینی شده که می‌تواند به همراه انرژی باد و خورشید بخش مهمی از نیازهای کنیا را برطرف کند.

سرمایه‌گذاری در انرژی زمین‌گرمایی

به‌طور کلی کنیا در سال‌های اخیر سرمایه‌گذاری‌های قابل توجهی در نیروگاه‌های زمین‌گرمایی کرده است. این کشور که همانند بخش بزرگی از شرق آفریقا، روی گسل بزرگ دره ریفت قرار دارد، از جریان‌های زمین‌گرمایی قوی برخوردار است که پتانسیل انرژی کل آنها در کنیا ۷ هزار مگاوات برآورد می‌شود. به همین دلیل سازمان ملل متحد و بانک‌های توسعه جهانی، سرمایه‌گذاری در انرژی زمین‌گرمایی را در سراسر آفریقای شرقی تشویق می‌کنند و پروژه‌هایی در اتیوپی، تانزانیا و جیبوتی برنامه‌ریزی کرده‌اند. کنیا در دهه ۱۹۸۰ با ساخت اولین واحد نیروگاه اولکاریا در نایواشا، ۱۲۰ کیلومتری شمال غربی نایروبی، شروع به استفاده از این انرژی کرد. در حال حاضر اولکاریا با مجموع ظرفیت تولید نزدیک به ۵۵۰ مگاوات برق، بیش از ۴۵ درصد از تولید برق کشور را تشکیل می‌دهد و به یکی از بزرگ‌ترین نیروگاه‌های زمین‌گرمایی در جهان تبدیل شده است.

انرژی زمین‌گرمایی یک انرژی تجدیدپذیر و دوستدار محیط‌زیست است که دی‌اکسید کربن و سایر گازهای گلخانه‌ای منتشر نمی‌کند؛ به همین دلیل مزایای زیادی برای تولید انرژی دارد که یکی از فوری‌ترین کاربردهای آن گرم کردن گلخانه‌ها برای تولید محصولات کشاورزی است. این منبع همچنین نسبت به دیگر منابع انرژی ارزان‌تر است. به عنوان مثال، یک کیلووات ساعت انرژی زمین‌گرمایی در کنیا ۰٫۰۷ دلار هزینه دارد؛ این در حالی است که برای همین میزان تولید برق به وسیله نفت کوره باید ۰٫۱۸ دلار هزینه شود، ضمن اینکه انرژی زمین‌گرمایی آلاینده منتشر نمی‌کند و در عین حال از انرژی خورشیدی یا باد منظم‌تر است.

کنیا در زمره کشورهایی است که از بهترین سطوح نور خورشید در جهان بهره می‌برد، زیرا در خط استوا قرار دارد. دانشمندان تخمین می‌زنند که پتانسیل خورشیدی این کشور چهار و نیم کیلووات ساعت است که در میان بهترین نرخ‌ها در جهان است؛ بنابراین با چنین داده‌های طبیعی، کنیا از امکان ایجاد پارک‌های خورشیدی برخوردار است. چنانکه هم‌اکنون از نظر تعداد سیستم‌های انرژی خورشیدی نصب شده در جهان پیشرو است. در خانه‌های روستایی در سراسر کشور، مصرف انرژی خورشیدی برای تولید برق در دستور کار قرار گرفته است.

در عین حال در کنیا به استفاده از انرژی باد نیز سرمایه‌گذاری‌های قابل توجهی شده است. طبق گزارش اداره ملی آمار کنیا، بزرگ‌ترین مزرعه بادی در آفریقا در این کشور قرار دارد. پروژه برق بادی دریاچه تورکانا که بزرگ‌ترین مزرعه بادی آفریقاست، از ۳۶۵ توربین بادی تشکیل شده که قادر به تامین برق بیش از یک میلیون خانه هستند.

فرصت‌ها

همکاری ایران و کنیا در حوزه انرژی مسئله جدیدی نیست و در سال‌های گذشته مورد توجه دو طرف قرار داشته است. در گذشته کنیا یکی از خریداران نفت ایران بود و حدود ۳۰ میلیون بشکه در سال از ایران نفت وارد می‌کرد. اگرچه این روند به دلیل تحریم‌های آمریکا با اختلال‌هایی روبه‌رو شد، اما تمایل دو طرف به تداوم همکاری در زمینه انرژی پابرجا ماند. در سفر اخیر سیدابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهوری ایران به کنیا دو طرف یک‌بار دیگر بر توسعه همکاری‌ها در زمینه انرژی تاکید کردند. با وجود تمام سرمایه‌گذاری‌هایی که کنیا در حوزه بر انرژی‌های نو انجام داده، همچنان نفت و فرآورده‌های نفتی در این کشور مورد نیاز است و سهم قابل توجهی را در بخش‌های صنعتی به خود اختصاص داده است. نکته مهم وارداتی بودن فرآورده‌های نفتی در کنیاست که به کشوری همچون ایران فرصت قابل ملاحظه‌ای برای صادرات محصولات پیشرفته خود در حوزه پتروشیمی و سرمایه‌گذاری در این بخش می‌دهد. بررسی جزییات صادرات ایران به کنیا در سال‌های گذشته نیز بیانگر آن است که این کشور آفریقایی عمدتاً مشتری محصولات و فرآورده‌های نفتی بوده است؛ به نحوی که «قیرنفت» در رتبه نخست کالاهای صادر شده ایران به کنیا قرار گرفته و سهم ۷۵.۹۹ درصدی را در این فهرست دارد. با توجه به این سابقه تاریخی و همچنین توانمندی‌های ایران و نیازهای کنیا، تهران از فرصت قابل توجهی برای همکاری با نایروبی در حوزه پتروشیمی برخوردار است. علاوه بر این، حضور شرکت‌های بزرگ نفتی بین‌المللی در بخش اکتشاف نفت و گاز در کنیا فرصت‌هایی را برای شرکت‌های خدماتی به وجود آورده است. خدمات مربوط به جمع‌آوری داده‌های ژئوفیزیکی، ثبت و آزمایش چاه‌های نفت، خدمات دکل حفاری و طیف گسترده‌ای از خدمات مرتبط دیگر در این حوزه وجود دارد که فرصتی برای حضور شرکت‌های فنی ـ مهندسی ایران در این کشور است. از سوی دیگر در بخش نیازمندی‌های بازار انرژی کنیا، یکی از مهم‌ترین محصولات مورد نیاز گاز ال‌پی‌جی است که مصرف آن طی سال‌های اخیر رو به افزایش بوده است. دولت کنیا به شیوه‌های مختلف در تلاش برای جایگزین کردن سوخت زیست‌توده و نفت سفید با ال‌پی‌جی در خانه‌ها و کارخانه‌هاست، زیرا مصرف این سوخت‌ها منجر به جنگل‌زدایی عمده و نیز آلودگی‌های زیست‌محیطی شده است. از این‌رو با توجه به سیاست دولت کنیا مبنی بر گسترش استفاده از ال‌پی‌جی و همچنین تخصص، دانش و منابع قابل ملاحظه‌ای که ایران در این خصوص دارد، زمینه همکاری میان طرفین فراهم است.

شعیب بهمن | کنیا، کشوری در چهارراه شرق آفریقاست که در سال‌های اخیر بخش خدمات را در اقتصاد خود به‌شدت توسعه داده و به پیشرفت‌هایی چشمگیر در استفاده از فناوری‌های نو دست یافته است. اگرچه بیش از یک‌سوم از جمعیت ۴۶ میلیونی این کشور هنوز زیر خط فقر زندگی می‌کنند، اما طبقه متوسط که در سال‌های اخیر ظهور کرده، هم سه‌چهارم رشد تولید ناخالص داخلی را تشکیل می‌دهد و هم مصرف‌کننده عمده انرژی در این کشور است. نکته قابل توجه درباره حوزه انرژی کنیا، سرمایه‌گذاری این کشور در انرژی‌های نو است

● شرکت پایانه‌های نفتی ایران

رفع نشتی در خط انتقال نفت لوله گناوه –خارک

مدیرعامل شرکت پایانه‌های نفتی ایران با اشاره به نشت نفت در یکی از خطوط زیردریایی در فاصله دو مایلی بندر گناوه در شهر یورماه امسال گفت: نشت نفت خام از این خط لوله با شناسائی محل نشتی و مسدود کردن آن در ساعت سه بامداد پنج‌شنبه (۶ مهرماه) رفع و تعمیر کامل و کلمپس گذاری آن نیز در دست انجام است. عباس غریبی تصریح کرد: در پی نشت نفت در این یکی از خط لوله زیردریایی بلافاصله تجهیزات، تیم‌ها و شناورهای دریایی مجهز به سیستم‌های رفع آلودگی دریا از مجموعه شرکت پایانه‌های نفتی ایران، شرکت نفت فلات قاره با همکاری شناورهای سازمان بنادر و دریانوردی استان بوشهر در موقعیت مستقر و به منظور ممانعت از گسترش آلودگی، به مهار و جلوگیری از نشت نفت اقدام شد. مدیرعامل شرکت پایانه‌های نفتی ایران به حساسیت کار اشاره کرد و گفت: به لحاظ ناشناخته بودن محل نشتی و جمع آوری تجهیزات مورد نیاز، اهمیت و حساسیت اجرای سریع و درست پروژه بالا بود.

غریبی با بیان اینکه ابتدا مهار نفت انجام و در خط لوله هم تدابیر عملیاتی اتخاذ شد، اظهار کرد: هم از سمت پایانه نفتی خارک و هم از ناحیه گچساران خطوط، باید تحت کنترل قرار می‌گرفتند و مانع از گسترش و ازدیاد فشار نفت می‌شدیم که این اقدام در روزهای ابتدایی صورت گرفت و شناسایی محل نشتی با فوریت انجام شد.

وی با اشاره به حساسیت و سختی کار گفت: به‌دلیل محبوس شدن حدود ۷۲ هزار بشکه نفت خام در خط لوله، کار از حساسیت بالایی برخوردار بود، زیرا هرگونه حادثه‌ای منجر به آلودگی بیشتر می‌شد و همین موضوع حساسیت کار را بسیار بالا برده بود.

مدیرعامل شرکت پایانه‌های نفتی ایران در مورد سختی کار نیز تصریح کرد: با توجه به اینکه نشتی در عمق هفت متری زیر دریا بود و خط لوله در عمق چهارمتری زیر گل و لای زیر بستر قرار داشت، بنابراین کار به‌شدت سخت بود و به تجهیزات و شناورهای خاصی نیاز داشت تا به موقعیت نشتی دست می‌یافتیم.

غریبی با بیان اینکه تجهیزات باید از طریق منابع موجود در سطح کشور جمع آوری می‌شد، افزود: خوشبختانه هم تیم اجرایی کار، هم پیمانکار مجری و هم شناوری که باید به‌عنوان ایستگاه عملیاتی مستقر می‌شد همه از داخل کشور و منطقه بومی تأمین شدند.

وی به تأمین ۱۰۰ درصد کالاهای مورد نیاز در داخل کشور اشاره کرد و گفت: این کار به‌طور ۱۰۰ درصد از توانمندی شرکت‌های داخلی و مجموعه شرکت پایانه نفتی ایران و با همکاری شرکت نفت فلات قاره و سازمان بنادر استان انجام شد.

مدیرعامل شرکت پایانه‌های نفتی ایران در مورد موقعیت خط لوله نیز اظهار کرد: از آنجایی که موقعیت خط لوله در عمق ۱۰ متری قرار داشت، عملیات باید در تاریکی مطلق و همراه با گل و لای توسط تیم غواصی انجام می‌شد که بسیار سخت بود.

غریبی یکی دیگر از سختی‌های کار را برداشتن بتن از روی خط لوله در عمق ۱۰ متری دریا دانست و تصریح کرد: تیم غواصی با وجود سختی کار در طول شبانه‌روز مشغول کار بود و در این مدت به هیچ عنوان کار رها نشده بود.

وی در مورد شناسایی محل نشتی نیز گفت: سرانجام ساعت سه بامداد روز پنج شنبه، ششم مهرماه موقعیت نشتی را شناسایی و محل نشت نفت را مسدود کردیم و هم‌اکنون در حال تعمیرات کامل و کلمپس گذاری هستیم.

مدیرعامل شرکت پایانه‌های نفتی ایران با بیان اینکه با کلمپس گذاری تعمیرات به پایان می‌رسد، افزود: قطعا برنامه‌های زیادی در حوزه نگهداری و تعمیرات خطوط لوله داریم که از بروز رخدادها در آینده جلوگیری شود.

غریبی ضمن قدردانی از پیگیری‌ها و دستورات محسن خجسته‌مهر، مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران گفت: سیاست اصلی شرکت ملی نفت ایران توجه ویژه به مسائل محیط زیستی است و برای ممانعت از گسترش آلودگی و حوادث احتمالی تمامی تدابیر لازم را اتخاذ کرده است.

وی از فرماندار گناوه، شورای شهر، شهردار، مسئولان محیط زیست، اداره بنادر و دریانوردی شهرستان به‌دلیل همکاری، همدلی و تعامل بسیار خوبی که داشتند، قدردانی کرد.

مدیرعامل شرکت پایانه‌های نفتی ایران در پایان با تقدیر از مردم گفت: از مردم شریف گناوه که در مدت یک ماه گذشته تحمل کردند تا ما کار را با دقت، حوصله و با توان خودمان انجام بدهیم، صمیمانه قدردانی می‌کنم.

● شرکت بهره‌برداری نفت و گاز گچساران

استانداردسازی فرودگاه همسو با تقویت تجارت منطقه‌ای

مدیرعامل شرکت بهره‌برداری نفت و گاز گچساران گفت: استانداردسازی و توسعه فرودگاه گچساران همسو با تقویت اقتصاد و تجارت منطقه‌ای، چابکی در اقدام‌های مرتبط با صنعت و رفاه حال مردم، مطالبه بحق کارکنان شرکت بهره‌برداری نفت و گاز گچساران و شهروندان است.

غلامرضا کمالی در دیدار با نعمت‌الله سرلک، مدیرکل دفتر مرکزی حراست سازمان هواپیمایی کشوری با اشاره به نقش فرودگاه گچساران تصریح کرد: فرودگاه شهید امیدبخش افزون بر شهرستان گچساران می‌تواند مکانی برای جابه‌جایی مسافران شهرستان‌های مجاور در استان‌های خوزستان، کهگیلویه و بویراحمد، فارس و بوشهر باشد. وی با اشاره به افتتاح پتروشیمی و سدچم شیر گچساران و قرار گرفتن گچساران به‌عنوان شاهراه جنوبی کشور افزود: با توجه به قرار گرفتن گچساران به‌عنوان منطقه ویژه اقتصادی، این شهرستان ظرفیت‌های لازم برای یک فرودگاه بین‌المللی را نیز دارد. مدیرعامل شرکت بهره‌برداری نفت و گاز گچساران با بیان اینکه بی‌تردید توسعه و تجهیز فرودگاه گچساران به جذب سرمایه کمک خواهد کرد، یادآور شد: هم‌اکنون مجموعه نفت گچساران جلسه‌های متعددی به‌منظور استانداردسازی و تجهیز بهینه فرودگاه برگزار کرده و تصمیم‌های بسیار خوبی اتخاذ شده است تا در عمل این فرودگاه را به فرودگاهی در شأن مردم منطقه تبدیل کنیم. مدیرکل دفتر مرکزی حراست سازمان هواپیمایی کشوری نیز ضمن تشکر از تلاش‌های در حال انجام، توصیه‌های لازم برای افزایش ضریب امنیتی فرودگاه را یادآور شد و برای تحقق ارتقای کیفی فرودگاه اعلام آمادگی کرد.

● شرکت بهره‌برداری نفت و گاز کارون

توزیع ۲ هزار بسته نوشت‌افزار

مدیرعامل شرکت بهره‌برداری نفت و گاز کارون از توزیع ۲ هزار بسته نوشت‌افزار میان دانش‌آموزان روستاهای اطراف تأسیسات این شرکت و مناطق کمتربرخوردار اهواز خبر داد.

حسن شهروئی گفت: همچون سال‌های پیش به‌منظور عمل به مسئولیت اجتماعی صنعت نفت، پیش از بازگشایی مدارس ۲ هزار بسته نوشت‌افزار به همراه کیف توسط شرکت نفت و گاز کارون تهیه و با هماهنگی فرمانداری و بخشداری‌ها میان دانش‌آموزان روستاهای اطراف تأسیسات این شرکت در شهرستان‌های کارون، باوی و بخش‌های غیزانیه، اسماعیلیه، مرکزی، مناطق زرگان، زویبه، علی‌آباد بروال، شیبان و سایر مناطق کمتربرخوردار اهواز توزیع شد. وی با تأکید بر اینکه این شرکت در کنار وظیفه خطیر تولید نفت و گاز، همواره به مسئولیت اجتماعی خود در مناطق شهری و روستایی همجوار تأسیسات اهتمام لازم را داشته است، اظهار کرد: کمک به توسعه فضاهای آموزشی، فرهنگی و مذهبی مانند ساخت و بهسازی ۱۰ مدرسه، احداث و مرمت مساجد و حسینیه‌های روستایی، توزیع آب‌شرب بهداشتی با تانکر، تعمیر و بازسازی منازل مسکونی خانواده‌های نیازمند در مناطق کمتربرخوردار شهری و روستایی، تأمین البسه و وسایل ورزشی و فرهنگی، آماده‌سازی و تسطیح زمین‌های ورزشی روستاهای اطراف تأسیسات، اهدای نهال، مشارکت در جمع آوری نخاله‌های ساختمانی مناطق شهری و دیوارکشی برای زیباسازی منظر شهری و پیشگیری از انباشت نخاله بخشی از خدمات این شرکت به ساکنان حوزه فعالیتش است.

شرکت بهره‌برداری نفت و گاز کارون بزرگ‌ترین تولیدکننده نفت شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب است که در زمینه تولید، فرآورش و انتقال نفت خام و گاز طبیعی، همچنین تولید میعانات گازی فعالیت می‌کند.

● مهندسی و توسعه گاز ایران

احداث مدرسه دخترانه در روستای چابهار

یک باب مدرسه چهارکلاسه دخترانه در روستای دج‌رحمت چابهار به همت شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران احداث شد.

مجید علیپوری، مجری طرح خطوط لوله گاز هفتم و یازدهم سراسری شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران امروز (چهارشنبه، پنجم مهرماه) در آیین گشایش مدرسه چهارکلاسه دخترانه در روستای دج‌رحمت در حوالی چابهار گفت: سال ۱۴۰۱ و در خلال بازدید رضا نوشادی، مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه گاز از پروژه «برانشهر – چابهار»، کلنگ احداث یک باب مدرسه چهارکلاسه در این روستا بر زمین زده شد تا فضای استاندارد آموزشی با امکانات لازم برای تحصیل دانش‌آموزان روستاهای منطقه مهیا شود.

وی ادامه داد: بلافاصله پس از کلنگ‌زنی، با همت شرکت جهاد نصر کرمان که در اجرای پروژه‌های متعددی در این خطه با شرکت ملی گاز ایران همکاری داشته و دارند، ساخت مدرسه آغاز و با تلاش دست اندرکاران عملیات احداث ظرف چند ماه تکمیل و این بنا امروز به‌طور رسمی افتتاح می‌شود تا فرزندان نازنین دج‌رحمت و روستاهای آن حوالی بتوانند با تحصیل در این ساختمان زیبا، آماده ترسیم آینده‌ای روشن برای دیارشان شوند.

به گفته این مقام مسئول، با توجه به آب و هوای نسبتاً مساعد چابهار و نزدیک بودن روستاهای مجاور به یکدیگر، دانش‌آموزان چند روستا می‌توانند از امکانات این مدرسه استفاده کنند.

● شرکت ملی نفت ایران

حمایت نفت از ایمن‌سازی هوتگ‌ها و آبگیرها در سیستان و بلوچستان

مدیریت نظارت بر طرح‌های عمرانی مناطق نفت‌خیز به نمایندگی از شرکت ملی نفت ایران بر اساس تفاهم‌نامه با بنیاد مسکن انقلاب اسلامی، ایمن‌سازی هوتگ‌های ۴۴ روستا در جنوب استان سیستان و بلوچستان را در حال اجرا دارد.

اعتبار پروژه ایمن‌سازی و مرمت هوتگ‌ها و آبگیرها در سال ۱۴۰۱ بالغ بر ۲۶.۵ میلیارد تومان بود و در آن ساخت و بهسازی، تسطیح و پر کردن هوتگ، فنس‌کشی، زیرسازی آسفالت، پلکان ایجاد دسترسی و آبشخور در نظر گرفته شد.

هوتگ‌ها در شهرستان‌های دشتیاری و چابهار (۴۴ روستا) مشمول این طرح هستند. ساماندهی هوتگ‌ها با استفاده از تجربه ریش‌سفیدان و افراد بومی در روستاها می‌تواند در آینده‌ای نه‌چندان دور روستاها را از خشکسالی و کمبود آب رهایی بخشد و مانع بروز برخی مشکلات شود. این اقدام بر جمعیت روستایی بیش از ۲۳ هزار نفری در جنوب استان تأثیر گذار بوده است. این پروژه هم اکنون در دست اجراست و پیشرفت فیزیکی قابل‌قبولی دارد.

هوتگ یا هوتک نام گودال مصنوعی یا طبیعی نسبتاً بزرگی است که آب حاصل از بارندگی‌ها در آن هدایت و جمع آوری می‌شود و در طول سال به مصارف کشاورزی و آشامیدنی انسان و حیوانات اهلی و وحشی می‌رسد. این سامانه سنتی برای مهار، کنترل و بهره‌برداری از سیلاب و به‌عنوان یکی از راه‌های متداول تأمین آب محسوب می‌شود.

هوتگ‌ها عمر مفید بسیار بالایی دارند و با هزینه پایین ساخته می‌شوند و این حمایت شرکت ملی نفت ایران تأثیر ارزنده‌ای بر حفظ، احیا و ترویج این روش سنتی و بهره‌برداری از سیلاب خواهد داشت. در واقع هر هوتگ را می‌توان طرحی از طرح‌های آبخیزداری عنوان کرد که قابلیت و نقش مهمی در جمع آوری آب دارند و از آن به‌عنوان یکی از راه‌های مواجهه با کمبود و محدودیت منابع آب در نتیجه توسعه روستایی منطقه یاد می‌شود.

طبق نظرسنجی انجام‌شده از اهالی منطقه می‌توان گفت سامان‌دهی و برنامه‌ریزی مناسب برای هوتگ‌ها از نیازهای ضروری منطقه است، زیرا در این صورت می‌توان از بروز حوادثی نظیر غرق‌شدگی کودکان و احشام جلوگیری کرد.

از آثار مثبت این طرح می‌توان به مواردی مانند کاهش مرگ‌ومیر، حفظ، احیای روستاها، افزایش جمع آوری آب و تأمین آب آشامیدنی مردم روستا و احشام، جلوگیری از خشکسالی، کنترل و بهره‌برداری از سیلاب، ایمن‌سازی و رفع نقاط حادثه‌خیز و زیباسازی فضای روستایی اشاره کرد.

● شرکت منطقه ویژه اقتصادی لاوان

توسعه و تنوع محصولات با اجرای طرح جامع

مدیرعامل شرکت منطقه ویژه اقتصادی لاوان گفت: با تصویب طرح جامع منطقه ویژه اقتصادی لاوان از سوی هیئت وزیران و ابلاغ آن از جانب معاون اول رئیس جمهوری، تنوع‌بخشی فعالیت‌ها و توسعه صنایع با ارزش افزوده و تولیدات با فناوری پیشرفته (های تک) فراهم می‌شود. یعقوبعلی طالبی با اشاره به اینکه بر اساس الزامات قانونی و از اسفندماه سال ۱۳۹۷ تدوین طرح جامع منطقه ویژه اقتصادی لاوان در دستور کار قرار گرفت، افزود: پس از برگزاری نشست‌های پرشمار کارشناسی و مدیریتی، تصویب هیئت مدیره شرکت ملی نفت ایران، دریافت مجوزهای محیط زیستی، تأییدیه شورای پژوهشی و کارگروه تخصصی شورای عالی مناطق آزاد تجاری – صنعتی و ویژه اقتصادی به تصویب هیئت وزیران رسید. وی با اشاره به اینکه تنوع‌بخشی به فعالیت‌ها و تمرکز بر توسعه صنایع با ارزش افزوده و تولیدات با فناوری پیشرفته (های تک) یکی از راهبردهای توسعه لاوان است، اظهار داشت: وجود ظرفیت‌های مختلف در زمینه توسعه پالایشگاه، فرآوری محصولات نهایی پتروشیمی، صنایع خدمات دریایی، انرژی و بانکرینگ، تولید انرژی‌های نو، صنایع کوچک‌مقیاس و محلی، صنایع تبدیلی وابسته به صید و صیادی، توسعه حمل‌ونقل دریایی، توسعه خدمات لجستیک صنعتی و دریایی، گردشگری و بوم‌گردی در منطقه ویژه اقتصادی لاوان، زمینه فعال‌سازی جامعه محلی، جذب سرمایه و نیروی کار محلی ساکن جزیره و مناطق اطراف را فراهم می‌کند.

مدیرعامل شرکت منطقه ویژه اقتصادی لاوان در رابطه با مزایا و فرصت‌های سرمایه‌گذاری و موقعیت راهبردی جزیره لاوان تصریح کرد: شرایط راهبردی جزیره لاوان، وجود میدان‌های نفت و گاز دریایی، وجود یک میدان مستقل گازی در لاوان، فعالیت‌های بهره‌برداری و پالایشی از پنج دهه گذشته، موقعیت برجسته ارتباطی با استان‌های جنوبی، دسترسی آسان به آبراه‌های بین‌المللی و کشورهای حاشیه جنوبی خلیج فارس، از جمله مزیت‌های سرمایه‌گذاری در جزیره لاوان است و با ابلاغ طرح جامع، فرآیندهای اجرایی در قالب طرح تفصیلی به‌منظور تسهیل حضور سرمایه‌گذاران، سرعت بیشتری خواهد یافت.

● شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب

برگزاری نخستین نشست شورای راهبردی مدیریت موزه‌ها و اسناد تاریخی

نخستین نشست شورای راهبردی مدیریت موزه‌ها و اسناد تاریخی شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب برگزار شد. نشست شورای راهبردی مدیریت موزه‌ها و اسناد تاریخی شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب با حضور علیرضا دانشی، مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب، سعید آتشبار، مدیر موزه‌های شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب، مدیران عامل شرکت‌های نفت و گاز گچساران و مسجد سلیمان و جمعی از مدیران عالی مناطق نفت‌خیز جنوب برگزار شد. در این نشست، علیرضا دانشی ضمن گرامیداشت هفته دفاع مقدس و هفته وحدت، حفاظت از تاریخ صنعت نفت را مهم بیان کرد و گفت: خوشبختانه با همت و تلاش کارکنان صنعت نفت، به ۱۰۰ درصد برنامه تولیدی خود که از سوی دولت و وزارت نفت ابلاغ می‌شود، دست یافتیم. وی افزود: وظیفه صنعتی و تولیدی خود را با قدرت تمام انجام داده و براساس برنامه تا دو یا سه سال آینده می‌توانیم همه کمبودها و نواقص صنعتی در زمینه تجهیزات و امکانات را رفع کنیم و شاهد آثار شگرفی در صنعت باشیم. مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب، وظیفه خود در مقابل آیندگان را بسیار مهم خواند و اظهار کرد: متأسفانه تاکنون تاریخ صحیحی از صنعت نفت جنوب به‌خصوص حماسه کارکنان نفت در دوران دفاع مقدس ثبت و منتشر نشده است. دانشی ادامه داد: همچنان که نسبت به برنامه کنونی خود وظیفه داریم، نسبت به آیندگان نیز وظیفه داریم و وظیفه ما حفظ و نگهداری از داشته‌ها و درواقع حفاظت از هویت صنعت نفت است. وی بر استفاده از تجربه دیگران در حفاظت از تاریخ صنعت تأکید کرد و گفت: در تمام کشورهای دنیا به‌خصوص کشورهای دارای قدمت صنعتی، نسبت به حفظ آثار و اسناد تاریخی بسیار توجه شده است که می‌توان با سرمشق گرفتن از تجربه‌های آنها برای پاسداشت ارزش‌های تاریخی استفاده کرد. در ادامه این نشست حسین شاملی، مدیر مرکز اسناد و موزه‌های صنعت نفت، ضمن تقدیر از توجه مدیریت مناطق نفت‌خیز جنوب به تاریخ نفت گفت: رویکرد استفاده صرف از ساختمان‌های میراثی برای موزه در بسیاری از کشورها منسوخ شده است و امروزه موزه‌ها را در کنار صنعت فعال برای نمایش پیشرفت و شرایط حال و گذشته قرار می‌دهند. شاملی افزود: رویکرد مناطق نفت‌خیز جنوب در حفاظت و نگهداری از آثار تاریخی صنعت بسیار ارزشمند است و این رویکرد سبب کاهش تمرکز از تهران به شهرهای صنعتی خواهد شد.

وی ضمن اعلام حمایت از اقدام‌ها برای موزه نفت اظهار کرد: حفاظت از آثار و اسناد تاریخی افزون بر اینکه فرصت‌های جدیدی برای درآمدزایی و اشتغال‌زایی ایجاد می‌کند، در بسیاری از موارد و اختلاف‌ها همچون موضوع میدان گازی آرش می‌تواند راهگشا باشند و از ایجاد اختلاف‌های سنگین با همسایگان جلوگیری کند. مدیر مرکز اسناد و موزه‌های صنعت نفت با بیان اینکه ۲۵ میلیون سند تاریخی هم‌اکنون در دسترس صنعت نفت است، گفت: فرآیند دیجیتال‌سازی اسناد آغاز شده است و هم‌اکنون حدود یک میلیون سند از حالت کاغذی به حالت دیجیتالی برای افزایش طول عمر و دسترسی راحت برای مخاطبان تهیه شده است. در ادامه غلامرضا کمالی، مدیرعامل شرکت نفت و گاز گچساران با ارائه گزارشی از فرآیند احداث موزه نفت گچساران گفت: زمینه و مقدمات لازم برای احداث موزه گچساران انجام شده است و در این زمینه آثار و تجهیزاتی تاریخی نیز در حال انتقال به محل موزه است و به‌زودی شاهد خبرهای خوشی در این زمینه خواهیم بود. کمالی افزود: موضوع موزه نفت از سوی افراد مختلفی در گذشته بیان شده است، اما متأسفانه شاهد هم‌افزایی لازم و همت جمعی برای این موضوع نیستیم. وی توجه مدیران فعلی به موضوع تاریخ و موزه نفت را قابل تحسین خواند و گفت: این اقدام نیازمند یک همت گروهی از سوی همه مدیریت‌ها از جمله منابع انسانی، مالی و دیگر مدیران عالی است تا بتوان تصمیم جمعی گرفت. علیرضا هیهاوند، مدیرعامل شرکت نفت و گاز مسجد سلیمان، در ادامه با اشاره به آمیخته شدن تاریخ نفت با فرهنگ مردم مسجدسلیمان گفت: با اینکه بسیاری از مردم مسجدسلیمان از خانواده نفت نیستند، اما هنوز در میان بسیاری از مردم، واژه‌های و اصطلاحات صنعتی رایج است و این نشانه انس و به‌هم‌پیوستگی فرهنگ مردم مسجدسلیمان با فرهنگ صنعت نفت است. هیهاوند با ارائه گزارشی از آخرین اقدام‌ها به‌منظور توسعه موزه نفت مسجدسلیمان گفت: با تأکیدات مدیریت عالی نفت جنوب، تلاش‌های خوبی به‌منظور توسعه موزه نفت انجام و در این زمینه مناقصات مختلفی برگزار شده است و در برنامه کاری خود داریم به کمک بخش خصوصی، بتوانیم توسعه موزه را تسریع کنیم. وی تأمین منابع مالی مناسب از مرکز را لازم دانست و اظهار کرد: صنعت موزه یک سرمایه‌گذاری است و در این زمینه انتظار داریم که با کمک و مساعدت تهران و مناطق نفت‌خیز جنوب، بتوان منابع مالی مورد نیاز را تأمین کنیم. سعید آتشبار، مدیر موزه‌های شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب نیز در این نشست با ارائه گزارشی از عملکرد مدیریت موزه‌های نفت جنوب در یک سال گذشته، بر تشکیل ساختار نظام‌مند در مدیریت موزه‌های نفت جنوب تأکید کرد و گفت: با تأکید مدیریت موزه‌ها و اسناد وزارت نفت، همچنین مدیرعامل، مبنی بر حفاظت از تاریخ نفت جنوب، اقدام‌هایی در زمینه تشکیل یک ساختار منظم برای نگهداری و حفاظت از آثار تاریخی صنعت نفت انجام شده است.

آتشبار افزود: مسجدسلیمان به‌عنوان شهری که نخستین اکتشاف نفت ایران در آن انجام شده، شایسته است موزه‌ای با عظمت داشته باشد و با برنامه‌ریزی انجام‌شده پروژه تکمیل آن در دست اقدام است، اما دیگر شهرهای نفت‌خیز ما نیز در زمینه صنعتی دارای تاریخی پرافتخار هستند که توجه ما بر تشکیل موزه در همه شهرهای نفتی است. وی غافل نبودن از تاریخ تمام مناطق نفتی را مهم دانست و اظهار کرد: با مذاکرات انجام‌شده، تشکیل موزه در همه شرکت‌های تابع در اولویت کاری ما قرار گرفته است و در بازدیدهای انجام‌شده نقاط ضعف، مشکلات و مناطق مستعد برای ایجاد موزه نفت بررسی شده‌اند.

● پژوهشگاه صنعت نفت

برگزاری نشست مشترک با موضوع مدیریت دانش

دومین نشست مشترک پژوهشگاه صنعت نفت و شرکت نفت مناطق مرکزی با موضوع مدیریت دانش برگزار شد.

در این نشست مشترک به چگونگی استقرار مدیریت دانش در پژوهشگاه و ارائه درس‌آموخته‌های حاصله در سه فاز و موضوع‌هایی مانند شناخت سازمان، استقرار فرآیندهای مدیریت دانش، ایجاد بستر مناسب و پایش و بهبود پرداخته شد.

در ادامه نشست مشترک با موضوع مدیریت دانش، درباره همکاری پژوهشگاه صنعت نفت با شرکت نفت مناطق مرکزی ایران به‌عنوان مشاور و ناظر در انجام فرآیند تجمیع دانش برای بعضی پروژه‌ها به‌عنوان پایلوت بحث و تبادل نظر شد. بر پایه این گزارش همکاری پژوهشگاه صنعت نفت در برگزاری دوره‌های آموزشی مرتبط با مباحث مدیریت دانش، دعوت از نماینده مدیریت دانش پژوهشگاه در نشست‌های کارگروه مدیریت دانش شرکت نفت مناطق از مباحث مطرح‌شده در این نشست دوجانبه بود.

● شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران

انتقال ۱۶ میلیارد لیتر انواع فرآورده با خطوط لوله جنوب شرق

منطقه جنوب شرق شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت پارسال، ۱۶ میلیارد لیتر انواع فراورده‌های نفتی را به چهار استان کشور منتقل کرده‌است. علی اعرابی، معاون عملیاتی منطقه جنوب شرق شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت با اشاره به آمار پارسال فراورده‌های نفتی ارسالی منطقه گفت: پارسال بیش از ۱۵ میلیارد و ۹۶۳ میلیون و ۶۴۴ هزار انواع مختلف فراورده‌های نفتی شامل بنزین سوپر، بنزین معمولی، نفت سفید و نفت‌گاز به مراکز انتقال نفت رفسنجان، یزد، اصفهان، تأسیسات نفتی سیرجان و تأسیسات انتهایی شهیدسلیمانی کرمان، انبار شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی کرمان و نیروگاه‌های ترکیبی کرمان و یزد، خطوط کاشان – ری و ۱۶ اینچ معکوس واقع در حوزه استحفاظی منطقه در استان‌های کرمان، یزد، اصفهان و تهران منتقل شده که معادل تقریبا ۷.۵ میلیارد تن کیلومتر است. وی درباره آمار آزمایشگاه کنترل کیفیت منطقه در سال ۱۴۰۱ افزود: در مجموع تعداد آزمایش‌های انجام‌شده به حدود ۲۲ هزار مورد رسید که نسبت به سال قبل، رشدی ۳۴ درصدی را نشان می‌دهد و این از رصد، پایش و ارزیابی مداوم و کنترل کیفی همیشگی فرآورده‌ها توسط همکاران حکایت دارد که موجب آلوده نبودن و کیفیت بالای فراورده‌های ارسالی شده است. وی تأکید کرد: حجم بالای انتقال فراورده‌های نفتی توسط منطقه جنوب شرق شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت مرهون تلاش بی‌وقفه همکاران منطقه برای تأمین نیاز کشور به فراورده‌های نفتی و تأمین سوخت مورد نیاز هموطنان است.

● وزارت نفت

دیدار دستیار وزیر نفت با خانواده شهدای گزینش وزارت نفت

دستیار وزیر و دبیر هیئت مرکزی گزینش وزارت نفت به دیدار مادر گرامی شهید محمدحسین ملکی و برادر ارجمند شهید محمدتقی قدوسی رفت. مجید امیدی شهرکی در حاشیه دیدار با مادر گرامی شهید محمدحسین ملکی (محقق هیئت مرکزی) و برادر ارجمند شهید محمدتقی قدوسی (محقق هیئت مرکزی) که با حضور مشاور دبیر، رئیس دبیرخانه و تعدادی از کارکنان هیئت مرکزی گزینش همراه بود، گفت: همه ما مدیون و مرهون ایثارگری و مجاهدت‌های بی‌دریغ شهدا هستیم. از مادر شهید محمدحسین ملکی (محقق هیئت مرکزی) برای همه همکاران این شهید بزرگوار در مجموعه گزینش وزارت نفت تقاضای دعای خیر و توفیق می‌کنم. در دیدار با برادر گرانقدر شهید قدوسی از جانبازان هشت سال دفاع مقدس ضمن ادای احترام به مقام شامخ جانبازان سرافراز دفاع مقدس یک نسخه از وصیت‌نامه این شهید از سوی ایشان به هیئت مرکزی گزینش اهدا شد. در این دیدار ضمن گرامیداشت یاد و خاطره شهدای والامقام دفاع مقدس، با ارزش‌ها و آرمان‌های شهدا و خانواده معزز ایشان تجدید بیعت شد.

● شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب

نشست تخصصی توسعه فناوری در نفت به میزبانی دانشگاه مازندران

نشست تخصصی توسعه فناوری در صنعت نفت و گاز به میزبانی دانشگاه علم و فناوری مازندران با پیگیری بسیج اساتید و دانشجویی دانشگاه‌های استان مازندران و این دانشگاه برگزار شد. این نشست یک‌روزه با حضور محمد گلستان‌باغ، رئیس پژوهش و فناوری شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب، احمدرضا ربانی، رئیس دانشگاه علم و فناوری مازندران، معاونان، مدیران و اعضای هیئت علمی مرتبط با حوزه نفت و گاز دانشگاه‌های استان، برخی نمایندگان شرکت‌های دانش‌بنیان حوزه نفت و گاز و مدیران صنایع مرتبط منطقه به‌ویژه شرکت‌های نفت خزر و کشتی‌سازی ایران صدرا برگزار شد.

در این نشست ربانی به پیوند عمیق صنعت نفت با دانشگاه‌های کشور اشاره کرد و افزود: به‌رغم توسعه ارتباط دانشگاه‌های سطح کشور با صنعت نفت، دانشگاه‌های استان مازندران در انجام پروژه‌های مورد نیاز صنعت، فعالیت چندانی نداشتند: از این رو امیدواریم این جلسه سبب شناسایی ظرفیت‌های علمی دانشگاه‌های استان و ایجاد زمینه هم‌افزایی و شبکه دانشگاهی و متخصصان استان برای انجام پروژه‌های کلان نفت و گاز شود. وی با اشاره به اینکه دانشگاه علم و فناوری مازندران پیشگام این عرصه خواهد بود، ادامه داد: آغاز پروژه ساخت نخستین مرکز تحقیقات نفت و گاز در سطح دانشگاه‌های استان مازندران، اخذ مجوزهای لازم به‌منظور افزودن رشته‌های مرتبط با این حوزه و به‌کارگیری استادان متخصص و حضور مدیران ارشد صنعت نفت در این مرکز علمی نشان از آغاز گامی بزرگ برای تعمیق روابط دانشگاه با صنعت نفت در سطح استان مازندران است.

رئیس دانشگاه علم و فناوری مازندران با اشاره به ذخایر عظیم نفت و گاز در کشور و جایگاه منحصربه‌فرد ایران در منطقه و جهان تأکید کرد: حوضه دریای خزر از مواهب سرشار نفتی و گازی برخوردار است و با توجه به ظرفیت‌های علمی و پژوهشی موجود در دانشگاه علم و فناوری مازندران، امکان توسعه هرچه بیشتر همکاری‌های تحقیقاتی و پژوهشی با صنعت نفت کشور وجود دارد.

در ادامه این نشست تخصصی نمایندگان دانشگاه‌های استان و مدیران صنایع منطقه، ضمن معرفی توانمندی‌ها و ظرفیت‌های موجود، به ارائه پیشنهادهای پژوهشی و طرح پرسش‌های خود در رابطه با توسعه همکاری‌های پژوهشی پرداختند. در بخش دوم این نشست، گلستان‌باغ با ابراز تأسف از همکاری‌های کم‌رنگ دانشگاه‌های شمال کشور با شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب به‌رغم همکاری‌های مشترک دانشگاه‌های بزرگ کشور با این شرکت افزود: امیدواریم این نشست سرآغاز همکاری‌های بیشتر دانشگاه‌های استان مازندران با صنعت نفت باشد.

وی ضمن پاسخ به پرسش‌های تخصصی نمایندگان دانشگاه‌ها و صنایع منطقه در موضوع همکاری‌های مشترک، به راه‌های ارتباط با این شرکت در حوزه‌های پژوهشی اعم از موضوعات سخت‌افزاری و نرم‌افزاری پرداخت.

در پایان این نشست، ضمن امضای تفاهم‌نامه همکاری مشترک پژوهشی و آموزشی، دفتر نمایندگی شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب در دانشگاه علم و فناوری مازندران افتتاح شد.

امضای تفاهم نامه همکاری با پارک علم و فناوری مازندران

پارک علم و فناوری مازندران و شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب به‌منظور دستیابی به اهداف مندرج در سند چشم‌انداز، برنامه ششم توسعه کشور و گام دوم انقلاب اسلامی تفاهم‌نامه دوجانبه‌ای امضا کردند. این تفاهم‌نامه با هدف بهره‌مندی از توانمندی‌ها و ظرفیت‌های موجود، تقویت و توسعه همکاری‌ها با هدف دسترسی و به‌کارگیری دانش فنی و فناوری روز آمد در اجرای طرح‌های پژوهشی، مطالعاتی، توسعه‌ای، کاربردی، مشاوره‌ای و آموزشی در مسائل مرتبط با نیازهای شرکت به‌منظور دستیابی به دانش مربوطه و فناوری‌های مورد نیاز شرکت به امضای محمد گلستان‌باغ، مدیر پژوهش و فناوری شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب و قربانعلی نعمت‌زاده، رئیس پارک علم و فناوری مازندران رسید. همچنین دفتر نمایندگی شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب با هدف توسعه همکاری‌های پژوهشی و فناوری دانشگاه‌های سطح استان مازندران با این شرکت در دانشگاه علم و فناوری مازندران افتتاح شد.

● مجتمع گاز پارس جنوبی

آمادگی برای تامین پایدار گاز در فصل سرد

مدیرعامل مجتمع گاز پارس جنوبی از آمادگی کامل پالایشگاه‌های این مجموعه برای ورود به فصل سرد و تأمین پایدار گاز خبر داد. احمد باهوش در نشست تولید گاز که روز دوشنبه (سوم مهرماه) برگزار شد، گفت: پالایشگاه‌های سیزده‌گانه این مجموعه با برنامه‌ریزی کامل و با رفع کامل نواقص و آمادگی ۱۰۰ درصدی به روزهای سرد سال نزدیک می‌شوند. وی افزود: عملیات تعمیرات اساسی در همه پالایشگاه‌های پارس جنوبی با کیفیت مطلوب به روزهای پایانی خود نزدیک می‌شود و با نوآوری و اقدام‌های نو، تولید پایدار و حداکثری گاز را در اولویت قرار خواهیم داد. مدیرعامل مجتمع گاز پارس جنوبی با اشاره به سه پروژه کلان در این مجموعه تصریح کرد: سه پروژه کلان و در حال اجرا شامل وضع توربین‌های پالایشگاهی، پروژه جمع‌آوری گازهای مشعل و تعمیرات خط ۱۵ و ۱۶ دریایی خوشبختانه روندی رو به رشد داشته و امیدواریم همه کارها در این مجموعه بزرگ با همدلی و کار گروهی مسیر پیشرفت را طی کنند. باهوش گفت: در ماه‌های پیش رو باید زمان را مدیریت کنیم و کارها باید در همه حوزهای عملیاتی به‌طور دقیق، بدون هیچ‌گونه خطا و اشتباهی انجام شود.

● شرکت پالایش نفت لاوان

بازسازی نازل کف‌ساز آتش‌نشانی

کارکنان واحد آتش‌نشانی شرکت پالایش نفت لاوان موفق به طراحی و ساخت مجدد قطعه چرخش سیال نازل کف‌ساز آتش‌نشانی شدند.

محمدعلی اخباری، مدیرعامل این شرکت با تحسین اقدام‌های همکاران آتش‌نشانی در دمونتاژ، طراحی و ساخت مجدد قطعه چرخش سیال نازل کف‌ساز (Foam Canon) گفت: پیگیری و تلاش راز موفقیت است و اساسا اعتماد به توان نیروهای داخلی دستاوردهای خوبی برای کشور به همراه می‌آورد.

وی کسب آمادگی لازم برای مقابله با حوادث و پیشامدهای متفاوت در شرایط حساس را مهم ارزیابی کرد و افزود: تنها راه مقابله با تحریم‌های ناجوانمردانه، اعتماد و اتکا به متخصصان داخلی است و شرکت پالایش نفت لاوان این افتخار را دارد که با در اختیار داشتن متخصصان مجرب، همواره در جهت خوداتکایی تلاش مضاعفی داشته و این مهم حاصل همدلی و همکاری گروهی بین مدیران و کارکنان عزیز بوده است.

ایرج گشمردی، رئیس بهداشت، ایمنی و محیط زیست (HSE) پالایشگاه نفت لاوان نیز بازسازی نازل فوم کانون در شرایط سخت تحریم را نشان‌دهنده خودکفایی و اتکا به دانش و توان نیروهای متخصص داخلی برشمرد و گفت: تجهیزات حساس در شرایط بحرانی از اهمیت خاصی برخوردار می‌شوند و با توجه به اینکه تهیه فوم متناسب با حجم حریق و استفاده از آن در زمان طلایی اطفای آتش‌های بزرگ نفتی، موجب جلوگیری از گسترش حادثه و بروز فجایع می‌شود، بنابراین تعمیر و آماده به کار بودن این نازل سبب افزایش ضریب اطمینان شرکت در شرایط مذکور شده است.

عکس تاریخی

نسخه‌ای از یک قرارداد پیمانکاری با شرکت نفت ایران و انگلیس

شیء تاریخی

مبدل حرارتی

روند تکامل مبدل‌های حرارتی یک داستان ۱۵۰ ساله است و نخستین ثبت اختراع با این عنوان به اواخر قرن نوزدهم بازمی‌گردد. در سال ۱۲۵۷ نخستین مبدل حرارتی صفحه‌ای از سوی آلبرت دریک در آلمان به ثبت رسیده است.

طراحی‌های ابتدایی مبدل‌های حرارتی پوسته و لوله در طول دهه اول ۱۳۰۰ با توجه به کاربردهای مورد نیاز در صنعت نفت تولید شدند. در این زمان بکارگیری مبدل‌های حرارتی در گرم‌کننده‌ها، سردکننده‌ها، جوشاننده‌ها و تبخیرکننده‌های پالایشگاه‌های نفت خام آغاز شد.

درسال ۱۲۷۹ سیستم سردکننده‌ی مداربسته هوا ساخته شد و اوتوهاپل باهمکاری «لودویک پرندتل» آغازگران این فناوری بودند. نمونه‌ای از این مبدل حرارتی پوسته و لوله هم‌اکنون در کارگاه لوله کشی موزه کارآموزان موجود است.

قدمت آموزشگاه حرفه‌ای آبادان به سال ۱۳۱۲ خورشیدی (۱۹۳۳میلادی) برمی‌گردد. این آموزشگاه پس ازمرمت و بازیابی اسناد مربوط به آن، به‌عنوان دومین موزه صنعت نفت شناخته می‌شود.

تلمبه‌خانه دارخوین

دیروز امروز فردا

مشعل | دارخوین در آغازین سال کشف نفت، نام دهی بود از قماش دهات حاشیه شرقی کارون، در ۶-۷ فرسخی جزیره عبادان که جویبار زندگی در آن به کندی جاری بود. آن گونه که از این بیت و ادبیات فولکلور منطقه استنباط می‌شود، نام دارخوین ابتدا «دورخوین» بوده است. واژه دور در عربی به معنای چند اتاقک کوچک و به نوعی اسم مصغر «دار» است که گویای وضعیت کلی این آبادی قبل از ظهور نفت است.

اوایل قرن هیدروکربور، هنگامی که غرش لوکوموتیو نفت در ایران، خواب آرام و رازآلود سنت را به بیداری پر اضطراب مدرنیته بدل و نفت راه خود را از کوره راه‌های گچی مسجد سلیمان به سوی دهانه خلیج فارس در مصب اروند باز کرد، این روستای عرب نشین حاشیه رود بزرگ، نیز سرنوشتی دگرگونه یافت.

ساخت و تجهیز تلمبه‌خانه

طی دو سال تجهیزات و دیگ‌های بخار، بویلرها و تلمبه‌های عظیم الجثه ساخت منچستر بادوبه‌ها (نوعی شناور) و کشتی‌های رودخانه پیما به این ده کوچک ساحلی منتقل و سرجای خود قرار گرفت. آنگاه کارگران و معماران هندی و ایرانی گرداگرد پمپ‌ها و توربین‌های بزرگ بخار، با استفاده از آجرهای لندنی منقش به مارک دوگال (DOUGAL) چند عمارت بلند برآورده و دفاتر و کارگاه‌ها را نیز در آنها مستقر ساختند.

دوردیف پیش، گرمکن نفت در مسیر پمپ‌ها قرار دادند تا با سبک‌سازی نفت در سرمای زمستان، بر شتاب سیال بیفزاید. بررسی تاریخ درج شده روی پمپ‌ها و تجهیزات نصب شده در دارخوین نشان می‌دهد که تکمیل تلمبه خانه و عملیاتی کردن آن متناسب با افزایش ظرفیت پالایشگاه، بتدریج در محدوده زمانی ۱۹۱۵ تا ۱۹۳۰ انجام شده است.

یک نقش برجسته سیمانی برپیشانی یکی از تلمبه خانه‌ها، سال ۱۹۳۰ را نشان می‌دهد که اگر این عدد، تاریخ تکمیل ساختمان تلمبه‌خانه باشد، اجرای طرح‌های توسعه دارخوین افزون بر ۱۰ سال به طول انجامیده است.

ایجاد امکانات رفاهی نیز سیری تدریجی داشت و یکباره صورت نگرفت بلکه به تناسب توسعه تلمبه خانه و افزایش نیروهای شاغل، یک مجموعه مسکونی شامل چهار «لین» (مسیر) کارگری سه و چهار اتاقه و یک لین کارمندی با ۲۰ واحد مسکونی از تایپ یا نوع W5 دایر شد که بعدها با افول نفت به سازمان آب و برق واگذار شد. دارخوین دارای باشگاه‌های کارمندی و کارگری، یک مدرسه ۶ کلاسه به نام بهزاد، یک واحد بهداری و یک پاسگاه انتظامی بود که ساختار منظم شهری آن را شکل می‌داد. خانه‌ها در ۴۰-۵۰ متری رودخانه بنا شده و یک خانه باغ مجلل نیز ساخته شد که به «بنگله» یا باغ رییس معروف شد که در اوایل دهه ۱۳۵۰ محل اقامت و استقرار رجال سیاسی و مقامات ارشد بود.

بدل شدن به یک شهرک صنعتی

سینمای دارخوین هفته‌ای دوبار فیلم نمایش می‌داد و مثل سایر سینماهای نفت دارای دو سالن زمستانه و تابستانه بود که پشت به پشت هم قرار داشتند. با ایجاد امکانات زندگی و استقرار کارگران و کارمندان، حرکت و تکاپوی زندگی نیز در آن سرعت گرفت و خیلی زود این ده متکی به ماهی و کشت دیم، به شهرکی صنعتی بدل شد که غرش موتورها و تلمبه‌ها و منظره دودکش‌های بلند آن همه نگاه‌ها را به خود معطوف می‌ساخت.

خیابان‌ها و کوچه باغ‌های محدود اما منظم، سرویس‌های رفت و برگشت به کوت عبداله و اهواز، ساختمان‌های بلند آجری تلمبه خانه که آمیزه‌ای بود از سبک معماری قرن نوزده انگلستان، اواخر قاجار و اوایل پهلوی، چه بسا خارجی‌ها را به یاد کارخانه‌های بزرگ شهر منچستر می‌انداخت.

دارخوین آخرین تلمبه خانه سر راه خط لوله نفت آبادان بود؛ قبل از آن کوت عبداله قرار داشت و قبل تر از آن نیز ایستگاه ملاثانی، اینها به تقویت فشار نقطه به نقطه نفت سامان می‌دادند. کوت عبداله به سبب وجود یک تلمبه خانه مشابه وهم به علت نزدیکی به اهواز، یکی از مراکز مهم استقرار و پشتیبانی شرکت نفت بود و نقش مرکزیت تلمبه‌خانه‌ها را داشت؛ یک فرودگاه کوچک، یک کارخانه تولید آجر و از همه مهم تر ایستگاه تولید نیروی برق (پاور استیشن) که مناطق شرکتی کارون، نیوسایت و خرمکوشک را روشنی می‌بخشید، در آن مستقر بود.

باری، فرایند پمپاژ نفت از تلمبه خانه دارخوین ادامه داشت تا اینکه در اوایل دهه ۱۳۵۰ تولید نفت از میدان اهواز به شکلی خیره کننده افزایش یافت و کشیدن خط لوله جدید اهواز-آبادان، کل نیاز پالایشگاه را به نفت خام مرتفع ساخت و نفت مسجدسلیمان از طریق خط صادراتی به خارک ارسال شد؛ از این تاریخ تلمبه خانه‌های چهارگانه اهمیت خود را از دست دادند.

دارخوین اکنون

دارخوین به شکل امروزی شهری است تابع بخش مرکزی شادگان که با ادغام سه روستای بزرگ آل بوبالد، دارخوین و یوخان (علی بن الحسین) هویتی تازه یافته است؛ این شهر که از شمال به اهواز و روستای دابوهیه و از جنوب به آبادان و روستای سلمانه و از مشرق به شادگان روستای سراخیه و از مغرب به طرف رودخانه کارون محدود می‌شود، تا نقطه صفر مرزی کم و بیش ۲۵ کیلومتر فاصله دارد.

قرارداشتن در مسیر اصلی ارتباط شمال به جنوب کشور، وجود چاه‌های متعدد نفت، بقایای نیروگاه اتمی، قدیمی‌ترین تلمبه خانه نفت خاورمیانه، رودخانه کارون، نخلستان‌ها و فاصله کمتر از ۲۵ کیلومتری تا مرز ایران و عراق، از جمله ویژگی‌های دارخوین است.

دارخوین در زمان حصر آبادان، به خط مقدم جبهه بدل شده و بعد از شکست حصر آبادان نیز مقر تدارکات عملیات بود. این منطقه در دوران جنگ با مقاومت شگفت انگیز خود در برابر دشمن، شاهد صحنه‌های حماسه و ایثار کم نظیری بوده است. تلمبه خانه دارخوین در دوران جنگ به عنوان قرارگاه و پادگان مورد استفاده قرار گرفت. آثار توپ و ترکش از یک سو و برخی دیوار نوشته‌ها و یادگارهای به جا مانده دوران دفاع مقدس در جای جای ساختمان‌های کهن سال تلمبه خانه، لحظه‌های دلتنگی و دلهره آور جنگ را به انسان منتقل می‌کنند. پس از جنگ با توجه به جاذبه‌های فیزیکی و ظاهری سایت، ساختمان‌ها و دودکش‌های مرتفع، بارها از این محوطه به عنوان لوکیشن فیلم‌های مرتبط با دفاع مقدس استفاده شد که مهم‌ترین آنها شاید سکانس‌های پایانی سریال به یادماندنی «در چشم باد» باشد. بدون شک مرمت، احیا و بازسازی تلمبه خانه تاریخی و محوطه‌های شرکتی آن به عنوان بخشی ارزشمند از میراث فرهنگی صنعت نفت ایران، در رونق دوباره این صنعت و این شهر نفتی تأثیری چشمگیر برجای خواهد نهاد.

تاریخ شفاهی

پیش‌بینی «پنتاگون»

وقتی جنگ شروع شد و مجبور شدیم فعالیت‌های پالایشگاه آبادان را متوقف کنیم، پنتاگون پیش‌بینی کرده بود میزان ذخیره سوخت هواپیماهای جنگی ایران تنها برای ۱۴ روز کافی است. این نکته به نوبه خود خیلی مهم است. پیش‌بینی پنتاگون درست بود چون همه اطلاعات نظامی ما را از طریق مستشاران آمریکایی که در پیش از انقلاب در ایران بودند، داشتند و مطابق پیش‌بینی آنها فانتوم‌های ایران به دلیل اتمام سوخت نمی‌توانستند بیش از دو هفته پرواز کنند. دلیلش هم این بود که سوخت فانتوم‌ها و هواپیمای جنگی ایران در آن هنگام فقط در پالایشگاه آبادان تولید می‌شد.

یادمان باشد وقتی که عراق به ایران حمله کرد، نقش نیروی هوایی بیش از پیش اهمیت یافت. به منظور جلوگیری از پیشروی نیروی زمینی ارتش دشمن و تا زمانی که نیروی زمینی مجهز شود و بتواند به سمت دشمن پیشروی کند، لازم بود که نیروی هوایی از هر نظر مجهز و فعال باشد. دانستن اینکه ایران برای هواپیماها و فانتوم‌های خود تنها برای مدت دو هفته سوخت دارد، برای ارتش و نیروی هوایی کشور بسیار ناگوار بود. اما متخصصان نفتی ایران در یک اقدام کاملا ابتکاری، در مدت ۴۸ ساعت موفق شدند مقادیر مورد نیاز سوخت فانتوم‌ها را به جای پالایشگاه آبادان، در پالایشگاه اصفهان تولید کنند.

این کار، در آن زمان یک حماسه و خدمت بزرگ بود. این نوع بنزین (سوخت جت) از جمله فراورده‌های پالایشگاه آبادان بود، اما به نحوی برنامه‌ریزی شد که در پالایشگاه اصفهان هم تولید شود. به این طریق باید برای ساخت و تولید این فرآورده، تغییراتی، در فرآیند داده می‌شد تا محصول تولید شود. در آن اوضاع آشفته، چنین ابتکاری آن هم در کوتاه‌مدت، نیازمند فکر و بررسی و خلاقیت بود. چنین کار ارزشمندی را «علی تابان‌فر»، معاون وقت مدیر پالایش که اهل کرمانشاه بود در روزهای آغاز وزارت شهید تندگویان انجام داد. فکر می‌کنم کار ایشان واقعا جزء کارهای ارزنده در زمان جنگ بود که حتما باید ذکر می‌شد.

کارکنان شرکت نفت و پالایشگاه‌ها در آغاز جنگ تا چند ماه بدون پدافند هوایی فعالیت کردند. این کارکنان با فداکاری و ایثار زیادی کار می‌کردند و تا مدت‌ها بدون هرگونه امکانات دفاعی در جبهه‌های نفت، جان و زندگی خود را به خطر انداخته بودند. در حالی که در همان زمان، به قرار شنیده‌ها، برخی استانداران دستور داده بودند برای مراقبت، استانداری‌ها به پدافند هوایی مجهز شوند!

حالا شما قضاوت کنید در دوران جنگ چگونه کار می‌کردیم و چگونه می‌شد همکاران را در محل کارشان نگه داشت؟! باید نسبت به این موارد دقت بیشتری می‌داشتیم. کارکنان این صنعت واقعا فداکاری کردند و من نمی‌توانم از فداکاری و ایثار آنان حرف نزنم. در غیر این صورت، به آنان ظلم کرده‌ام.

مگر می‌توان از فداکاری آنها صحبت نکرد؟ سربازی که به جبهه‌های جنگ می‌رود، وقتی در سنگر است در شرایط کمتر خطرناکی قرار دارد، اما این کارکنان مدت هشت سال همواره در شرایط بسیار خطرناکی به سر بردند.

مثل اینکه روی یک میدان به‌شدت مین‌گذاری شده همیشه و هر لحظه کار کنند؛ با مرگ مواجه بودند و با جان خود خطر می‌کردند. فداکاری این عزیزان بسیار ستودنی و با ارزش بوده است.

تاریخ شفاهی وزرای نفت ایران: سید حسن سادات

حکمت‌های رضوی
ارزش دوستی

امام رضا علیه‌السلام فرمودند: مَوَدَّةُ عِشرینَ سَنَةً قَرابَةٌ؛ دوستی ۲۰ ساله در حکم خویشاوندی است. (بحارالأنوار، ج ۷۱، ص ۱۷۵)

شرح حدیث:

آنچه مردم را به یکدیگر پیوند می‌دهد، «الفت روحی» است، نه «نزدیکی جسمی.» و آنچه ارتباط‌ها را استمرار می‌بخشد و دوستی‌ها را مستحکم می‌کند، یکدلی، صداقت و صمیمیت است.
«دوستی ۲۰ ساله» نعمت بزرگی است؛ یعنی عبور از گردنه‌های جان‌فرسایی که می‌توانسته است در دوستی خلل ایجاد کند و غلبه بر عواملی که می‌توانسته است رابطه‌ها را سست کند.
بسیارند کسانی که با هم خویشاوندند و رابطه نسبی دارند، اما با یکدیگر پیوند روحی و قلبی ندارند و بسیارند کسانی که فامیل هم نیستند، ولی از فامیل به هم نزدیک‌ترند. پس اگر دوستی درازمدت را مثل خویشاوندی به شمار آورده‌اند، بجاست. در ادامه همین سخن است: «علم و دانش، اهل علم را بهتر گرد می‌آورد تا پدران»؛ یعنی پدر، محور تجمع فرزندان است و دانش، محور تجمع دانشمندان، ولی علم و دانش، بیش از نسبت پدر و فرزندی، مایه انسجام و آشنایی و همبستگی افراد می‌شود و همان‌طور که پدر، حق پدری بر فرزند دارد، دانشمند آن‌هم حق پدری بر دانشجویان دارند؛ از این‌رو گزاف نیست که بزرگان، معلم و استاد را «پدر معنوی» شمرده‌اند.
قدر دوستی‌های خالص و دوستان یکدل را بدانیم و با خوبان دوستی کنیم تا خوبی‌های ما افزون شود.

جامه کعبه را که می‌بوسند
او نه از کِرم پیله، نامی شد
با عزیزی نشست روزی چند
لاجرم هر چه او گرامی شد

چگونه با شهدا رفیق شویم؟

نمی‌دانم تا به حال با کسی رفیق بوده‌اید یا نه، اما طبیعی است که هر کسی در طول زندگی با افراد زیادی ارتباط برقرار می‌کند؛ خواه این ارتباط قوی و صمیمی باشد، خواه ضعیف و در حد یک سلام و احوالپرسی. جالب است و شاید هم باور کردنش سخت باشد، اما واقعیت دارد و آن اینکه هیچ کسی نیست که به شهدا سلام بدهد و آنها را دوست داشته باشد و آنها با او رفیق نشوند. اینکه لفظ «رفیق» به کار می‌رود به این دلیل است که آنها خودشان را آنقدر به آدم نزدیک می‌کنند که دیگر از مرحله آشنایی و دوستی فراتر می‌رود و واقعا با آدم رفیق رفیق می‌شوند. حال اگر کسی بخواهد قدم پیش بگذارد و با آنها رفیق بشود، این مرحله فراتر هم می‌رود شهدا با او می‌شوند اخوی و به اصطلاح داداش.

این بستگی دارد که تا چه اندازه دلمان برای شهدا بتپد و با آنها صمیمی باشیم. خیلی‌ها مدعی‌اند که سال‌های سال با شهدا بوده‌اند و روزگاری، تمام فکر و ذکرشان با آنها سپری شده، اما امروز که در سرمای دنیازدگی همه چیز یخ زده است، حتی اندک حرارتی از گرمای خاطرات آنها را حس نمی‌کنند، زیرا دنیای شهدا، دنیای یخ‌زده نیست.
بسیاری دوست دارند بدانند که چطوری می‌شود با شهدا دوست شد. این پرسش خوبی است، اما برای پیدا کردن پاسخ فکر می‌کنم باید پای صحبت چند نفر بنشینیم و با همدیگر چند نمونه را بشنویم.

یک بسیجی

«باور کردنش سخت است، اما یکی از بچه‌ها پس از ۱۲ سال هر وقت دلش می‌گیرد به گلزار می‌رود. بعد برای دیدن بچه‌ها جلوی عکس‌هایشان می‌ایستد و با آنها حال و احوال می‌کند. او آنقدر جالب با آنها صحبت می‌کند که اگر ندانی، فکر می‌کنی دارد با یک آدم زنده خوش‌وبش می‌کند. در میان حرف‌هایش سراغ بچه‌های دیگر را می‌گیرد. گله می‌کند. لطیفه می‌گوید و حتی شکایت می‌کند. مثلا یکی از بچه‌های مفقودالاثر، چندین ماه بود که به خوابش نیامده بود و شکایت او را به فرمانده گردان شهیدش می‌کرد و رسما با عصبانیت و به همراه چند بدوبیراه خودمانی می‌گفت که «من هر روز پس از نماز صبح دعایش می‌کنم، اما او به خوابم نمی‌آید» یا اینکه گزارش هفتگی بچه‌ها را برای آنها ارائه می‌داد. بچه‌هایی که گرفتاری برایشان ایجاد شده یا به دنیا آلوده شده‌اند و... این کار او ادامه داشت تا اینکه دو ماه با شهدا قهر کرد و می‌گفت خیلی بی‌معرفتند. دیگه تا کی... آخه قول دادند و اینها را وقتی که تنهایی خودش را در گلزار با شهدا تقسیم می‌کرد، به آنها می‌گفت. شاید کسی باور نکند، اما من مطمئنم که او با شهدا رفیق است و بالاتر از آن اینکه شهدا هم با او رفیق هستند.»

یکی از بچه‌های تفحص

«شاید باور نکنید و اصلا مگر قرار است همه چیز را همه کس باور کند. این حرف‌ها هم که زده می‌شود، برای آدم‌های عاقل باور کردنش سخت است و اصلا چه ارزشی دارد که باور بکنند یا نکنند. دنیا ارزانی آنها و این خاک‌ها و خاطراتش هم ارزانی ما. بگذریم. توی دنیای بچه‌های تفحص، اولین شرط، رفاقت با شهداست. به قول خودمان اگر کسی با شهدا رفیق نباشد، مجوز کار نمی‌گیرد. خودشان‌هم نمی‌گذارند که غیر رفیق اینجا بیاید. باید با شهدا اول رفیق بود تا بتوان ارتباط پیدا کرد، آن‌هم رفاقت صمیمی.
به خودشان سوگند، بچه‌های اینجا [تفحص] با شهدا حرف می‌زنند و اصلا آیه «ولا تحسبن الذین قتلوا فی سبیل الله» را به عین تفسیر شده می‌بینند. وقتی با شهیدی می‌نشینی و حرف می‌زنی، چند ساعت نمی‌گذرد که در خواب با تو حرف می‌زند و دستت را می‌گیرد و به پای محل شهادتش می‌برد. این با عقل جور درمی‌آید!؟
این جدای از رفاقت‌های دیگر است. شما تا به حال دیده‌اید که چند جوان مدتی که دورهم جمع می‌شوند. پس از چند روز که می‌خواهند از هم جدا شوند، غم و اندوه تمام وجودشان را فرامی‌گیرد. هر کسی سعی می‌کند در آن لحظه از رفیق‌هایش یادگاری، دست‌نوشته یا شماره تلفنی بگیرد و با نگاه به یکدیگر، چهره دوستان را به خاطر بسپارد. اینجا هم همین‌گونه است.
شهیدی نیست که پس از چند روز ماندن در معراج با بچه‌ها رفیق نشود. رفقای اینجا آنقدر با معرفتند که تنها با چند قطره اشک و یا یک یا حسین علیه‌السلام، جواب آدم را می‌دهند. رفقای شهر باید رفاقت را از اینها یاد بگیرند.»

یکی از فرماندهان جنگ

«من هنوز که هنوز است با بچه‌های بسیجی گردان‌هایی که فرمانده آنها بوده‌ام، ارتباط دارم. این ارتباط، علاوه بر ارتباط با بچه‌های بسیجی در قید حیات است. خیلی وقت‌ها که دلم از اوضاع فرهنگی جامعه می‌گیرد، به سراغ آنها می‌روم. آن‌هم بچه‌های کم‌سن و سالی که نه سواد آن‌چنانی داشته‌اند و نه مقام و جایگاه حکومتی و مادی بالا. مثلا جوان سیدی را می‌شناختم که تک‌تیرانداز گردان بود و از خانواده‌ای محروم. پس از شهادت او هر نیاز و حاجتی دارم به سر مزارش می‌روم و او را قسم می‌دهم به مادر پهلو شکسته‌اش و خیلی سریع جواب می‌گیرم. این رفاقت، با بچه‌های دیگر نیز به همین منوال است. چراکه اصل رفاقت و صمیمیت اساسی‌ترین اصل حاکم در میان بچه‌های بسیجی دوران جنگ بود، نمی‌شد غریبه‌ای وارد جمع بچه‌های شاد و با نشاط بسیجی بشود و پس از یک ساعت با چند تن از آنها رفیق صمیمی نشود. این فقط ناشی از اخلاص بالای آنها بود.»
بعید می‌دانم کسی باشد که نتواند از میان این سه نمونه پاسخ پرسش خودش را پیدا نکرده باشد. فکر می‌کنم مشکل امروز ما، در خیلی از چیزهایی که فکر می‌کنیم، نیست. مشکل ما این است که جامعه امروز، فهم خیلی از چیزها برایش سخت شده است و این تقصیر آنها نیست. تقصیر ماست که نمی‌توانیم مثل شهدا زندگی کنیم و نمونه‌های عینی شهدا را به جامعه نشان بدهیم. مشکل ماست که با شهدا قهر کرده‌ایم و از آنها دور شده‌ایم، اما آنها هنوز هم با ما رفیقند، نمی‌بینید که پس از سال‌های سال وقتی دیده‌اند که ما کاری از پیش نمی‌بریم، خودشان به دیدن ما در شهرها آمده‌اند!

عطر ماندگار: بیانات مقام معظم رهبری
شعر حافظ، هویت ملی

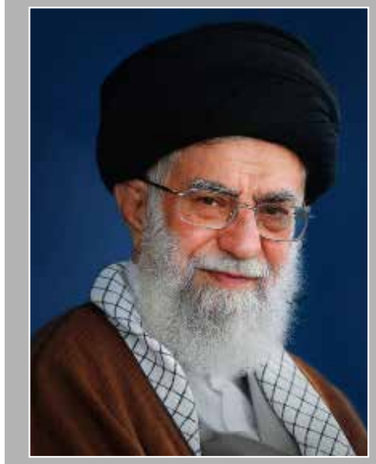

شعر، حافظ هویت ملی است. هویت ملت‌ها عبارت است از مشخصه‌های فرهنگی آنها و مزیت‌های فرهنگی آنها. این هویت فرهنگی یک ملت را تشکیل می‌دهد. این هویت فرهنگی، اصل است. اگر چنانچه این از یک ملتی گرفته بشود، این ملت هضم خواهد شد؛ یعنی در واقع به‌معنای حقیقی کلمه نابود خواهد شد. حالا در یک مشخصه جغرافیایی قرار می‌گیرد، اما چیزی نیست. هست، اما بودن او مثل نبودن است. هویت فرهنگی، همه حیات یک مجموعه و یک ملت است. شعر می‌تواند این هویت فرهنگی را هم تقویت کند و غنی کند و تغذیه کند که در باب هویت فرهنگی هم باز به شعرای تاریخ خودمان که نگاه می‌کنیم (زبان آوران بزرگ)، می‌بینیم پیام‌های اینها خیلی باارزش است: پیام توحید است، پیام خداباوری است، پیام درستکاری است. انصافا شعر فارسی (بوستان سعدی، شاهنامه فردوسی، خمسه نظامی، دیوان حافظ و مثنوی مولوی) پر از حکمت است. اینها توانسته یک هویتی برای ملت ما تعریف کند و این را هم به شما عرض بکنم: ما هر چه امتیاز داریم، ناشی از همین هویت فرهنگی است.

۲۱ تیر ۱۳۹۳

گفت‌وگو با مسوول گلخانه مجموعه کوشک

با گل و گیاه زندگی می‌کنم

مشعل | مرکز همایش‌های بین‌المللی کوشک، یکی از زیر مجموعه‌های وزارت نفت به شمار می‌رود که از فضای سبز بسیار زیبایی برخوردار است. در کنار این فضای سبز، گلخانه‌ای وجود دارد که تعداد قابل توجهی گل و گیاه در آن پرورش داده می‌شود تا در آیین‌های مختلفی که در این مرکز برگزار می‌شود، مورد استفاده قرار گیرند؛ گلخانه‌ای با این قابلیت که افزون بر مرکز همایش‌های کوشک، نیاز دیگر بخش‌های وزارت نفت را هم تامین می‌کند. مسعود قنبری ۱۰ سالی می‌شود که در این گلخانه مشغول به کار است و از گل‌ها و گیاهان آن مراقبت می‌کند تا طراوت و شادابی این فضا حفظ شود. او معتقد است، نگهداری از گیاهان تاثیر متفاوتی بر زندگی‌اش داشته و آرامشی وصف ناپذیر را برایش رقم زده است. در ادامه گفت‌وگو با وی را می‌خوانید.

» پیش از هر چیز از خودتان و حضورتان در مرکز همایش‌های بین‌المللی کوشک بگویید.
متولد ۵ آذر ۱۳۴۳ در گرمسار هستم و هم اکنون ۱۰ سال است که در بخش فضای سبز شرکت ملی نفت ایران و بیشتر در حوزه گلخانه و نگهداری از گیاهان آپارتمانی مرکز همایش‌های بین‌المللی قیطریه کار می‌کنم.

» قبل از فعالیت در این مرکز هم با گل و گیاه و نگهداری از آن آشنا بودید؟
پیش از اینکه در شرکت ملی نفت ایران و در گلخانه مشغول به کار شوم، به عنوان راننده، امرار معاش می‌کردم تا اینکه با این شغل و کار در گلخانه آشنا و با دیدن گل و گیاه، تنوع و زندگی که در گلخانه جریان دارد، به این کار علاقه مند شدم. می‌توانم بگویم از اینکه از گل‌ها و گیاهان نگهداری می‌کنم و شاهد رشد آنها هستم، لذت می‌برم. زمانی که گل و گیاه در حال رشد و شادابی است، وجود انسان لبریز از زندگی و طراوت می‌شود و البته این حسی است که من از کار در این فضا دریافت می‌کنم.

» چه چیز باعث شد در این گلخانه مشغول به کار شوید؟
پیشنهاد کار در این گلخانه را یکی از دوستانم به من داد. در ابتدا چندان موافق نبودم؛ اما با حضور در گلخانه و دیدن فضای آن، تصمیم به ماندن گرفتم و حالا ۱۰ سال است که در این مجموعه مشغول به کار هستم. چندان با گل و گیاه آشنایی نداشتم؛ اما با حضور در این مجموعه و کمک مهندسان آن، توانستم اطلاعات و آگاهی لازم را برای شناخت و نگهداری از گل‌ها و گیاهان به دست آورم.

» این گلخانه تنها، نیاز مرکز همایش‌های کوشک را تامین می‌کند؟
گلخانه کوشک که حکم مخزن را دارد، تنها مختص به همین مجموعه نیست و تامین‌کننده بخشی از نیازهای دیگر باشگاه‌ها و سالن‌های زیر مجموعه وزارت نفت هم است. نماینده باشگاه‌ها و سالن‌ها، هنگام بازدید از گلخانه و گل و گیاه موجود، گیاهان مورد نظر خود را انتخاب و با درخواست از مدیر مجموعه، طی فرایند اداری، گل یا گیاه مورد نظر خود را تامین می‌کند؛ البته یکی از بیشترین موارد استفاده از گل‌ها و گیاهان این گلخانه، به مراسمی مربوط است که در مجموعه قیطریه برگزار می‌شود.

» کار در گلخانه با توجه به فضای متفاوتی که دارد، در زندگی شما چه تاثیری داشته است؟
فکر می‌کنم کار در گلخانه و سر و کار داشتن با گل‌ها و گیاهان، از معدود شغل‌هایی است که تاثیر مستقیم و البته مثبت بر زندگی فرد دارد. پیش از این وقتی به عنوان راننده مشغول به کار بودم، همیشه استرس کار و خستگی فراوان، با من همراه بود؛ اما از زمانی که وارد این شغل شدم، روحیه‌ام کاملا تغییر کرد و این تغییر حتی در محیط خانه هم مشهود است. علاقه‌مندی‌ام به گل و گیاه باعث شده در خانه خودم هم تا آنجا که فضا دارد، از گیاهان استفاده کنم.

گاهی خارج از محل کار، گل یا گیاهی را می‌بینم و از آن خوشم می‌آید. قلمه آن را به گلخانه می‌آورم تا رشد کند. فکر می‌کنم تا امروز نزدیک به ۱۵ قلمه را از بیرون مجموعه به گلخانه آورده و آن را تکثیر و نگهداری کرده‌ام. این کار برایم بسیار لذت بخش است. فکر می‌کنم هم اکنون نزدیک به ۸۰ نوع گل و گیاه در گلخانه داشته باشیم.

» فرزندانتان هم در مجموعه نفت مشغول به کار هستند؟
هیچ کدام از فرزندانم در نفت مشغول به کار نیستند. ۲ پسر و یک دختر دارم. پسر بزرگم ازدواج کرده و پسر دومم مشغول به تحصیل است و به سن کار نرسیده. از کار در شرکت ملی نفت، بخصوص در فضای گلخانه لذت می‌برم. درحالی که پیش از حضور در این مجموعه، هیچ علاقه‌ای به کار در این بخش نداشتم، حتی به دوستی که پیشنهاد کار در گلخانه را به من داده بود، گفتم که تنها یک هفته کار می‌کنم؛ اما زمانی که وارد مجموعه

کوشک شدم و گل‌ها و گیاهان موجود در گلخانه را دیدم، نظرم تغییر کرد.

» از میان گیاهان موجود در گلخانه به نوع خاصی هم علاقه دارید؟
نمی‌توانم بگویم کدام یک از گل‌ها و گیاهان موجود در گلخانه را بیشتر دوست دارم. هر یک از آنها برای من جذابیت خاصی دارد و سعی می‌کنم با تکثیرشان، سهمی در حفظ و نگهداری از آنها داشته باشم. در کنار گیاهان موجود در گلخانه، گل‌های مختلفی مثل شمعدانی هم وجود دارد. این گل‌ها معمولا در مراسم مختلف استفاده می‌شود. شمعدانی، جزو گیاهانی است که همیشه گل دارد و به خاطر شکل و رنگ آن، فضای اطرافش را تغییر می‌دهد و زیبا می‌سازد.

» از کار در گلخانه طی این سال‌ها خاطره خاصی هم دارید؟
کار در گلخانه برای من همیشه آرامش بخش و سرشار از خاطرات خوب بوده است؛ البته اوایل که تازه وارد این کار شده بودم، چون اطلاعات زیادی نداشتم، کار برایم سخت بود و احساس خوبی نداشتم.
زمانی که نمی‌توانم یک گل و گیاه را حفظ و نگهداری کنم، واقعا احساس ناراحتی می‌کنم. به همین دلیل تمام تلاشم را می‌کنم به بهترین نحو از آنها نگهداری کنم. تا امروز تعداد زیادی گل را تکثیر کرده‌ام که همگی سالم و با طراوت هستند و همیشه تلاش کرده ام در همین فضای ۱۳۰ متری گلخانه، بهترین گل و گیاه را پرورش دهم؛ البته دیگر جایی برای اضافه کردن گیاهان در این فضا نداریم. به یاد دارم در سال‌های اولی که گلخانه را راه انداخته بودیم، بخشی از گیاهان مورد نیاز را از محمودآباد آورده بودند و این گیاهان هنوز هم در گلخانه وجود دارند.

» سخت‌ترین بخش کار در گلخانه چیست؟
مساله مهمی که در گلخانه داری وجود دارد، این است که هر گل یا گیاه یک نوع آبیاری می‌خواهد. به عنوان مثال، یک گیاه مانند زاموفیلیا باید هر ۱۰ یا ۱۵ روز آب داده شود و یک گیاه دیگر نیاز دارد که هر ۲ روز یکبار آبیاری شود. به همین دلیل هرروز باید در گلخانه بگردیم و حواسمان به گل‌ها و گیاهان باشد تا به موقع آب و کود آنها تامین شود.
باید به مه پاشی گلخانه نیز دقت داشته باشیم تا رطوبت موجود و مورد نیاز گلخانه تامین شود و گیاهان و گل‌های سرحالی داشته باشیم. فکر می‌کنم این مهم‌ترین و سخت ترین بخش کار در گلخانه است. معتقدم کار در گلخانه به علاقه فرد مربوط می‌شود و همین علاقه باعث لذت بردن از این کار می‌شود.

» در پایان؛ دوست داشتید شغل دیگری داشته باشید؟
هرفرد، آرزوهایی برای خودش داشته و دارد و همیشه در رویاهایش شغلی را که دوست داشته، تصور می‌کند؛ اما با توجه به موقعیت و جایگاهی که دارم، در حال حاضر کار در گلخانه برای من بسیار لذت بخش است و فکر نمی‌کنم بخواهم شغل دیگری انتخاب کنم.
من برای گل‌ها و گیاهان این گلخانه زحمت بسیاری کشیده‌ام و البته از این اتفاق بسیار خوشحالم. همکارانم می‌گویند زمانی که من در گلخانه هستم و به گل‌ها و گیاهان رسیدگی می‌کنم، آنها طراوات دیگری دارند؛ اما اگر مدتی به مرخصی بروم، بعد از بازگشت زمانی که می‌بینم برخی از گیاهان کمی طراوت خود را از دست داده اند، واقعا ناراحت می‌شوم. گویی به دیدن هم عادت کرده‌ایم. شاید علاقه خاصی که به گل‌ها و گیاهان پیدا کرده ام، باعث طراوت آنها می‌شود؛ چرا که من با آنها زندگی می‌کنم.

گفت‌وگو با فرزند نفتی که قهرمان شوتوکان آسیاست

اگر حمایت شوم، می‌توانم به تیم ملی بروم

فاطمه غلامی، متولد بهمن سال ۱۳۹۰ است و ۱۲ سال سن دارد. او توانسته در سومین دوره مسابقات آسیایی سبک شوتوکان که شهریور امسال در نجف‌آباد اصفهان برگزار شد، به دو مدال طلای آسیایی دست پیدا کند. این نوجوان هرمزگانی که از خانواده نفت است، یکی از بی‌شمار فرزندان نفتی است که استعداد قابل توجهی در ورزش دارد و توانسته با حمایت خانواده و البته صنعت نفت، در رشته ورزشی خود بدرخشد.

مسلم غلامی، پدر فاطمه کارمند شرکت پالایش نفت لاوان است؛ پدری که برای موفقیت دختر و دیگر فرزندانش، تصمیم به ترک زادگاه و سکونت در بندری دور از محل تولد خود گرفته است. با فاطمه و پدرش گفت‌وگوی کوتاهی درباره مسیر طی شده برای کسب این موفقیت‌ها و البته تلاش و مشکلات پیش رو داشته‌ایم که در ادامه می‌خوانید.

چه چیز باعث شد رشته کاراته را به عنوان ورزش اصلی خود انتخاب کنید؟

پنج سال است که در رشته کاراته فعالیت می‌کنم و نزدیک به یک سال است که این رشته را به‌صورت حرفه‌ای ادامه می‌دهم. انتخاب رشته کاراته با تصمیم خودم بود و خانواده نیز به این تصمیم احترام گذاشتند و در این مسیر همراهی‌ام کردند. یکی از دلایلی که سبب شد به رشته کاراته علاقه‌مند شوم، تماشای مسابقات کاراته بود. آن موقع، در بندر مقام زندگی می‌کردیم و زمانی که پدر و مادرم از علاقه من به این ورزش مطلع شدند، تلاش کردند تا شرایط فعالیت در این رشته را برایم فراهم سازند. البته این را بگویم که محل اصلی زندگی من و خانواده‌ام بندر مقام است. در آنجا باشگاه ورزشی وجود دارد؛ اما این باشگاه فعال نیست، از این‌رو نتوانستم کاراته را آموزش ببینم. به همین دلیل با تصمیم خانواده به بندرلنگه که دو ساعت با بندر مقام فاصله دارد، مهاجرت کردیم.

در انتخاب کاراته و فعالیت در این رشته ورزشی، الگویی هم داشتید؟

بله. ازجمله کسانی که با دیدن مسابقاتش، انگیزه لازم برای ادامه فعالیت در این رشته را می‌گرفتم، سمیه تکوار بود که مربی یکی از باشگاه‌های بندرلنگه است؛ البته استاد خودم، خانم فریده مضری هم کمک بسیاری در این راه به من کرد. او بخوبی می‌داند کدام یک از شاگردانش به دنبال پیشرفت و موفقیت هستند، به همین دلیل تمرین‌های بیشتری به آن شاگرد می‌دهد تا برای حضور در مسابقات آماده شود. در کنار آن می‌خواهم از مربی دیگرم مهدی صابری برای کمک‌هایی که در این مسیر به من کردند، تشکر کنم.

با اولین حضور خود در مسابقات آسیایی توانستید ۲ مدال طلا کسب کنید. دراین‌باره توضیح دهید.

در طول این سال‌ها تلاش کردم، بتوانم در رشته کاراته موفق عمل کرده و در مسابقات مختلف، مقام کسب کنم، به‌طوری‌که توانستم در سومین دوره مسابقات آسیایی سبک شوتوکان که در نجف‌آباد اصفهان برگزار شد، به ۲ مدال طلا دست یابم.

در این دوره از مسابقات، به‌صورت انفرادی شرکت کردم و توانستم در رشته کاتا و کمیته مدال طلا بگیرم.

در رشته کاتا با حریفانی از افغانستان و پاکستان و در بخش کمیته با شرکت‌کنندگانی از زنجان و همدان رقابت کردم.

برای حضور در این مسابقات و کسب موفقیت در آن، کمک آقایان محمدعلی اخباری، مدیرعامل پالایشگاه نفت لاوان و محمد آواره، مدیر امور ورزش این پالایشگاه بسیار موثر بود و با مغتنم شمردن فرصت، از حمایت آنها برای حضور من در این مسابقات، تشکر می‌کنم. برای مثال آقای آواره، بسیار پیگیر بودند که من در بهترین شرایط در مسابقات حضور پیدا کنم.

چه برنامه‌ای برای ادامه فعالیت ورزشی خود در آینده دارید؟

تصمیم دارم علاوه بر اینکه ورزش را ادامه می‌دهم، درسم را هم بخوبی بخوانم تا در آینده دکتر قلب شوم. همچنین دوست دارم به تیم کاراته شرکت نفت راه یابم و با حضور در مسابقات، شرکت نفت را سربلند کنم. نیمه دوم سال مسابقات مختلفی را پیش‌رو دارم، مثل یک دوره مسابقات شهرستانی که اواخر مهرماه و مسابقات کشوری که آبان ماه برگزار می‌شود و مطمئنم با حمایت مسؤولان، می‌توانم به تیم ملی بپیوندم. ورزشکاری که می‌خواهد وارد تیم ملی شود، باید روزی ۶ ساعت تمرین کند که در حال حاضر من تنها ۳ ساعت تمرین دارم و تلاش می‌کنم این زمان را افزایش دهم؛ البته این را هم بگویم که پیش از حضور در این مسابقات، توانستم ۷ مدال از مسابقات داخلی را کسب کنم.

نقش خانواده در موفقیت‌هایی که تا امروز به دست آورده‌اید، چیست؟

بی‌شک یکی از مهم‌ترین دلایل موفقیت من در رشته کاراته، خانواده‌ام است. پدر و مادرم بسیار از من حمایت می‌کنند و مادرم در زمان‌های مختلف کنارم حضور دارد و من را تنها نمی‌گذارد. پدرم برای اینکه بتوانم در این رشته فعالیت کنم، حتی محل زندگی‌مان را تغییر داد. برادر ۱۱ ساله‌ام نیز حریف تمرینی خوبی برای من در خانه است و مرتب در خانه با هم تمرین می‌کنیم.

حرف ناگفته‌ای هست که بخواهید بگویید؟

نکته مهمی که می‌خواهم به آن اشاره کنم، این است که خانواده من برای اینکه بتوانم در رشته کاراته پیشرفت کنم، محل زندگی خود را از بندر مقام به بندرلنگه تغییر دادند، مگر چند خانواده می‌تواند چنین فرصتی داشته باشد و شرایط دستیابی به موفقیت را برای فرزند خود فراهم کند، به همین دلیل تقاضا دارم شرایط و امکاناتی فراهم شود تا بچه‌های بندر مقام و روستاهای اطراف آن بتوانند به رشد و موفقیت دست پیدا کنند؛ البته در این مناطق، باشگاه ورزشی وجود دارد، اما مربی که بتواند باشگاه را فعال نگه دارد، نیست.

مسلم غلامی پدر فاطمه، کارمند پالایشگاه نفت لاوان است. از ۱۱ سال پیش تاکنون در این پالایشگاه فعالیت دارد. او اصالتا بندر مقامی است و تمام بستگانش در این بندرگاه زندگی می‌کنند.

وی از پیشرفت و ترقی فرزندانش، بویژه فاطمه که عنوان‌دار رشته شوتوکان است، می‌گوید: فاطمه استعداد بسیار خوبی در رشته ورزش دارد و در این سال‌ها تمام تلاش خود را برای پیشرفت در این رشته کرده و حالا توانسته است با کسب ۲ مدال طلای آسیایی، نتایج زحمات خود را ببیند.

فعالیت یک باشگاه، تنها با ۲ رشته ورزشی

غلامی تصریح می‌کند: یکی از مهم‌ترین کمبودها در بندر مقام، کمبود امکانات ورزشی است. این بندر، تنها یک باشگاه ورزشی دارد که رشته‌های فعال در آن هم فوتسال و فوتبال هستند. غیرفعال بودن دیگر رشته‌های ورزشی، بویژه برای بانوان از مشکلات این بندر است.

وی ادامه می‌دهد: فاطمه علاقه شدیدی به ورزش، بخصوص کاراته داشت و از آنجا که تنها باشگاه موجود در بندرمقام این رشته ورزشی را نداشت، تصمیم گرفتیم به نزدیک‌ترین شهر که بندرلنگه است نقل‌مکان کنیم تا امکانات مورد نیاز فاطمه برای فعالیت در رشته ورزشی مورد علاقه‌اش فراهم باشد.

پدر فاطمه با بیان اینکه ۳ فرزند دارد و فاطمه دختر بزرگ اوست، می‌گوید: علیرضا و هلما به ترتیب فرزندان دوم و سوم من هستند. هر سه فرزندم را بسیار دوست دارم و تلاش می‌کنم همه آنها از شرایط قابل قبولی برای پیشرفت در زندگی برخوردار باشند.

قدردانی از مسؤولان و درخواست از فاطمه

غلامی صحبت‌های خود را با یک قدردانی و یک درخواست پایان می‌دهد و می‌گوید: از مسؤولان پالایشگاه لاوان، بویژه آقایان اخباری، مدیرعامل پالایش نفت لاوان و آواره، مدیر امور ورزش این پالایشگاه که شرایط خوبی را برای دخترم فراهم کردند تا او بتواند استعداد خود در ورزش کاراته را نشان دهد، تشکر می‌کنم. بی‌تردید کسب نشان طلای شوتوکان فاطمه، مرهون توجه و پشتیبانی آنهاست و البته تلاش‌های خود او (فاطمه) هم در این پیشرفت، نقش داشته و امیدوارم این حمایت‌ها در کسب عناوین جهانی ادامه یابد. از فاطمه هم می‌خواهم تلاش کند به مدال‌های جهانی، بخصوص مدال طلای المپیک دست پیدا کند.

اعتراض به تغییر تاریخ سوپرلیگ فوتسال بانوان

پریسا امامی‌زاده، سرمربی تیم فوتسال زنان پالایش نفت آبادان درباره تغییر مداوم زمان مسابقات لیگ فوتسال بانوان در جمع خبرنگاران گفت: در ابتدا گفته شد، مسابقات از ۳۱شهریور آغاز می‌شود که ما و چند تیم دیگر با توجه به این تاریخ، تمرین‌ها را شروع کردیم، اما تاریخ تغییر کرد. این تغییر بارها تکرار شد، به‌گونه‌ای که گفتند آغاز مسابقات به ۱۵ مهر و بعد هم به ۲۰مهر موکول شده است.

وی ادامه داد: این تغییر برنامه به تیم من که طبق تاریخ ۳۱ شهریورماه یعنی تاریخ شروع سوپرلیگ فوتسال بانوان، برنامه‌ریزی کرده بودیم و بلاتکلیفی از تغییر برنامه، از نظر فنی لطمه زد. سرمربی تیم فوتسال زنان پالایش نفت آبادان با قدردانی از مجموعه باشگاه پالایش نفت گفت: در شرایطی که تیم ما زودتر تمرین‌های خود را شروع کرد و این تغییر در برنامه به تیم ما ضربه زد، مسؤولان باشگاه حمایت خود را از ما دریغ نکردند.

وی درباره سطح کیفی سوپرلیگ پیش‌رو نیز عنوان کرد: امسال تیم حفاری، نطنز، سایپا، مس و رایزکو تا جایی که اطلاع دارم، خوب شده اند و با ستاره‌های باتجربه ملی به توافق رسیده‌اند. این تیم‌ها مدعی هستند و فکر می کنم امسال سطح لیگ بالا خواهد بود و نتایج از پیش مشخص نیست.

امامی زاده ادامه داد: متاسفانه فهیمه زارعی از بازیکنان خوب پالایش نفت در تمرین‌ها دچار مصدومیت شد و احتمالا یک تا دو بازی او را در اختیار نخواهیم داشت. امیدوارم با تلاش بازیکنان و تمرکز بالا، بتوانیم نتایج خوبی کسب کنیم.

راه‌اندازی دومین کلینیک طبی-ورزشی

همزمان با گرامیداشت هفته دفاع مقدس، دومین کلینیک طبی - ورزشی در کوی فداییان اسلام اهواز، به همت امور ورزش و تربیت‌بدنی مناطق نفت‌خیز جنوب، با حضور منصور قنبرزاده، مدیرکل ورزش و سلامت وزارت نفت، صفرعلی رئیسی، مشاور و نماینده تام‌الاختیار مدیرعامل، هادی افشار، رئیس ورزش و تربیت‌بدنی شرکت ملی نفت ایران؛ اسکندر فرهمند، رئیس امور ورزش و تربیت‌بدنی مناطق نفت‌خیز جنوب و تعدادی از مدیران صنعت نفت در اهواز راه‌اندازی شد.

هادی افشار، رئیس امور ورزش و تربیت‌بدنی شرکت ملی نفت، در مراسم افتتاح این کلینیک گفت: این شرکت بر اساس نقش و رسالت خود و به‌منظور بسترسازی مناسب برای توسعه ورزش همگانی و قهرمانی، با هدف ارتقای سطح بهداشت و سلامت کارکنان صنعت نفت، کلینیک طبی - ورزشی کوی فداییان اسلام در اهواز را راه‌اندازی کرده است. این کلینیک در فضایی مناسب دارای یک سالن اصلی، اتاق تست پزشکی - ورزشی و رختکن است که در سالن اصلی آن، تعداد زیادی دستگاه مدرن ورزشی استاندارد جانمایی شده است.

اسکندر فرهمند، رئیس امور ورزش و تربیت‌بدنی شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب نیز توسعه ورزش همگانی و قهرمانی را دو هدف مهم راه‌اندازی و توسعه کلینیک‌های طبی - ورزشی در صنعت نفت برشمرد و توضیح داد: باشگاه فرهنگی - ورزشی مناطق نفت‌خیز جنوب، به عنوان یکی از فعال‌ترین و بزرگ‌ترین باشگاه‌ها در رشته‌های مختلف ورزشی آقایان و بانوان در سطوح شهرستان، استان و کشور در لیگ‌های مختلف حضوری مقتدرانه دارد. با توجه به گستردگی رشته‌های ورزشی و تعداد زیاد ورزشکاران در مناطق نفت‌خیز جنوب، راه‌اندازی این مجموعه ورزشی می‌تواند گامی مثبت در توسعه کیفی قابلیت‌های جسمانی، همچنین ارزیابی و ارزشیابی میزان توانایی‌های فیزیولوژیک و حرکتی آنان باشد.

۴ نشان آسیایی بر سینه تکواندوکاران نفت و گاز زاگرس جنوبی

بازی‌های آسیایی هانگژو چین با کسب ۴ مدال نقره و برنز از سوی تکواندوکاران ایران همراه شد. ۴ تن از مبارزه کاران تیم تکواندو نفت و گاز زاگرس جنوبی که در قالب کاروان ملی‌پوش کشورمان حضور دارند، توانستند ۲ مدال نقره و ۲ مدال برنز این رقابت‌ها را برای کشورمان به ارمغان بیاورند. مهدی حاجی‌موسایی در وزن ۵۸- کیلوگرم با اقتدار روی تشک رفت و بعد از شکست رقبای بنگلادشی، ازبکستانی، قرقیزستانی و چینی فینالیست شد. حاجی‌موسایی در جدال با جوجانگ از کره جنوبی به مدال نقره دست یافت. مدال نقره دیگری هم از سوی تکواندوکاران نفت و گاز زاگرس جنوبی در وزن ۸۰+ کیلوگرم صید شد. آرین سلیمی با حریفانی از فیلیپین، اردن و چین تایپه روبه‌رو شد و با اقتدار به مسابقه فینال راه پیدا کرد و در مقابل حریف چینی در بازی فینال توانست یک راند را به نفع خود خاتمه دهد، اما در نهایت ۲ بر یک بازنده شد و مدال نقره را بر گردن آویخت.

در وزن ۸۰- کیلوگرم مهران برخورداری، دیگر ملی‌پوش ایران و بازیکن تیم نفت و گاز زاگرس جنوبی به میدان رفت و با غلبه بر حریفانی از کشورهای افغانستان و فیلیپین به نیمه‌نهایی رسید. او در مقابل رقیب کره‌ای نتیجه را واگذار کرد و نتوانست فینالیست شود. مهران در رده‌بندی به مقام سوم و مدال برنز آسیا دست پیدا کرد. همچنین مدال برنز دیگری برای ایران از سوی دیگر یار تیم نفت و گاز زاگرس جنوبی به دست آمد. متین رضایی در وزن ۶۸- کیلوگرم در دور نخست با قرعه استراحت روبه‌رو شد و در دورهای بعدی مقتدرانه رقیبان قرقیزستانی و چینی را مغلوب کرد. او در برابر حریف اردنی باخت و در رده‌بندی توانست به مدال برنز آسیا برسد.

نایب قهرمانی فرزند نفت در مسابقات جهانی کشتی فرنگی

مسابقات کشتی فرنگی قهرمانی جهان، از ۳۰ شهریور تا دوم مهرماه در شهر بلگراد کشور صربستان برگزار و تیم ملی کشتی فرنگی ایران با یک طلا، یک نقره و سه برنز، نایب‌قهرمان دنیا شد. در روز اول این مسابقات و در وزن ۸۲ کیلوگرم، علیرضا مهمدی روی تشک رفت و با غلبه بر حریفان خود به فینال راه پیدا کرد. مهمدی در مسابقه فینال، کشتی را به حریف نامدار آذربایجانی خود واگذار کرد و «نایب‌قهرمان» جهان شد. علیرضا مهمدی، فرزند عزیز خون مهمدی از کارکنان پتروشیمی جم است.

اعزام تیم گاز خوزستان به لیگ فوتسال کارگری کشور

دور مقدماتی گروه پنجم دومین دوره مسابقات لیگ کارگری کشور از ۸ تا ۱۳ مهرماه در شهرستان تبریز استان آذربایجان شرقی برگزار شد و تیم فوتسال گاز خوزستان به عنوان نماینده این استان در این دوره از مسابقات حضور پیدا کرد.

نماینده خوزستان با ترکیب محمد شریفی‌راد، میثم بهمنی، یاسین موسوی، اصلان محراب‌پور، حسین نریموسایی، مهدی خان‌زاده، علی امیدی، نعمان جعفری خلیلی، صادق سیاحی‌طاعی، محمد خنفری‌پور جعفری، جلال‌الدین ایزدپناه، سعید ابراهیمی، مهدی میناوی، سعید سلیمی، به سرمربیگری محسن الاتگیر و سرپرستی ایرج قاسمی در این دوره از مسابقات شرکت کردند.

فستیوال آب‌بازی در پالایشگاه گاز بید بلند

فستیوال آب‌بازی کودکان به همراه خانواده و همزمان با بازگشایی مدارس نزدیک شدن به هفته تربیت‌بدنی و ورزش، با حضور خانواده بزرگ شرکت پالایش گاز بیدبلند و عموم مردم شهر میانکوه و امیدیه در رشته‌های مختلف ورزشی در مجموعه ورزشی شهید کاوه پیشه برگزار شد. در این فستیوال، رشته‌های مهیج و نشاط‌آور آب‌بازی با تفنگ آب‌پاش و ماشین آتش‌نشانی، دو با گونی، صندلی ریتمی، مسابقه نقاشی، مارپله و دیگر رشته‌های هیجان‌انگیز با حضور کودکان و خانواده‌ها برگزار و در پایان به نفرات منتخب، جوایز نفیسی اهدا شد.

برگزاری مسابقات تیراندازی در نفت و گاز شرق

به مناسبت هفته دفاع مقدس، یک دوره مسابقه تیراندازی ویژه کارکنان، همسران و فرزندان کارکنان شرکت بهره‌برداری نفت و گاز شرق در رشته تفنگ بادی و تپانچه با حضور ۷۲ شرکت‌کننده در محل سالن استیجاری تیراندازی شهدای گمنام شهرستان سرخس برگزار شد.